ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) | آچر 26 جولاءِ 2026ع 11 صفرالمظفر 1448هه صفحا 06 - ملهه 30 وپيه | شمارو (340)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Sunday 26th July 2026
Daily Ibrat Karachi

چين پاران آمريڪا ۽ ايران کان ڳالهيون شروع ڪرڻ جو مطالبو پاڪستان سميت ٻين ٽالٽي ملڪن جي حمايت

ايراني پرڏيهي وزير عباس عراقچي جي چيني هم منصب وانگ يي سان ملاقات ۾ ايران جي خودمختياري ۽ قومي سلامتي جي حمايت جو ورجاءُ ڪيو، وچ اوڀر ۾ وڌندڙ تڪرار تي ڳڻتي جو اظهار

اسلام آباد مفاهمت جي يادداشت خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ هڪ اهم قدم آهي، ان کي برقرار رکڻ گهرجي: چيني پرڏيهي وزير

چين پاڪستان ۽ ٻين ملڪن جي ٽالٽي جي ڪوششن جي حمايت جاري رکندو ۽ آبنائي هرمز جي مسئلي کي حل ڪرڻ ۾ پڻ ڪردار ادا ڪندو

آمريڪا اسلام آباد مفاهمت جي يادداشت جي تحت جنگ بندي معاهدي جي ڀڃڪڙي ڪئي آهي: ايراني پرڏيهي وزير عباس عراقچي

ايران ۽ چين کي گڏيل رابطي ۽ تعاون کي مضبوط ڪرڻ گهرجي، اميد ته چين تڪرار گهٽائڻ ۽ صورتحال کي معمول تي آڻڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو رهندو

استانا(م ر د) ڪرغزستان ۾ شنگهائي تعاون تنظيم (ايس سي او) جي پرڏيهي وزيرن جي اجلاس جي موقعي تي چيني پرڏيهي وزير وانگ يي پنهنجي ايراني هم منصب عباس عراقچي سان ملاقات ڪئي، ملاقات دوران ٻنهي اڳواڻن ايران جي خودمختياري ۽ قومي سلامتي جي حمايت جو ورجاءُ ڪيو. وچ اوڀر ... بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

بلوچستان ۾ دهشتگردي خلاف ڪارروائيون جاري

ستونگ جي علائقي ڪڏڪوچ ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪامياب ڪارروائي

اسلام آباد (اي پي پي) سيڪيورٽي فورسز بلوچستان ۾ دهشتگردي خلاف انٽيليجنس بيسڊ آپريشن العزم تحت ... بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

سعودي عرب ابراهيمي معاهدي ۾ شامل نه ٿيو ته نيو ڪليئر ڊيل نه ٿيندي: ڊونلڊ ٽرمپ

اسان اڃان تائين ايران تي وڏا حملا ڪرڻ يا نه ڪرڻ جو حتمي فيصلو نه ڪيو آهي

تهران سان جاري ڳالهين ۾ ايراني اختيارين اڳ جي مقابلي ۾ وڌيڪ سنجيدگي جو مظاهرو ڪري رهيون آهن

اسان جون انهي سان ڳالهيون جاري آهن منهنجو خيال آهي ته هو هر گذرندڙ ڏينهن سان گڏ وڌيڪ سنجيده ٿيندا پيا وڃن

واشنگٽن(م ر د) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته جيستائين سعودي عرب ابراهيمي معاهدي ۾ شامل نه ٿيو ته ... بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

آزاد ڪشمير چونڊن ۾ حمايت لاءِ ن ليگي وفد جو ايم ڪيو ايم پاڪستان جي مرڪز بهادر آباد جو دورو

وفد جي اڳواڻي مسلم ليگ (ن) سنڌ جي صدر بشير ميمڻ ڪئي

ايم ڪيو ايم چونڊن ۾ ن ليگ جي حمايت جو اعلان ڪيو، نامزدگي ڪاغذ واپس ورتا ويندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آزاد ڪشمير چونڊن ۾ حمايت حاصل ڪرڻ جي لاءِ مسلم ليگ (ن) جي وفد ايم ڪيو ايم پاڪستان جي ... بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

روس جو فوجي تربيتي جهاز ٽيڪ آف دوران تباهه

ماسڪو (اي پي پي) روس جو هڪ فوجي تربيتي جهاز ٽيڪ آف دوران ماسڪو جي علائقي ۾ حادثي جو شڪار ٿي پيو جنهن ... بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

آمريڪا خلاف حملا ان وقت تائين جاري رهندا جيستائين دشمن مڪمل طور تي هٿيار نٽو ڦٽا ڪري: ايران

علائقي ۾ دونهين جا ڪڪر اڀرڻ ان ڳالهه جي نشاني آهن ته آمريڪا جي ڪنهن فوجي، سيڪيورٽي يا مالي مرڪز کي نشانو بڻايو ويو آهي: سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل جو سربراهه

ايراني فوج جا مسلسل ۽ هدف تي ٻڌل حملا عالمي بلادستي واري نظام خلاف بيداري ٿيل ايراني قوم جي ڪاوڙ جو عڪس آهن، اهي حملا ان وقت تائين جاري رهندا جيستائين دشمن هٿيار ڦٽا نه ڪندو

"ماناب" ۽ "ليمارڊ" جي ٻارن جي رت جو بدلو وٺنداسين، آمريڪا ۽ اسرائيل 28 فيبروري 2026 تي ايران تي حملو ڪيو هو ۽ ڇڪتاڻ جو اهو سلسلو هاڻي پنجن مهينن کان جاري آهي

آمريڪي فوج لڳاتار 13 ڏينهن تائين ايران جي مختلف علائقن ۾ فضائي ڪارروائيون ڪيون آهن، شهري بنيادي ڍانچي ۾ شامل مواصلاتي نيٽ ورڪ، پل ۽ پاڻي جا پلانٽ تباهه ڪيا ويا

ايران جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل جي سربراهه محمد باقر ذوالقدر چيو آهي ته آمريڪي هدفن خلاف ڪارروائيون ان وقت تائين جاري رهنديون جيستائين دشمن مڪمل طور تي هٿيار نه ڦٽا ڪري ۽ مناب ۽ لامرد ۾ ٻارن جي قتل عام جو بدلو نه ورتو وڃي ايراني ميڊيا جي رپورٽن مطابق ذوالقدر چيو ته علائقي ۾ دونهين جا ڪڪر اڀرڻ ان ڳالهه جي نشاني ... بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ايف بي سڌارا، ڪيش ليس معيشت ۽ ٽيڪس نظام جي بهتري تي تيزي سان ڪم جاري آهي: ناڻي وزير

حڪومت جو مقصد عوام لاءِ آسانيون پيدا ڪرڻ، ٽيڪس ڏيندڙن جو اعتماد بحال ڪرڻ ۽ شفاف نظام قائم ڪرڻ آهي

وزيراعظم خاص طور ايف بي آر سڌارن ۽ ڪيش ليس اڪانامي کي هلي وڃڻ تي ڌيان ڏئي رهيو آهي ته جيئن معيشت کي دستاويزي شڪل ڏئي سگهجي

لاهور (اي پي پي) ناڻي واري وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب چيو آهي ته وزيراعظم محمد شهباز شريف جي اڳواڻي ۾ حڪومت ٽيڪس نظام ۾ بنيادي سڌارن، ٽيڪس جي واڌ، ڪيش ليس ... بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار جي ازبڪستان جي پرڏيهي وزير بختيار سيدوف سان ملاقات ڪندي

نائب وزيراعظم جي ازبڪ وزير سان ملاقات، مختلف شعبن ۾ سهڪار تي ڳالهيون

اسحاق ڊار ڪرغزستان جي شهر چولپون آتا ۾ پرڏيهي وزير بختيار سيدوف سان ملاقات ڪئي

پرڏيهي وزير بختيار سيدوف خطي ۾ امن ۽ استحڪام کي هٿي وٺائڻ لاءِ پاڪستان جي ساراهه ڪئي

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ڪرغزستان جي شهر چولپون آتا ۾ ... بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

سنڌ ڊرگ ٽيسٽنگ ليبارٽري ڪينسر جي 9 دوائن کي جعلي، غير معياري ۽ غير رجسٽرڊ قرار ڏئي ڇڏيو

ڊرگ ٽيسٽنگ ليبارٽري جي رپورٽ موجب ڪجهه ڪينسر جي دوائن ۾ ايڪٽوانگريڊينٽ موجود ئي نه هئي: عدنان رضوي

ڪجهه دوائن تي ڊرپ رجسٽريشن نمبر به لکيل نه هئا، ڪيترائي آنڪولوجسٽ پريسڪرپشن تي مخصوص فارميسيز جو نالو لکي ڇڏيندا

جعلي ۽ غير معياري ڪينسر جون دوائون مريضن جي حياتين لاءِ سنگين خطرو هونديون آهن

ڪراچي(بيورو رپورٽ)سنڌ ڊرگ ٽيسٽنگ ليبارٽري ڪينسر جي علاج ۾ استعمال ٿيندڙ 9 دوائن کي جعلي، غير معياري ۽ غير رجسٽرڊ قرار ڏئي ڇڏيو ڊائريڪٽر سنڌ ڊرگ ٽيسٽنگ ليبارٽري سيد عدنان رضوي ... بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

ملڪي ترقي لاءِ روانگي واپار تي ٻڌل معيشت جوڙڻي پوندي

اي وهيڪلز کي هلي ڏيڻ ٻارڻ جي درامدي لاڳت ۾ گهٽتائي آڻڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو

جديد ٽيڪنالاجي، اليڪٽريڪل وهيڪلز ۽ گرين انرجي طرف تيزي سان وڌڻو پوندو

لاهور (اي پي پي) رٿابندي، ترقي ۽ سڌارن واري وفاقي وزير احسن اقبال چيو آهي ته ملڪي ترقي جو دارومدار پائيدار توانائي ... بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ وفاقي اردو يونيورسٽي جي وفد جي صوبائي وزير جام اڪرام الله ڌاريجو سان ملاقات، مسئلن بابت آگاهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي اردو يونيورسٽي جي جنرل سيڪريٽري ڊاڪٽر پروفيسر اقبال نقوي، صدر ڊاڪٽر روشن علي سومرو نائب صدر ڊاڪٽر اصغر علي ... بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير محسن نقوي وزير اعليٰ بلوچستان سرفراز بگٽي سان ملاقات ڪندي

"انقلاب زنده باد" نوجوانن مودي سرڪار کي جهڪائي ڇڏيو، وزير تعليم مستعفي

ڀارت ۾ اين اي ٽي امتحان جي پيپر ليڪ معاملي تي اٽڪل ٻن مهينن کان جاري شاگردن جي احتجاجي تحريڪ ڪامياب

2026ع ۾ ٿيل نيٽ امتحان ۾ بي ضابطگيون سامهون اچڻ کانپوءِ حڪومت ترت معاملي جي جاچ سي بي آءِ حوالي ڪئي

حڪومت مطالبا لڪت ۾ مڃي ورتا، اڄ سڄي ملڪ ۾ پرامن مشعل بردار ريليون پڻ ڪڍيون وينديون: ڪاڪروچ جنتا پارٽي

نئين دهلي (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ڀارت ۾ اين اي ٽي (نيٽ) امتحان جي پيپر ليڪ معاملي تي اٽڪل ٻن مهينن کان جاري شاگردن جي احتجاجي تحريڪ ڪانءِ تعليم واري وزير ڌرميندر پرڌان پنهنجي ... بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

نئين دهلي: استعيفيٰ ڏيندڙ ڀارتي تعليم وارو وزير ڌرميندر پرڌان

حمزا شهباز وزيراعظم هائوس ۾ پنهنجي آفيس سنڀالي ورتي

حمزا شهباز مختلف وفاقي وزيرن سان به ملاقاتون ڪيون

حمزا وزيراعظم هائوس جي ڇهين ماڙ تي پنهنجي آفيس مان ذميواريون نڀائيندو

حمزا شهباز پبلڪ اڪائونٽس ڪميٽي سان لاڳاپيل معاملن تي به نظر رکندو

پارٽي ڪارڪنن جا مسئلا حل ڪرڻ لاءِ هڪ ڪميٽي پڻ جوڙيندا

اسلام آباد(م ر د)پنجاب جي اڳوڻي وڏي وزير حمزا شهباز وزيراعظم هائوس ۾ پنهنجي آفيس سنڀالي ورتي آهي پارٽي ذريعن موجب، حمزا شهباز گذريل ڏينهن مختلف وفاقي وزيرن سان به ملاقاتون ڪيون جڏهن ... بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ڪينسر ۽ شوگر سميت حياتي بچائيندڙ 52 نين دوائن جون قيمتون منظور

وفاقي ڪابينا جي ڪميٽي جو اجلاس ناڻي واري وزير محمد اورنگزيب جي صدارت هيٺ ٿيو

اجلاس دوران 52 نين رجسٽرڊ دوائن جي قيمتن جي منظوري ڏني وئي

ڪينسر، شوگر، هيموفيليا ۽ پارڪنسن جي علاج لاءِ استعمال ٿيندڙ دوائون شامل

دوائن جي اگهن جي حتمي منظوري وفاقي ڪابينا ڏيندي

اسلام آباد(م ر د)وفاقي ڪابينا جي ماتحت ڪميٽي 52 نين رجسٽرڊ حياتي بچائيندڙ دوائن جي اگهن جي منظوري ڏئي ڇڏي ... بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس ڪارروائيون، ٽِن زخمين سميت 8 جوابدار گرفتار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس ڌڙهارين خلاف ڪارروائين دوران ٽن زخمين سميت اٺ جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته ... بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت طرفان گلگت بلتستان ۾ ڪن اهم شعبن ۾ مضبوط لاڳاپا قائم ڪيا ويندا: وڏو وزير

جديد ريونيو اٿارٽي جي قيام، انفراسٽرڪچر، عوامي خدمتن ۽ ٻوڏ متاثرن لاءِ هائوسنگ پروگرام ۾ مدد ڪنداسين

اسان صوبي ۾ ٽرانسپورٽ، توانائي ۽ مونسپل انفراسٽرڪچر جا پي پي پي منصوبا لاڳو ڪيا آهن

علم، مهارت ۽ ڪامياب ماڊلز کي شيئر ڪري، گڏيل طور تي گورننس کي بهتر بڻائي سگهون ٿا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ۽ گلگت بلتستان جي وڏي وزير ايڊووڪيٽ امجد حسين چنچر ڏينهن هڪ اعليٰ سطحي ورچوئل اجلاس ڪيو ته جيئن صوبائي سهڪار کي ... بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ۽ گلگت بلتستان جي وڏي وزير ايڊووڪيٽ امجد حسين سان ورچوئل اجلاس جي صدارت ڪندي

چين: مٽيءَ جون ڇپون ڪرڻ سبب 5 ڄڻا فوت، 3 زخمي

بيجنگ (اي پي پي) چين جي شانشي صوبي ۾ مٽيءَ جي ڇپ ڪرڻ سبب هڪ گهر دهجي ويو جنهن جي نتيجي ۾ 5 ڄڻا فوت ۽ 3 زخمي ٿي پيا پرڏيهي ميڊيا ... بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ايف آءِ اي جو ايجنٽ مافيا خلاف ڪريڪ ڊائون جاري

اسلام آباد (اي پي پي) فيڊرل انويسٽيگيشن ايجنسي (ايف آءِ اي) جو ايجنٽ مافيا خلاف ڪريڪ ڊائون جاري آهي ايف آءِ اي اينٽي ڪرپشن سرڪل ... بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

سنڌ جي مدرسن ۾ شاگردن جي صحت ۽ حفاظتي اسڪريننگ جي خصوصي مهم مڪمل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي صحت کاتي جي سي ڊي سي ون ايچ آءِ وي پروگرام تحت سڄي صوبي جي ديني ... بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

سنڌ جي وڙهاڳي جو راڄ آلاپيندڙن کي مايوسي کان سواءِ ڪجهه به نه ملندو: ناصر شاهه

وفاق ۾ وزارتون وٺڻ لاءِ اسلام آباد جو طواف ڪندڙ ڪڏهن به سنڌ جا مخلص نٿا ٿي سگهن

ايم ڪيو ايم جا اڳواڻ رستن تي اچڻ وارو شوق ضرور پورو ڪن، اسان پاڻي پيارينداسين

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه ايم ڪيو ايم پاڪستان جي اڳواڻن خالد مقبول صديقي ۽ مصطفيٰ ... بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ امڪاني برسات کي منهن ڏيڻ لاءِ خاص ايمرجنسي ڊيسڪ قائم

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ لاءِ جاري ڪيل ... بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

نئون صوبو سنڌ کي ٽوڙڻ نه هيو ويندو، نئين صوبي واري مطالبي تان هٽ نه ڪنداسين: خالد مقبول

مهاجرن انگريزن سان وڙهي پاڪستان ناهيو آهي، هاڻ پاڪستان اصل وارثن جي حوالي ڪيو وڃي

حيدرآباد ايم ڪيو ايم جو شهر آهي، هتان جي عوام فيصلو ڏئي ڇڏيو آهي

شهري علائقن تي 80 سيڪڙو مينڊيٽ اسان جو آهي، هر صورت ۾ نئون صوبو ٺاهينداسين

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر)ايم ڪيو ايم پاڪستان جي چيئرمين خالد مقبول صديقي هڪ ڀيرو ٻيهر سنڌ کي ٽڪرا ڪرڻ جو مطالبو ڪندي چيو آهي ته سنڌ جي 21 ضلعن ۾ مهاجر رهن ٿا جيڪي ... بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سائنس ۽ فني تعاون بابت وزارتي اسٽينڊنگ ڪميٽي پاران ڪتاب جي رونمائي واري تقريب

حبيب آمريڪن بينڪ نيويارڪ جو چيئرمين عبدالغفار عباسي نيو جرسي ۾ وفات ڪري ويو

هو حيدرآباد جي مشهور عباسي اسپتال جي باني مرحوم خانبهادر عبدالعزيز عباسي جو پٽ هو

سندس لاڏاڻي تي عباسي خاندان سميت سياسي سماجي ڌرين طرفان گهري ڏک جو اظهار ڪيو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) روزاني عبرت گروپ آف پبليڪيشن جي سرواڻ قاضي اسد عابد جو سوٽ حبيب آمريڪن بينڪ نيويارڪ جو چيئرمين، عبدالغفار عباسي (ادا ابو) ڪالهه نيو جرسي آمريڪا ۾ وفات ڪري ويو هو حيدرآباد جي مشهور عباسي اسپتال جي ... بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

عبرت گروپ جي سرواڻ قاضي اسد عابد پاران سندس سوٽ عبدالغفار عباسي جي لاڏاڻي تي ڏک جو اظهار

حيدرآباد: روزاني عبرت گروپ آف پبليڪيشن جي سرواڻ قاضي اسد عابد سندن سوٽ حبيب آمريڪن بينڪ ... بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

حڪومت تشدد جي ذميوار ماڻهن خلاف ڪارروائي ڪري، مودي شاگردن کان معافي وٺي: راهول گانڌي

نئين دهلي(م ر د)پارليامينٽ ۾ مخالف ڌر جي اڳواڻ راهول گانڌي ڀارتي تعليم واري وزير ڌرميندر پرڌان جي استعيفيٰ کي تعليمي نظام جي سڌارن ڏانهن هڪ وڏو قدم قرار ڏنو آهي راهول گانڌي ايڪس تي جاري ڪيل بيان ۾ چيو ته" انهن ... بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: ايم ڪيو ايم اڳواڻ فاروق ستار سان آزاد ڪشمير جو وفد ملاقات ڪندي

نيب جو بي آر ٽي بيلو لائين منصوبي ۾ ساڍا 8 ارب رپين جي ادائيگين جي جاچ جو حڪم

نيب چيئرمين، ڊي جي نيب ڪراچي کي بي آر ٽي بيلو لائين منصوبي سان لاڳاپيل جاچ شروع ڪرڻ جون هدايتون جاري ڪيون

ڪراچي کي بي آر ٽي بيلو لائين منصوبي ۾ مبينا طور ساڍا 8 ارب رپين جي اڳواٽ ادائيگين واري معاملي جي جاچ ڪرڻ جي هدايت

جاچ دوران بي آر ٽي بيلو لائين رٿا ۾ ڪيل ساڍا 8 ارب رپين جي اڳواٽ ادائيگين جو تفصيلي جائزو ورتو ويندو: نيب ذريعا

ڪراچي(بيورو رپورٽ) نيب چيئرمين، ڊي جي نيب ڪراچي کي بي آر ٽي بيلو لائين منصوبي سان لاڳاپيل جاچ شروع ڪرڻ جون هدايتون جاري ڪري ڇڏيون آهن نيب ذريعن موجب، چيئرمين نيب ... بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

سنڌ جا سڀئي شعبا تباهي جي ڪناري تي پهچي ويا آهن: صدرالدين شاهه راشدي

وفاق ۽ سنڌ ۾ حڪمران عوامي مسئلن جي حل ۾ هڪجهڙي نموني ناڪام ثابت ٿيا آهن

حڪمرانن جي غلط پاليسين سبب وڌندڙ مهانگائي ماڻهن جي زندگي ڏکي بڻائي ڇڏي آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان مسلم ليگ (فنڪشنل) سنڌ جي صدر سيد صدرالدين شاهه راشدي ضلعي عهديدارن کي هدايت ڪئي آهي ته 15 سيپٽمبر تائين هر صورت ۾ تحصيل يونين ... بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: فنڪشنل ليگ اڳواڻ صدرالدين شاهه ۽ ٻيا ميڊيا سان ڳالهائيندي

جماعت اسلامي اڳواڻن پاران اڳوڻي وڏي وزير ممتاز ڀڙو جي ننڍي ڀاءُ عاشق حسين ڀڙو جي وفات تي ڏک جو اظهار

ڪراچي(بيورو رپورٽر) جماعت اسلامي سنڌ ... بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

وزيرستان ۾ دهشتگردن جي حملي دوران شهيد ٿيل فوجي جوان جو مڙهه لاڙڪاڻي آندو ويو

شهيد ڏشڪيل احمد ميمڻ جو مڙهه اباڻي ڳوٺ پهچايو ويو، سندس جنازي نماز ادا ڪئي وئي

هو وزيرستان جي علائقي ٽانڪ ۾ دهشتگردن جي حملي دوران بهادري سان مقابلو ڪندي شهادت ماڻي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) وزيرستان جي علائقي ٽانڪ جي چيڪ پوسٽ تي دهشتگردن جي حملي دوران بهادري سان ... بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

هفتيوار مهانگائي جي شرح 9.66 سيڪڙو وڌي وئي، پاڇيون، اٽو، بجلي ۽ ايل پي جا اگهه چوٽ چڙهي ويا

گذريل هفتي جي ڀيٽ ۾ هلندڙ هفتي ايس پي آءِ ۾ به 0.91 سيڪڙو واڌ رڪارڊ، ٽرانسپورٽ جا ڀاڙا پڻ وڌي ويا

ٻارڻ جي مسلسل وڌندڙ اگهن نه رڳو گهريلو بجيٽ تي وڌو بار وڌو آهي، پر ٽرانسپورٽ جا خرچ به نمايان حد تائين وڌي ويا

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پاڪستان ۾ هفتيوار مهانگائي جي شرح سالياني ... بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

وفاقي گهرو وزير محسن نقوي سان برطانوي هائوس آف لارڊز جي ميمبر ضمير چوڌري ملاقات ڪندي

دوڙ ۾ معمولي ڳالهه تان واسواڻ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، نوجوان مارجي ويو

علي آباد محلي ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙي دوران ڌرين هڪٻئي تي ڪهاڙين ۽ خنجرن جو استعمال ڪيو

جهيڙي دوران 25 ورهين جو غلام عباس ولد اختر حسين وسواڻي سخت زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال نيو ويو جتي نوجوان زخمن جا سور نه سهندي دم ڏئي حوالي ڪيو، لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام

دوڙ (رپورٽ: فيروز علي پلال) دوڙ جي محلي علي آباد ۾ معمولي ڳالهه تان واسواڻ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو ٿيو جنهن ۾ تڪرار ۾ تبديل هڪ ڄڻو مارجي ويو دوڙ جي محلي علي آباد ۾ واسواڻي برادري جي ٻن ڌرين ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙو ٿي ... بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

دوڙ: جهيڙي ۾ مارجي ويل همراهه جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

ڪراچي ۾ قاضي فيض محمد جي آتم ڪٿا تي ٻڌل ڪتاب "ميرا سفر" جي مهورتي تقريب

قاضي فيض محمد ليڪ ۽ بهترين سياستدان هو سنڌ جي هارين لاءِ ڏينهن رات ڪم ڪيو: ڊاڪٽر عبدالمالڪ

سندس محبوب سنڌ هئي هو سنڌ جي محبت ۾ بنگلاديش پهتو هو: قاضي جاويد

هو پاڪستان جي باني مان هڪ هو مڊل ڪلاس وارن جو درد رکندو هو: اڳواڻن جو خطاب

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) قاضي فيض محمد جي آتم ڪٿا تي ٻڌل ڪتاب "ميرا سفر" جي مهورتي تقريب آرٽس ڪائونسل آف پاڪستان ڪراچي جي اي سي آڊيٽوريم هال ۾ انسٽيٽيوٽ آف ... بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ڪتاب "ميرا سفر" جي مهورتي تقريب کي اڳواڻ خطاب ڪندي

ڪراچي ۾ سياسي ڪارڪن جي قتل ۾ ملوث جوابدار مقابلي ۾ مارجي ويو

ڳجهي اطلاع تي پوليس ڪارروائي ڪئي ته جوابدارن پوليس پارٽي تي فائرنگ ڪئي

اي اين پي ڪارڪن عاصم جي قتل ۾ ملوث اياز عرف "ڪي ڪي" مقابلي ۾ مارجي ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ سياسي جماعت جي هڪ ڪارڪن جي قتل ۾ ملوث جوابدار چند ڪلاڪن اندر ئي مبينا ... بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

ڪراچي پاسپورٽ آفيس جي ٻن اهلڪارن ۽ ڇهن ايجنٽن سميت 6 جوابدار گرفتار

ايف آءِ اي انساني اسمگلنگ جي روڪٿام واري سرڪل صدر پاسپورٽ آفيس ۾ ڪارروائي ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايف آءِ اي انساني ... بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

ٺٽو بولاخان ويجهو ڪار اونهي کاهي ۾ ڪري پئي، ٻه عورتون ۽ ٽارو چاول ٻارڙو فوت

ٻچاني لنڪ روڊ تي ڳورهاري عورت کي علاج لاءِ اسپتال ڏانهن کڻي ايندڙ ڪار ڪلٽي ٿي کاهي ۾ ڪري پئي

ڪار سوار تاجل زال رسول بخش، ڳورهاري عورت نوازان زال جمن شهٽو ۽ سندس ٻارڙو ٿڏي فوت

ڊرائيور مير برهماڻي ۽ جمن شهٽو سخت زخمي ٿي پيا، فوتين جا لاش وارثن حوالي، خمي اسپتال منتقل

ٿاڻو بولا خان (ن ع) ٿاڻو بولاخان ويجهو ٿاڻو عارب خان ٻچاني لنڪ روڊ تي ... بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

تعليم واري وزير جي استعيفيٰ تي ڪاڪروچ جنتا پارٽيءَ جو جشن، تحريڪ اڃا ختم ناهي: اڀيجيت ڊيپڪي

ڌرميندر پرڌان جي استعيفيٰ سبب مون کي هيرو نه بڻايو هڪ شخص کي هيرو بڻائڻ سبب ئي ملڪ کي نقصان پهتو آهي

نريندر مودي جي! صبح ٿي وئي آهي مامون، ڀارت ۾ جمهوريت جي صبح ٿي وئي آهي

نيٽ پيپر ليڪ معاملي تي شروع ٿيل تحريڪ ۾ حڪومت جي ڀهرين وکيٽ ڪري پئي آهي

نئين دهلي(م ر د)ڀارتي تعليم واري وزير ڌرميندر پرڌان جي استعيفيٰ جي خبر ... بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

برسات کانپوءِ دريائن ۾ پاڻيءَ جي سطح بلند، چناب ۾ ڪن هنڌن تي وچولي درجي جي ٻوڏ

قادرآباد بئراج تي پاڻيءَ جو وهڪرو هڪ لک 88 هزار ڪيوسڪ ٿي ويو

خانڪي وٽ هڪ لک 92 هزار ۽ چنيوٽ وٽ هڪ لک 70 هزار ڪيوسڪ رڪارڊ

چشما بئراج تي پاڻيءَ جو وهڪرو 3 لک 50 هزار ڪيوسڪ ٿي ويو

لاهور(م ر د)برسات سبب چناب درياهه جي ڪن هنڌن خانڪي، قادرآباد ۽ چنيوٽ وٽ وچولي درجي جي ٻوڏ رڪارڊ ڪئي پئي ... بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

AG Abbasi
1935-2026
Rest in Peace

اها نهايت ئي غم ۽ صدمي واري خبر آهي ته اسان جو محبوب پيءُ/ ڀاءُ/سئوٽ/ڀيٽيوو، جناب عبدالغفار عباسي (ادا ابو)، چيئرمين حبيب آمريڪن (A.G Zurich) بئنڪ، نيويارڪ، گذريل ڏينهن جمعو 24 جولاءِ تي نيو جرسي، آمريڪا ۾ لاڏاڻو ڪري ويو آهي.

هو حيدرآباد جي مشهور عباسي اسپتال جي سرجن مرحوم ڊاڪٽر خان بهادر عبدالعزيز عباسي جو فرزند هو.

هو هڪ انتهائي رحم دل، همدرد ۽ باوقار شخص هو. اسان لاءِ هو هڪ ڀاءُ، سئوٽ يا ڀيٽيوي کان وڌيڪ هو. هو هڪ محترم بزرگ ۽ پيءُ جهڙي شخصيت هو، جنهن جي شفقت ۽ رهنمائي اسان لاءِ تمام گهڻي اهميت رکندي هئي. سندن وڇوڙي اسان جي زندگيءَ ۾ هڪ ئي گهرو خال ڇڏي ڏنو آهي.

اڄ جو ڏينهن اسان لاءِ بي پناهه غم ۽ صدمي جو ڏينهن آهي.

الله تعاليٰ کين ابدي امن ۽ سک عطا فرمائي (جنت الفردوس ۾ اعليٰ مقام عطا ڪري). کين هميشه محبت ۽ احترام سان ياد رکيو ويندو.

سوڳوار: عباسي خاندان

[redacted]

آهن ته آمريڪا جي ڪنهن فوجي، سيڪيورٽي يا مالي مرڪز کي نشانو بڻايو ويو آهي هن چيو ته ايراني فوج جا مسلسل ۽ هدف تي ٻڌل حملا عالمي بالادستي واري نظام خلاف بيدار ٿيل ايراني قوم جي ڪاوڙ جو عڪس آهن اهي حملا ان وقت تائين جاري رهندا جيستائين دشمن مڪمل طور تي هٿيار نه ڦٽا ڪري ۽ "مانائب" ۽ "ليمارڻ" جي ٻارڻ جي رت جو بدلو نه ورتو وڃي قابل ذڪر ڳالهه اها آهي ته آمريڪا ۽ اسرائيل 28 فيبروري 2026 تي ايران تي حملو ڪيو هو ۽ ڇڪتاڻ جو اهو سلسلو هاڻي پنجن مهينن کان جاري آهي، جڏهن ته 40 ڏينهن بعد يعني 8 اپريل تي پاڪستان جي وچٿري سان جنگبندي جو معاهدو ٿيو هو جنهن کان اڳ ايران جوابي ڪارروائين ۽ "آبنائي هرمز" کي بند ڪرڻ ذريعي ردعمل ڏنو هو پاڪستان جي ثالثي هيٺ 17 جون تي آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ جنگ بندي جي حتمي معاهدي (ايم او يو) تي صحيحون ڪيون ويون ان کان پوءِ ٻنهي ڌرين وچ ۾ سوئٽزرلينڊ ۽ قطر ۾ ڦٽي ڳالهيون ٿيون ۽ اسلام آباد ۾ مقرر ڪيون دور ٿيڻ کان اڳ ئي ٻنهي ملڪن هڪ ٻئي تي معاهدي جي ڀڃڪڙي جا الزام هڻندي ٻيهر دشمني واري عمل جو آغاز ڪري ڇڏيو ايراني ميڊيا موجب، آمريڪي فوج لڳاتار 13 ڏينهن تائين ايران جي مختلف علائقن ۾ فضائي ڪارروائيون ڪيون آهن انهن ڪارروائين سبب شهري بنيادي ڍانچي - جنهن ۾ مواصلاتي نيٽ ورڪ، پل ۽ پاڻي جا پلانٽ شامل آهن - کي تباهه ڪيو ويو جنهن جي نتيجي ۾ 55 ماڻهو مارجي ويا ۽ 645 زخمي ٿي پيا. رپورٽ ۾ ڄاڻايو ويو آهي ته جوابي حملن ۾ ايران ڊرونز ۽

طور ڳالهائيندي ڪيو. هن چيو ته پاڪستان جي معاشي خودمختياري ۽ پائيدار ترقي جو دارومدار روانگي واپار ۾ واڌ تي آهي ملڪ کي تيزي سان آمدني واپار تي ٻڌل معيشت مان روانگي واپار تي ٻڌل معيشت طرف منتقل ٿيڻو پوندو. هن چيو ته ضروري آهي ته اسان تيزي سان پنهنجي ٽرانسپورٽ سيڪٽر ۾ اي وي کي متعارف ڪرايون ۽ ٽو ويلرز ٿري ويلرز ۽ فور ويلرز کي مرحليوار برقي توانائي تي منتقل ڪيون. ان حوالي سان حڪومت مختلف قدمن جو اعلان ڪيو آهي حڪومت اليڪٽرڪ موٽر سائيڪلن کي هٿي وٺائڻ لاءِ 80 هزار روپين تائين سبسڊي سميت مختلف مراعتون ڏنيون آهن جڏهن ته هاڻوڪي بجيٽ ۾ اي وي گاڏين تي ڊيوٽيز ۾ به گهٽتائي ڪئي وئي آهي ته جيئن انهن کي ملڪ ۾ وڏ کان وڏڪ متعارف ڪرائي سگهجي. هن چيو هت پاڪستان پاور سيڪٽر ۾ 6 کان 8 هزار ميگاواٽ سولر انرجي ذريعي توانائي جو هڪ بفر پيدا ڪيو آهي هاڻي ضرورت آهي ته درآمدي تيل تي گهٽ پاڙي ملڪي سطح تي پيدا ٿيندڙ بجلي کي ٽرانسپورٽ لاءِ استعمال ڪيو وڃي جڏهن ته سموريون انڊسٽريز کي به چيو آهي ۽ حڪومت جي اڏام پاڪستان تحت واضح ترجيح آهي. وفاقي وزير چيو ته پاڪستان جو مستقبل اسان جي روانگي واپار جي صلاحيت تي پاڙي ٿو هن چيو ته هاڻي پاڪستان ڪيت تي ٻڌل معيشت طرفان ڊالر ڪمائيندڙ معيشت طرف تيزي سان منتقل ٿيڻو پوندو. احسن اقبال چيو ته پاڪستان کي 2035ع تائين 100 ارب ڊالرن کان وڌيڪ روانگي واپار جو هدف حاصل ڪرڻو آهي. ملڪ جي معاشي خودمختياري جو دارومدار ان ڳالهه تي آهي ته اسان پنهنجي روانگي واپار کي گهربل رفتار سان وڌائي سگهون ٿا يا نه هر

حيدر آباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني

HESCO

بين الاقوامي مسابقتي آڇ (ICB) جي تحت

آڇون وصول ڪرڻ جو (RFP) ٽينڊر نوٽيس

1. حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني (HESCO)، اليڪٽرانڪ پاڪستان اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم (E-PADS) جي ذريعي هڪ مرحلي تي ٻه لفافي طريقيڪار جي تحت بين الاقوامي مسابقتي آڇ (International Bidding Competitive-ICB) جي بنياد تي پروجيڪٽ "حيسڪو جي ٽرانسميشن ۽ ڊسٽريبيوشن (T&D) جي ٽيڪنيڪي لائين لاسز جي مطالعي ۽ تشخيص" لاءِ بين الاقوامي ڪنسلٽنٽ ڪنسورشيم فرم جون خدمتون حاصل ڪرڻ جي مقصد سان اليڪٽرانڪ درخواست براءِ تجويز (RFP) طلب ڪري ٿي. صرف اهي فارم درخواست ڏيڻ جا اهل هوندا جيڪي E-PADS تي رجسٽرڊ هجن، پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) جي 2026-2027 لاءِ لاڳاپيل ڪيٽيگريءَ ۾ ڪارآمد لائسنس رکندا هجن، صوبائي سيلز ٽئڪس (PST) سنڌ ۾ رجسٽرڊ هجن ۽ فيڊرل بورڊ آف ريونيو (FBR) جي ايڪٽو ٽئڪس پيئرز لسٽ (ATL) ۾ شامل هجن.
2. درخواست براءِ تجويز/ (RFP) واڪ دستاويزات، جن ۾ شرط ۽ ضابطا، خريداريءَ جو طريقيڪار، بڊ سيڪيورٽي، آڇ جو مدو، ٽيڪنيڪي تفصيل، گهربل تقاضائون ۽ ٻي لاڳاپيل ڄاڻ شامل آهي، E-PADS تي رجسٽرڊ واڪ ڏيندڙ https://eprocure.gov.pk تان بغير ڪنهن معاوضي جي ڊائون لوڊ ڪري سگهن ٿا.
3. سيئي اليڪٽرانڪ آڇون (E-Bids) مقرر تاريخ ۽ وقت تائين صرف E-PADS جي ذريعي جمع ڪرايون وڃن. هٿ سان (Manual) ڏنل آڇون قابلِ قبول نه هونديون. اليڪٽرانڪ آڇون مقرر تاريخ ۽ وقت تي مئنيجر (MM)، حيسڪو هيڊ ڪوارٽر، حيدرآباد جي دفتر ۾ عوامي طور تي انهن آڇ ڏيندڙن يا انهن جي مجاز نمائندن جي موجودگيءَ ۾ کوليون وينديون جيڪي ان موقعي تي شرڪت ڪرڻ چاهين.
4. هر اليڪٽرانڪ آڇ سان گڏ اصل بڊ سيڪيورٽي (Bid Security) لازماً منسلڪ هجڻ ۾ اچي، جيئن ته / RFP واڪ دستاويزات ۾ ڏنل آهي، جيڪا چيف ايگزيڪٽو آفيسر (CEO) حيسڪو، حيدرآباد جي نالي ڪال ڊپازٽ رسيد (CDR) يا بئنڪ گارانٽيءَ جي شڪل ۾ پاڪستان جي ڪنهن به شيڊولڊ بئنڪ مان حاصل ڪيل هجي، ۽ مقرر آخري تاريخ کان اڳ جمع ڪرائڻ ضروري آهي. ٻي صورت ۾ لاڳاپيل آڇ کي غير ذميوار (Non-Responsive) تصور ڪندي مسترد ڪيو ويندو.
5. آڇ جو ڪارآمدي مدو (Bid Validity) جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ کان 120 ڏينهن هوندو.
6. پري بڊ اجلاس (Pre-Bid Meeting) تاريخ 18 آگسٽ 2026 اڱارو ڏينهن صبح جو 11:00 وڳي، چيف انجنيئر (P&E)، حيسڪو جي دفتر، ڪمري نمبر 220، ٻي منزل، واپڊا آفيسر ڪمپليڪس، حسين آباد، حيدرآباد ۾ منعقد ٿيندو.
7. حيسڪو کي اهو اختيار حاصل هوندو ته هو پبلڪ پروڪيورمينٽ ريگيوليٽري اٿارٽي (PPRA) رولز 2004 جي رول (1)33 (تاحال ترميم سميت) جي مطابق ڪنهن به يا سيني آڇن کي رد ڪري سگهي.
8. هي اشتهار پي پي آر اي (PPRA) ۽ حيسڪو (HESCO) جي ويب سائيٽس تي به دستياب آهي.

PID (H) 19/2026

چيف انجنيئر (پلاننگ اينڊ انجنيئرنگ)

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني (HESCO) ڪمرو نمبر 220، سيڪنڊ فلور، واپڊا آفيسر ڪمپليڪس، حيدرآباد
دفتر نمبر: 9260197 | فيڪس نمبر: 9260361 اي ميل: pk.gov.cep@hesco

سنڌي ايڊيشن
انچارج: مجيب ناريجو
IBRAT SANSAR
عبرت سنسار
68 Golden Jubilee Year
Ibratsansar@yahoo.com
آچر 26 جولاءِ 2026ع

آمريڪا- ايران ٽڪراءُ، عالمي سياست، معيشت ۽ امن جا چئلينج

فريد احمد

وچ اوڀر جي سياسي ۽ جاگرافيائي صورتحال هن وقت پنهنجي انتهائي نازڪ دور مان گذري رهي آهي. آمريڪا ۽ اسلامي جمهوريه ايران جي وچ ۾ ڪيترن ئي ڏهاڪن کان جاري اڻ سڌي ڇڪتاڻ ۽ هٿ ٺوڪيل جنگيون هاڻي کليل ۽ سڌي فوجي ٽڪراءَ جي صورت اختيار ڪري چڪيون آهن.

ٻنهي طرفن کان جاري شديد هوائي حملن، بيلسٽڪ ميزائلن جي استعمال، ڊرون ڪارروائين ۽ سامونڊي واپاري رستن کي درپيش خطرن هن ٽڪرار کي صرف ٻن ملڪن تائين محدود ناهي رکيو، پر ان جا اثر فارس جي نار، يورپ، ايشيا ۽ خاص طور ڏکڻ ايشيائي خطي تي تيزيءَ سان پئجي رهيا آهن.

هن بحران جتي عالمي طاقتن وچ ۾ سفارتي ڇڪتاڻ وڌائي آهي، اتي دنيا جي توانائي مارڪيٽن ۽ عالمي رسدي تسلسل کي به متاثر ڪيو آهي.

فوجي لحاظ کان ٻئي ڌريون هڪ ٻئي جي صلاحيتن کي مفلوج ڪرڻ جي حڪمت عمليءَ تي عمل پيرا آهن. آمريڪا ۽ ان جي اتحادين پاران پينٽاگون ۽ سينٽرل ڪمانڊ (CENTCOM) جي نگرانيءَ ۾ ايران جي اندر ۽ خطي ۾ قائم فوجي ڪمانڊ سينٽرن، هوائي دفاعي نظامن ۽ ڊرون توڙي ميزائل لانچنگ سائيٽن کي نشانو بڻايو پيو وڃي.

جواب ۾ ايران طرفان خطي ۾ جي ملڪن ڪويت، بحرين، اردن، عراق ۽ شام ۾ موجود آمريڪي فوجي اڏن کي ميزائلن ۽ ڊرونز سان حملا ڪرڻ جون رپورٽون اينديون رهن ٿيون. ان کان سواءِ ٻنهي ڌرين وچ ۾ روايتي هٿيارن سان گڏ سائبر وارفيئر ۽ مواصلاتي نظام کي متاثر ڪرڻ جهڙا جديد حربا به استعمال ڪيا پيا وڃن، جنهن سان ڇڪتاڻ ۾ لڳاتار واڌارو ٿي رهيو آهي. هن بحران جو سڀ کان گهڻو دٻاءُ نار وارن ملڪن تي پئجي رهيو آهي، ڇاڪاڻ ته اهي هڪ طرف علائقائي سلامتيءَ جي خدشن کي منهن ڏئي رهيا آهن، ته ٻئي طرف پنهنجي معاشي منصوبن جي تسلسل کي برقرار رکڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهن. گذريل ڪجهه سالن ۾ نار وارن ملڪن پنهنجي معيشتن کي رڳو تيل تي ڀاڙڻ بدران سياحت، ٽيڪنالاجي، سيڙپڪاري ۽ بنيادي ڍانچي جي ترقيءَ ڏانهن وڌائڻ جي ڪوشش ڪئي آهي. پر موجوده جنگي ڇڪتاڻ انهن معاشي منصوبن لاءِ نوان خطرا پيدا ڪري رهي آهي. جيتوڻيڪ نار وارن ملڪن پنهنجي هوائي ۽ سامونڊي حدن جي ڀرسان ٿيندڙ حملن تي ڳڻتي ظاهر ڪئي آهي، پر سندن پاليسي اها رهي آهي ته پاڻ کي سڌي فوجي ٽڪراءَ کان پري رکيو وڃي ۽ سفارتي ذريعن سان ڇڪتاڻ گهٽائڻ جون ڪوششون جاري رکيون وڃن.

يورپي ملڪ به ان خدشي سبب بين الاقوامي سطح تي سرگرم ٿيا آهن ته هن ٽڪرار سبب توانائيءَ جو عالمي بحران پيدا سگهي ٿو ۽ روم سمنڊ رستي يورپ ڏانهن پناهگيرن جي نئين لهر وڌي سگهي ٿي. يورپ جو زور ان ڳالهه تي آهي ته هرمز جهڙا اهم واپاري لنگهه محفوظ ۽ کليل رهن، ڇاڪاڻ ته انهن رستن جي سلامتي عالمي واپار ۽ توانائيءَ جي فراهميءَ لاءِ انتهائي اهم آهي. ٻئي طرف، روس ۽ چين جون نظرون به هن صورتحال تي آهن، ڇاڪاڻ ته خطي جو استحڪام سندن واپاري ۽ اقتصادي مفادن سان لاڳاپيل آهي. ٻنهي ملڪن ڳالهين ۽ سفارتي حل تي زور ڏنو آهي، جڏهن ته آمريڪي عملدارن طرفان ايران کي روس ۽ چين کان فوجي مدد ملڻ بابت خدشا پڻ ظاهر ڪيا ويا آهن. وچ اوڀر ۾ سلامتيءَ واري خراب صورتحال دنيا جي معيشت تي سڌا ۽ گهرا اثر وڌا آهن. ان جو وڏو سبب اهو آهي ته دنيا جي توانائيءَ جي فراهميءَ جو هڪ وڏو حصو هن خطي جي سامونڊي رستن سان ڳنڍيل آهي.

هرمز لنگهه ۽ علائقي ۾ ڇڪتاڻ سبب خام تيل جي قيمتن بابت غير يقيني صورتحال وڌي وئي آهي. ان سان گڏ سامونڊي آمدرفت جو نظام به متاثر ٿيو آهي. واپاري جهازن لاءِ خطرن سبب انشورنس خرچ وڌي سگهن ٿا، جنهن جو اثر واپاري خرچن ۽ شين جي قيمتن تي پئجي سگهي ٿو. هن بحران جا اثر ڏکڻ ايشيا تائين به پهچي رهيا آهن، ڇاڪاڻ ته پاڪستان، ڀارت ۽ بنگلاديش جهڙا ملڪ پنهنجي توانائيءَ جي ضرورتن، واپاري سرگرمين ۽ سامونڊي رسدي رستن جي حوالي سان وچ اوڀر سان ويجها لاڳاپيل آهن.

پاڪستان لاءِ صورتحال خاص اهميت رکي ٿي، ڇاڪاڻ ته هڪ طرف ايران سان ان جي ڊگهي سرحد آهي، جڏهن ته ٻئي طرف نار وارن ملڪن سان ان جا گهرا معاشي ۽ انساني لاڳاپا آهن. خطي ۾ وڌندڙ ڇڪتاڻ پاڪستان لاءِ سلامتي، توانائيءَ جي فراهمي ۽ ٻاهرين ملڪن ۾ رهندڙ لکين پاڪستانين جي تحفظ بابت نوان خدشا پيدا ڪري سگهي ٿي. پاڪستان جي پاليسي روايتي طور اها رهي آهي ته علائقائي ٽڪرارن جو حل ڳالهين ۽ سفارتڪاريءَ وسيلي ڳوليو وڃي، ڇاڪاڻ ته ڪنهن به وڏي عسڪري ڇڪتاڻ جا اثر سڄي خطي جي امن ۽ معيشت تي پئجي سگهن ٿا. موجوده صورتحال ۾ پاڪستان لاءِ سڀ کان وڏو چئلينج اهو آهي ته هو پنهنجي علائقائي سلامتيءَ جي خدشن، معاشي ضرورتن ۽ مختلف عالمي طاقتن سان لاڳاپن ۾ توازن برقرار رکي.

وچ اوڀر جي بحران سبب توانائيءَ جي فراهمي، سامونڊي واپار ۽ هوائي اڄ وچ جا شعبا متاثر ٿي رهيا آهن، جنهن سان ٻارڻ، ٽرانسپورٽ خرچ ۽ عام واهپي وارين شين جي قيمتن ۾ واڌ جا خدشا وڌي رهيا آهن. خام تيل ۽ قدرتي گئس جي فراهميءَ ۾ ڪنهن به وڏي رنڊڪ جو اثر عالمي مهانگائي ۽ معاشي سست رفتاريءَ جي صورت ۾ ظاهر ٿي سگهي ٿو. موجوده صورتحال کي ڏسندي بين الاقوامي ماهر خدشا ظاهر ڪن ٿا ته ايندڙ ڪجهه وقت ۾ توانائي جو بحران پيدا ٿي سگهي ٿو، جنهنجا آمريڪا، اسرائيل، برطانيا، ڀارت، روس، چين ۽ پاڪستان جهڙن ملڪن جي داخلي سياست تي به اثر ظاهر ٿي سگهن ٿا.

ايران تي گذريل 14 ڏينهن کان لڳاتار حملا ۽ ايران طرفان جواب ۾ خطي مان آمريڪا جي اڏن ۽ ٻين فوجي ٺڪاڻن تي حملا ڪري انهن کي جهڙوڪ ناقابل استعمال بڻائڻ ۽ درست نشانن سان، آمريڪي ايجنسين جي مرڪزن ۽ ڪمپنين کي نشانو بڻائڻ، ٿاماهاڪ ميزائلن ۽ خاص ڊرونز کي ناڪارا بڻائي ڪيرائڻ، پيٽريات دفاعي نظام کي شڪست ڏيڻ بعد آمريڪا طرفان هڪ ڀيرو وري جنگبندي لاءِ ڪوششون شروع پڻ ڪيون ويون آهن ته جيئن وچ اوڀر جي ان بحران کي وڌيڪ سنگين ٿيڻ کان بچي سگهجي. اهو بحران رڳو هڪ علائقائي عسڪري ٽڪرار ناهي، پر ان جا اثر عالمي سياست، توانائيءَ جي فراهمي، واپاري رستن ۽ معاشي استحڪام تائين پهچي رهيا آهن. طاقت جي استعمال سان ٽڪرار وڌيڪ پيچيده ٿيندا، جڏهن ته پائيدار حل لاءِ سفارتڪاري، ڳالهين ۽ علائقائي سهڪار جي وري ضرورت پوندي. عالمي برادري لاءِ سپ کي وڏو چئلينج اهو آهي ته ڇڪتاڻ وڌڻ کان روڪيو وڃي، اهم واپاري ۽ توانائيءَ جا رستا محفوظ رکيا وڃن ۽ اهڙو سياسي رستو ڳوليو وڃي، جيڪو خطي ۾ امن ۽ عالمي معاشي استحڪام کي هٿي ڏئي سگهي.

ڀارت ۾ نئين نسل جي نئين مزاحمتي لهر: "ڪاڪروچ جنتا پارٽي" کان اقتدار جي احتساب تائين

محمد علي ناريجو

ڀارت ۾ 'Gen Z- نوجوان نسل' جي هڪ غير معمولي ۽ نئين طرز واري مزاحمتي لهر هن وقت سياسي ۽ سماجي بحث جو مرڪز بڻيل آهي. 'ڪاڪروچ جنتا پارٽي' نالي هي طنزيه تحريڪ، جيڪا شروعات ۾ سوشل ميڊيا تي هڪ مزاحيه مهم طور سامهون آئي، آهستي آهستي نوجوانن جي ناراضگي، تعليمي نظام بابت خدشن ۽ حڪومتي احتساب جي مطالبي جي علامت بڻجي وئي آهي.

نوجوان نسل، جيڪو پنهنجي مسئلن کي اجاگر ڪرڻ لاءِ روايتي احتجاجن سان گڏ ڊجيٽل پليٽ فارمن، طنز ۽ تخليقي اظهار کي به سياسي دٻاءُ جي اوزار طور استعمال ڪري رهيو آهي، جي هن تحريڪ جي شروعات ڀارت ۾ ٿيندڙ ملڪي سطح جي امتحانن ۾ بي ضابطگين، پيپر ليڪ ٿيڻ ۽ امتحاني نظام بابت پيدا ٿيل خدشن جي پسمنظر ۾ ٿي. هزارين شاگردن جو موقف آهي ته امتحاني نظام ۾ شفافيت جي کوٽ سندن مستقبل تي سڌو اثر وجهي رهي آهي.

امتحانن بابت وڌندڙ شڪايتن، احتجاجن ۽ عدالتن تائين پهتل معاملن نوجوانن ۾ بي چيني پيدا ڪئي. ان ئي ماحول ۾ ڀارتي سپريم ڪورٽ جي چيف جسٽس سوريه ڪانت طرفان نوجوانن کي ڪاڪروچ ڪوٺڻ واري ٺٺول نوجوانن ۾ مزاحمت جي علامت بڻجي وئي.

سوشل ميڊيا جي دور ۾ نوجوان نسل جو انداز به تبديل ٿي چڪو آهي. هنن ان لفظ کي رد ڪرڻ بدران ان کي ئي پنهنجي سڃاڻپ ۽ احتجاجي پيغام ۾ تبديل ڪيو. "ها، مان ڪاڪروچ آهيان" جهڙا طنزيه نعرا، وڊيوز ۽ ميمز تيزيءَ سان پکڙيا، جنهن سان مختلف شهرن ۽ تعليمي ادارن سان لاڳاپيل نوجوان هڪ گڏيل بحث ۾ شامل ٿيڻ لڳا.

اها ڳالهه جديد سياست جي هڪ اهم تبديليءَ ڏانهن اشارو ڪري ٿي: هاڻي احتجاج صرف جلسن، ريلين ۽ روايتي سياسي تنظيمن تائين محدود ناهي رهيو پر سوشل ميڊيا تي شروع ٿيندڙ مهمون به عوامي دٻاءُ جو سبب بڻجي سگهن ٿيون. "ڪاڪروچ جنتا پارٽي" جو نالو ۽ پيجيت ديپڪي سان لاڳاپيل آهي، جنهن هن طنزيه مهم کي هڪ آن لائن پليٽ فارم جي صورت ڏني. هن تحريڪ جو انداز روايتي سياسي پارٽين کان مختلف آهي. ان ۾ نوجوانن جي ناراضگي، طنز ۽ نظام بابت سوالن کي مرڪز بڻايو ويو آهي.

تحريڪ جي خاص ڳالهه اها آهي ته هن ذات، مذهب يا روايتي سياسي ورثي بدران نوجوانن جي گڏيل مسئلن تي ڌيان ڏنو. تعليم، روزگار، امتحاني شفافيت ۽ مستقبل بابت غير يقيني صورتحال ان جي بنيادي بحثن ۾ شامل رهي.

آن لائن مهم کان جنتر منتر تائين: جڏهن طنز عملي احتجاج بڻجي ويو. شروعات ۾ 'ڪاڪروچ جنتا پارٽي' کي ڪيترن ئي ماڻهن رڳو هڪ سوشل ميڊيا مهم سمجهيو، پر وقت سان گڏ اها مهم عملي احتجاج جي صورت اختيار ڪرڻ لڳي. نوجوانن جو چوڻ آهي ته امتحاني نظام ۾ بي ضابطگيون، پيپر ليڪ ٿيڻ ۽ انتظامي ناڪاميون رڳو هڪ امتحان جو مسئلو ناهن، پر انهن سان لکين شاگردن جو مستقبل ڳنڍيل آهي.

هن تحريڪ جو اهم پهلو اهو هو ته ان نوجوانن جي مايوسيءَ کي روايتي سياسي نعري بدران طنز ۽ تخليقي انداز سان پيش ڪيو. Gen_Z نسل، جيڪا انٽرنيٽ ۽ سوشل ميڊيا سان گڏ وڏي ٿي آهي، پنهنجي آواز لاءِ نوان طريقا اختيار ڪري رهي آهي. ميمز، وڊيوز، آن لائن مهمون ۽ طنزيه علامتون هاڻي سماجي ۽ سياسي بحث جو حصو بڻجي چڪيون آهن.

جڏهن هي آن لائن مهم وڌڻ لڳي ته ان جو اثر روڊن تي ٿيندڙ احتجاجن ۾ به نظر آيو. نئين دهليءَ جي جنتر منتر تي شاگردن ۽ حمايت ڪندڙن احتجاج ڪيو جتي تعليمي نظام ۾ شفافيت، امتحاني عمل جي بهتري ۽ ذميوارن کان جوابدهي جا مطالبا سامهون آيا.

تحريڪ جا اهم مطالبا امتحاني نظام ۾ بنيادي سڌارا، پيپر ليڪ ٿيڻ سميت ٻي ضابطگين جي شفاف جاچ، شاگردن جي نقصان جو ازالو ۽ تعليم واري وزارت ۾ احتساب بابت هئا. دهلي سميت ڪيترن ئي شهرن ۾ هزارين نوجوان رستن تي نڪري آيا ۽ تعليم واري وزير ڌرميندر پرڌان تي سياسي دٻاءُ وڌندو ويو. مخالف ڌر جي پارٽين ۽ احتجاج ڪندڙن طرفان سندس استعيفيٰ جو مطالبو ڪيو ويو. جڏهن ته حڪومت امتحاني نظام بابت پيدا ٿيل خدشن کي منهن ڏيڻ لاءِ قدم کڻڻ جي ڳالهه ڪئي. آخرڪار ڌرميندر پرڌان کي استعيفيٰ ڏيڻي پئجي وئي، جنهن هن معاملي کي وڌيڪ نمايان بڻايو.

هي واقعو ڀارت جي سياست ۾ هڪ نئون سوال کڻي آيو آهي: ڇا ڊجيٽل دور ۾ نوجوان نسل روايتي سياسي ڍانچن کان ٻاهر نڪري، پنهنجي مسئلن تي عوامي دٻاءُ پيدا ڪرڻ جي نئين طاقت حاصل ڪري رهيو آهي؟

نوجوانن جي سياست جو نئون انداز ۽ ڏکڻ ايشيا لاءِ اشارا

'ڪاڪروچ جنتا پارٽي' جو واقعو رڳو ڀارت جي هڪ تعليمي ٽڪرار تائين محدود ناهي، پر اهو جديد دور جي سماجي ۽ سياسي تبديليءَ جي هڪ وڏي رجحان کي ظاهر ڪري ٿو. دنيا جي ڪيترن ئي ملڪن ۾ نوجوان نسل هاڻي پنهنجي مسئلن کي اجاگر ڪرڻ لاءِ روايتي سياسي پارٽين، يونينن يا پراڻن احتجاجي طريقن تي مڪمل ڀروسو نٿي ڪري، پر ڊجيٽل پليٽ فارمن کي به پنهنجو اهم اوزار بڻائي رهيو آهي.

نوجوان نسل جي خاصيت اها آهي ته اهو معلومات تائين تيز رسائي رکي ٿو ۽ ڪنهن به مسئلي تي جلدي منظم ٿي سگهي ٿو. پر ساڳئي وقت هن نسل جون اميدون به مختلف آهن. تعليم، روزگار، شفافيت، برابري جا موقعا ۽ حڪومتي ادارن جو احتساب هنن جا اهم مطالبا آهن. نوجوانن جي وڏي آباديءَ واري ڀارت جهڙي ملڪ ۾ امتحاني نظام ۽ روزگار جا موقعا سياسي اهميت رکن ٿا. جيڪڏهن نوجوانن کي اهو احساس ٿئي ته سندن محنت، قابليت ۽ مستقبل سان انصاف نٿو ٿئي ته اها بي چيني سماجي ۽ سياسي دٻاءَ جي صورت اختيار ڪري سگهي ٿي.

هن تحريڪ جو هڪ ٻيو اهم پاسو اهو آهي ته نوجوانن طنز کي مزاحمت جي هڪ نئين ٻولي بڻائي ڇڏيو. ماضيءَ ۾ سياسي احتجاج گهڻو ڪري نعرا، جلسا ۽ تقريرون هوندا هئا، پر هاڻي هڪ ميم، هڪ وڊيو يا هڪ ٺٺول به وڏي بحث کي جنم ڏئي سگهي ٿي. بهرحال ڊجيٽل تحريڪن جي پنهنجيون حدون به آهن. آن لائن مقبوليت کي مستقل سماجي يا سياسي تبديليءَ ۾ تبديل ڪرڻ لاءِ منظم قيادت، واضح مقصد ۽ عملي حڪمت عملي جي ضرورت هوندي آهي. هر وائرل مهم ڊگهي مدي واري تحريڪ ۾ تبديل ناهي ٿي سگهندي. ڏکڻ ايشيا جي ٻين ملڪن لاءِ به هن واقعي ۾ هڪ سبق موجود آهي ته نوجوانن جي تعليم، روزگار ۽ شفاف نظام بابت سوالن کي نظرانداز ڪرڻ هاڻي آسان ناهي رهيو. حڪومتي ادارن لاءِ ضروري آهي ته هو نوجوانن جي خدشن کي رڳو سياسي مخالفت طور نه ڏسن، پر انهن کي پاليسي سڌارن جي موقعي طور به استعمال ڪن.

'ڪاڪروچ جنتا پارٽي' جي تحريڪ اهو ظاهر ڪري ٿي ته جديد دور ۾ عوامي مزاحمت جا طريقا تبديل ٿي رهيا آهن. هڪ ٺٺول جيڪا شايد نوجوانن کي "اٿي تي ڇَتي" طور ڏيکارڻ لاءِ ڪئي وئي هئي، نوجوانن ان کي پنهنجي آواز ۽ احتجاج جي علامت بڻائي ڇڏيو ۽ پنهنجي مستقبل سان لاڳاپيل معاملن تي وڌيڪ حساس ۽ متحرڪ ٿي رهيا آهن. تعليم، روزگار ۽ شفافيت جهڙا مسئلا هاڻي رڳو انتظامي معاملا نه رهيا آهن، پر اهي سياسي سماجي استحڪام لاءِ اهم بڻجي چڪا آهن. حڪومتن لاءِ چئلينج اهو آهي ته هو نوجوانن جي آواز کي دٻائڻ بدران ان کي ٻڌن، ڇاڪاڻ ته ڊجيٽل دور ۾ نظرانداز ڪيل سوال اڪثر وڏي عوامي بحث ۽ رد عمل جي صورت اختيار ڪري سگهن ٿا.

هڪ تصوير، ٻه نسل، هڪ خواب

ميسيءَ کان يمال تائين: هڪ تصوير ٻن نسلن ۽ فٽبال جي تاريخ جو سفر

فيضان احمد

دنيا ۾ هر روز لکين تصويرون ڪڍيون وڃن ٿيون. گهڻيون تصويرون ڪجهه ڏينهن، مهينن يا سالن کان پوءِ وسري وڃن ٿيون، پر ڪي تصويرون وقت سان گڏ تاريخ بڻجي وڃن ٿيون. انهن تصويرن ۾ رڳو چهرا نه هوندا آهن، پر قسمت، خواب، مستقبل ۽ نسلن جون ڪهاڻيون به سمايل هونديون آهن. ليونل ميسي جي هٿن ۾ پنجن مهينن جي لامين يمال واري تصوير به اهڙين اڻلڀ تصويرن مان هڪ آهي، جيڪي وقت گذرڻ سان پراڻيون ٿيڻ بدران تاريخ جو حصو ٿي وينديون آهن. ڊسمبر 2007ع ۾ بارسلونا جي هڪ ننڍڙي اسٽوڊيو ۾ موجود ڪنهن به شخص اهو تصور به نه ڪيو هوندو ته ان ڏينهن ورتل اها تصوير مستقبل ۾ عالمي فٽبال جي سڀ کان مشهور ۽ علامتي تصويرن مان هڪ بڻجي ويندي. ان تصوير ۾ هڪ پاسي 20 ورهين جو شرميلو نوجوان ليونل ميسي هو جيڪو اڃا عالمي فٽبال جي چوٽيءَ تي نه پهتو هو ۽ ٻئي پاسي پنجن مهينن جو معصوم لامين يمال، جنهن جي زندگيءَ جو سفر اڃا تازو تازو شروع ٿيو هو. ائين لڳي رهيو هو ڄڻ وقت ان ڏينهن هڪ اهڙي ڪهاڻي لکڻ شروع ڪئي هئي، جنهن جي معنيٰ دنيا کي ٻن ڏهاڪن کان پوءِ سمجهه ۾ اچڻي هئي.

ليونل ميسي: هڪ نظر ۾

پورو نالو: ليونل اينڊريس ميسي (Lionel Andr s Messi)

ڄمڻ جي تاريخ ۽ هنڌ: 24 جون 1987ع - روزاريو ارجنٽينا

پوزيشن ۽ خاصيت: فارورڊ (حملہ آور) - ڪاٻي پير سان غيرمعمولي ڊربلنگ، راند جي تخليق ۽ گول ڪرڻ ۾ بي مثال مهارت رکندڙ.

ڪلبي سڃاڻپ: ايف سي بارسلونا جي تاريخ جي عظيم رانديگرن مان هڪ، بعد ۾ پيرس سينٽ جرمين ۽ انٽر ميامي لاءِ پڻ کيڏيو.

قومي ٽيم: ارجنٽينا

وڏا اعزاز: اٺ ڀيرا بالن ڊي اور، 2022ع فيفا ورلڊ ڪپ چيمپيئن، ڪوپا آمريڪا جا لقب ۽ فٽبال جي تاريخ جي عظيم رانديگرن مان هڪ.

لامين يمال: هڪ نظر ۾

پورو نالو: لامين يمال نصراوي ايبانا

ڄمڻ جي تاريخ ۽ هنڌ: 13 جولاءِ 2007ع - ايسپلگيس ڊي يوبريگات، بارسلونا (اسپين)

پسمنظر: والد مراڪشي ۽ والده استوائي گني سان تعلق رکندڙ.

مذهب: اسلام

پوزيشن ۽ خاصيت: رائيٽ ونگر (Right Winger) - ڪاٻڙيل تيز رفتار ۽ غيرمعمولي ڊربلنگ جي صلاحيت رکندڙ رانديگر.

ھاٿوڪو ڪلب ۽ اڪيڊمي: ايف سي بارسلونا - لاماسيا جو تيار ڪيل باصلاحيت رانديگر.

قومي ٽيم: اسپين

خاص سڃاڻپ: گول کان پوءِ "304" جشن، جيڪو سندس پنهنجي غريب پاڙي روڪافوندا (08304) سان وفاداريءَ جي علامت آهي.

وڏا اعزاز: يورو ڪپ چيمپيئن، فيفا ورلڊ ڪپ 2026ع چيمپيئن، ۽ ڪوپا ٽرافي (Kopa Trophy) حاصل ڪندڙ تاريخ جو سڀ کان ننڍي عمر وارو رانديگر.

قسمت جو ڳنڍ جنهن تاريخ لکي، اهو 2007ع جو ڊسمبر هو. بارسلونا جي مشهور راندين واري اخبار ڊيئاريو اسپورٽ ۽ يونيسيف اداري پاران غريب خاندانن جي مدد لاءِ هڪ خيراتي ڪئلينڊر تيار ڪيو پئي ويو. مقامي خاندانن مان ڳٺا ڪيڻ ذريعي ڪجهه ٻارن کي چونڊيو ويو ته اهي بارسلونا جي رانديگرن سان فوٽوشوٽ ۾ حصو وٺن. ڳٺو ڪيڻ ذريعي فيصلو لامين يمال جي خاندان جي حق ۾ ٿيو. فوٽوگرافر 'جان مونفورٽ' جي سامهون پلاسٽڪ جي هڪ ننڍڙي ٽب ۾ ويٺل پنجن مهينن جي يمال کي نوجوان ميسيءَ جي حوالي ڪيو ويو. ميسي ٿورو هٻڪيو ڇاڪاڻ ته هن کي ننڍڙو ٻار سنڀالڻ جو گهڻو تجربو نه هو پر ڪجهه ئي لمحن ۾ هن وڏي احتياط سان معصوم ٻار کي وهنجاريو.

ڪيترا ئي سال پوءِ مونفورٽ اهو لمحو ياد ڪندي چيو: "مون کي ان وقت خبر ئي نه هئي ته هڪ ئي ڪلڪ سان مان مستقبل جي ٻن وڏن فٽبالرن جي تصوير محفوظ ڪري رهيو هوس" فوٽوگرافر جي اها ڳالهه اڄ فٽبال جي تاريخ جي سڀ کان خوبصورت تبصرن مان هڪ ثابت ٿي چڪي آهي.

هڪ تصوير، جيڪا 16 سالن بعد ٻيهر سامهون آئي تصوير ڪيلينڊر ۾ ڇپجي وئي، پوءِ وقت جي دز هيٺ ڍڪجي وئي. انهن سورهن سالن دوران دنيا بدلجي وئي. ليونل ميسي بارسلونا کي يورپ جي طاقتور ترين ڪلبن مان هڪ بڻايو ۽ دنيا جي بهترين فٽبالر کي ڏنو وينندڙ 'بالن ڊي اور' (Ballon d'Or) اعزاز رڪارڊ اٺ ڀيرا حاصل ڪيو. بيشمار رڪارڊ قائم ڪيا ۽ 2022ع ۾ ارجنٽينا کي عالمي چيمپيئن بڻائي پنهنجي ڪيريئر جي سڀ کان وڏي خواهش پوري ڪئي.

ٻئي پاسي ننڍڙو لامين يمال بارسلونا جي مشهور اڪيڊمي لاماسيا (La Masia) ۾ خاموشيءَ سان پنهنجو خواب سينگاريندو رهيو. وقت، چُپ چاپ، انهيءَ تصوير جو ٻيو باب لکي رهيو هو. جڏهن دنيا هڪ تصوير تي حيران ٿي وئي. 2024ع ۾ يورپي چيمپيئن شپ (Euro 2024) دوران صرف 16 ورهين جي عمر ۾ لامين يمال پنهنجي غيرمعمولي راند سان سڄي دنيا کي حيران ڪري ڇڏيو. ان وقت سندس والد اها پراڻي تصوير ٻيهر سوشل ميڊيا تي شيئر ڪئي.

ڪجهه ڪلاڪن اندر اها تصوير دنيا جي لکين اسڪرينن تي پهچي وئي. ڪنهن تبصرو ڪيو "ميسي پنهنجي هٿن ۾ مستقبل کي کنيو هو" ڪنهن لکيو "هي قسمت جو سڀ کان خوبصورت اتفاق آهي" پنهنجي جاءِ تي اهي جذباتي اظهار هئا، پر هڪ ڳالهه سيني قبول ڪئي: فٽبال جي تاريخ ۾ شايد ئي ڪاٻي تصوير ايتري معنيٰ احساس ۽ علامتي اهميت رکندڙ هجي.

استاد ۽ شاگرد- يا ٻه الڳ ڪهاڻيون؟

مداحن لاءِ ميسي ۽ يمال جي وچ ۾ پيٽ ٿيڻ لڳي پر خود لامين يمال هميشه عاجزي اختيار ڪئي هو سدائين چوندو رهيو:

"ليونل ميسي تاريخ جو عظيم رانديگر آهي. مان سندس نقل نه پر پنهنجو رستو ٺاهڻ چاهيان ٿو." شايد انهيءَ هڪ جملي ۾ سندس سموري شخصيت سمايل آهي. هڪجهڙايون جيڪي حيران ڪن ٿيون ميسي ۽ يمال وچ ۾ صرف اها تصوير ئي گڏيل ناهي، پر ڪيترين ئي حيرت انگيز هڪجهڙاين به آهن:

لاماسيا: ٻنهي لاماسيا مان فٽبال جي سکيا ورتي.

ڪاٻي پير جا جادوگر: ٻئي ڪاٻي پير جا غيرمعمولي رانديگر آهن.

حملي جو انداز: ٻئي ساڄي ونگ کان اندر ڪٽ ڪري حملو ڪرڻ ۽ گول جا موقعا پيدا ڪرڻ ۾ مهارت رکن ٿا.

رڪارڊ: ٻنهي ننڍي عمر ۾ عالمي فٽبال جا رڪارڊ قائم ڪيا.

يمال پنهنجي شاندار ڪارڪردگيءَ سبب دنيا جي بهترين نوجوان رانديگر لاءِ ڏني ويندڙ 'ڪوپا ٽرافي' پڻ پنهنجي نالي ڪئي ۽ ننڍي عمر ۾ ڪيترائي تاريخي اعزاز حاصل ڪيا.

"304" هڪ انگ، هڪ سڃاڻپ

يمال جي هر گول کان پوءِ سندس خوشي ملهائڻ جو انداز به پنهنجي الڳ سڃاڻپ رکي ٿو. هو پنهنجين آڱرين سان 304 جو نشان ٺاهيندو آهي. هي انگ اسپين جي غريب پاڙي روڪافوندا (08304) جي پوسٽل ڪوڊ ڏانهن اشارو آهي، جتي هو وڏو ٿيو. دنيا لاءِ اهو صرف هڪ انگ آهي، پر يمال لاءِ اها پنهنجي سڃاڻپ، پنهنجي پاڙن ۽ پنهنجي ماڻهن سان وفاداريءَ جو اظهار آهي. هي نوجوانن لاءِ خاموش سبق آهي ته وڏو ٿيڻ جو مطلب پنهنجو ماضي وسارڻ ناهي هوندو.

2026ع جڏهن تصوير مڪمل ٿي وئي. وقت جو ڦيٿو وري ساڳئي هنڌ اچي بيٺو- فيفا ورلڊ ڪپ 2026ع

هڪ پاسي ارجنٽينا جي جرسيءَ ۾ ليونل ميسي، ۽ ٻئي پاسي اسپين جي جرسيءَ ۾ لامين يمال. اهو منظر ڏسي دنيا کي 2007ع واري تصوير ياد اچي وئي.

هي تاريخي مقابلو آمريڪي رياست 'نيو جرسي' جي 'ميٽ لائف اسٽيڊيم' ۾ ٿيو. مقرر 90 منٽن جي راند بنا ڪنهن گول جي (0_0) سان برابر رهي، پر اضافي وقت جي 106هين منٽ ۾ فيران ٽوريس (Ferran Torres) جي فيصلائتي گول سان اسپين کي 1_0 تان تاريخي فتح ڏياري، جنهن سان اسپين عالمي تاج پنهنجي نالي ڪيو. انهيءَ لمحي دنيا کي محسوس ٿيو ته 2007ع ۾ ڪئميرا ۾ محفوظ ٿيل اها تصوير هاڻي پنهنجي مڪمل معنيٰ اختيار ڪري چڪي هئي.

فائنل کان پوءِ ٿيل انعامي تقريب ۾ آمريڪي صدر ڊونالڊ ٽرمپ ۽ فيفا جو صدر جياني انفنٽينو پڻ موجود هئا. اسپين ۽ ارجنٽينا جي رانديگرن کي ميڊل پيش ڪيا ويا.

جڏهن ته فيفا ورلڊ ڪپ جي تاريخي ٽرافي اسپين جي ڪپتان روڊري حوالي ڪئي وئي. روڊريءَ، لامين يمال سميت پنهنجي ساٿي رانديگرن سان گڏ جڏهن اها ٽرافي آسمان ڏانهن بلند ڪئي ته سڄو اسٽيڊيم پرجوش نعرن، تاڙين ۽ سيٽين سان گونجي اٿيو. ان يادگار منظر ۾ نوجوان لامين يمال تقريب جي مرڪزي شخصيتن مان هڪ هو جنهن کي عالمي فٽبال جي نئين دور جي علامت طور ڏٺو پئي ويو.

دنيا جي نظر نيو جرسيءَ تي:

فيفا ورلڊ ڪپ 2026ع جو فائنل صرف هڪ فٽبال ميچ نه هئي، پر راندين جي تاريخ جو سڀ کان وڏو عالمي ميلو هو.

اڻلڀ ٽڪيٽون ۽ تاريخي قيمتون:

هن خيال سان ته هي شايد ميسيءَ جو آخري ۽ يمال جو پهريون عالمي فائنل هو ٽڪيٽن جي طلب سڀ رڪارڊ ٽوڙي ڇڏيا:

سرڪاري قيمت: فائنل جي شروعاتي سرڪاري ٽڪيٽ 2,000 کان 4,000 آمريڪي ڊالرن جي وچ ۾ هئي.

ري سيل مارڪيٽ: ميچ واري ڏينهن آفيشل ري سيل پورٽلز تي هڪ عام سيٽ جي ٽڪيٽ 10,000 کان 25,000 ڊالر تائين وڪرو ٿي، جڏهن ته 'وي آءِ پي' بوٿن جون قيمتون لکن ڊالرن ۾ پهچي ويون. تاريخ ۾ اها راندين جي ڪنهن به سنگل ميچ جي سڀ کان مهانگي ٽڪيٽ ٿي وئي.

سچي

دنيا جو ڌيان ۽ ڏسندڙن جو رڪارڊ

عالمي ڏسندڙ: ڏيڍ ارب کان وڌيڪ ماڻهن پوري دنيا مان ٽيليويزن ۽ اسٽريمنگ ذريعي هن تاريخي مقابلي کي لائيو ڏٺو.

پاڪستاني وقت: آمريڪي مقامي وقت مطابق هي ميچ 19 جولاءِ آچر تي ٽپهر جو 3:00 وڳي شروع ٿي، جڏهن ته پاڪستان ۾ سومر، 20 جولاءِ 2026ع تي رات جا پورا 12:00 وڄڻ جو وقت هو.

شڪر جو سجدو ۽ عظيم عاجزي

فائنل جي آخري سيٽي وڄڻ سان ئي لامين يمال ميدان تي شڪراني جي سجدي ۾ هليو ويو. عالمي اسٽيج تي سندس اهو عمل ڪيترن ئي مداحن، خاص طور تي مسلمانن لاءِ هڪ يادگار منظر بڻجي ويو. سوشل ميڊيا تي ڪيترن ماڻهن ان کي عاجزي، ايمان ۽ شڪرگذاريءَ جي علامت قرار ڏنو.

ان کان پوءِ يمال اڳتي وڌي ليونل ميسيءَ کي احترام سان ڀاڪر پاتو. ڄڻ اهو منظر ٻڌائي رهيو هو ته وڏيون ڪاميابيون ماڻڻ باوجود پنهنجن محسنن ۽ وڏن رانديگرن جو احترام ئي انسان جي اصل عظمت هوندي آهي. فائنل کان پوءِ جشن دوران ڪجهه اسپيني رانديگر فلسطين جو جهنڊو هٿن ۾ جهليل نظر آيا. ورلڊ ڪپ جي ان يادگار رات ۾ لامين يمال جو شڪراني جو سجدو ۽ ڪجهه رانديگرن جي هٿن ۾ فلسطين جو جهنڊو، اهڙا منظر هئا، جيڪي فٽبال کان ٻاهر به پنهنجو پيغام ڇڏي ويا. هڪ منظر ايمان، عاجزي ۽ شڪرگذاريءَ جي علامت هو جڏهن ته ٻئي منظر انساني همدرديءَ بابت عالمي بحث کي نئين سر هٿي ڏني.

فيفا ورلڊ ڪپ 2026ع جون چار تاريخي حقيقتون:

پهريون ڀيرو گڏيل ميزباني: آمريڪا، ڪينيڊا ۽ ميڪسيڪو گڏيل ميزبان بڻيا.

48 قومي ٽيمون: تاريخ ۾ پهريون ڀيرو ورلڊ ڪپ ۾ 48 ٽيمون شامل ٿيون.

ايزٽيڪا اسٽيڊيم جو اعزاز: ميڪسيڪو جو اسٽيڊيو ايزٽيڪا ٽن مختلف ورلڊ ڪپن جي ميزباني ڪندڙ دنيا جو پهريون اسٽيڊيم بڻيو.

سيالڪوٽ جو ڪردار: پاڪستان جي سيالڪوٽ جي فٽبال ساز صنعت عالمي مقابلي لاءِ استعمال ٿيندڙ بالن جي تياري ۾ هڪ ڀيرو ٻيهر پنهنجي مهارت جو ثبوت ڏنو.

محنت، جيڪا تصوير کي تاريخ بڻائي وئي، شايد قسمت صرف اها تصوير ٺاهي هئي، پر باقي ڪهاڻي نه ميسيءَ لکي، نه فوٽوگرافر - اها ڪهاڻي لامين يمال پنهنجي محنت، نظم، قرباني ۽ مسلسل جدوجهد سان لکي.

اڄ جڏهن دنيا ميسي جي هٿن ۾ ويٺل ننڍڙي يمال جي اها تصوير ڏسي ٿي، تڏهن ان کي رڳو ٻه چهرا نظر نٿا اچن. پر وقت جو هڪ سفر، خوابن جو تسلسل ۽ هڪ نسل کان ٻئي نسل ڏانهن منتقل ٿيندڙ عظمت جي ڪهاڻي نظر اچي ٿي.

شايد اهو ئي سبب آهي جو هي تصوير فٽبال جي تاريخ جي سڀ کان خوبصورت، علامتي ۽ حيرت انگيز تصويرن مان هڪ جي حيثيت ماڻي چڪي آهي.

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم – سعودي عرب ۾ 2 ريال
ABC CERTIFIED
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk
آچر 26 جولاءِ 2026ع

دهشتگرديءَ جي نئين لهر ۽ قومي اتحاد جي آزمائش!

ٽانڪ ضلعي جي مانجهي خيل ۾ گڏيل چيڪ پوسٽ تي ٿيل خودڪش دهشتگرد حملي جنهن ۾ 12 فوجي جوان ۽ 2 پوليس اهلڪارن ۽ ٻيلي کاتي جي هڪ ملازم سميت 15 اهلڪار شهيد ٿي ويا هئا، هڪ ڀيرو ٻيهر اهو ثابت ڪيو آهي ته دهشتگردي ملڪ لاءِ سڀ کان وڏو قومي سلامتيءَ جو چئلينج آهي. بارود سان ڀريل گاڏي ذريعي چيڪ پوسٽ کي نشانو بڻائڻ رڳو هڪ فوجي چيڪ پوسٽ تي حملو نه هو پر اهو پاڪستان جي امن، استحڪام ۽ رياستي اختيار کي للڪارڻ جي ڪوشش هئي. سيڪيورٽي فورسز جي فوري جوابي ڪارروائي، جنهن ۾ 12 دهشتگرد مارجي ويا، هٿياربند فوج جي پيشه ورانه صلاحيت، بهادري ۽ قومي فرض شناسي جو ثبوت آهي پر ان سان گڏ اهو واقعو اهڙي ئي ته دهشتگرد تنظيمون اڃا تائين پنهنجون حڪمت عمليون تبديل ڪري نوان طريقا اختيار ڪري رهيون آهن.

ڏٺو وڃي ته ملڪ گذريل ٻن ڏهاڪن کان دهشتگردي خلاف هڪ انتهائي ڏکي ۽ قيمتي جنگ وڙهي رهيو آهي. هزارين فوجي، پوليس اهلڪار ۽ عام شهري هن جنگ ۾ پنهنجين جانين جون قربانيون ڏئي چڪا آهن. ملڪ جي معيشت، سماجي استحڪام، تعليم، سيڪيورٽي ۽ عالمي ساک هن جنگ سبب متاثر ٿي آهي. ڪيترن ئي فوجي آپريشنز ۽ انٽيليجنس بنيادن تي ڪيل ڪارروائين کان پوءِ اهو تاثر پيدا ٿيو هو ته ملڪ مان وڏي پيماني تي دهشتگرديءَ جو خاتمو ٿي چڪو آهي پر ويجهن ڏهاڪن ۾ خيبر پختونخوا ۽ بلوچستان ۾ ٿيندڙ حملا واضح ڪن ٿا ته خطرو مڪمل طور ختم نه ٿيو آهي. ساڳئي وقت پاڪستان کي به پنهنجيون سفارتي ڪوششون وڌيڪ مؤثر بڻائڻيون پونديون. عالمي برادري، گڏيل قومن ۽ علائقائي فورمن تي دهشتگرديءَ بابت قابل اعتماد ثبوتن سان پنهنجو موقف پيش ڪرڻ، سفارتي سهڪار حاصل ڪرڻ ۽ سرحدي سلامتيءَ بابت گڏيل حڪمت عملي جوڙڻ اڄ جي وقت جي ضرورت بڻجي وئي آهي. دهشتگرديءَ خلاف جنگ صرف بندوقن سان نه پر سفارتڪاري، قانون، معيشت ۽ سماجي شعور سان به کٽي ويندي آهي.

بلوچستان ۽ خيبر پختونخوا جهڙن حساس علائقن ۾ ترقياتي منصوبن، تعليم، روزگار، صحت، مواصلاتي سهولتن ۽ نوجوانن جي مثبت سرگرمين تي وڌيڪ ڌيان ڏيڻ گهرجي. جتي بيروزگاري، غربت، احساس محرومي ۽ رياستي سهولتن جي کوٽ هوندي، اتي شدت پسند تنظيمون پنهنجو اثر وڌائڻ جي ڪوشش ڪنديون آهن. ان ڪري قومي سلامتيءَ جو تصور صرف فوجي سلامتي تائين محدود نه هجڻ گهرجي پر انساني ترقي، سماجي انصاف ۽ معاشي خوشحاليءَ کي به ان جو لازمي حصو بڻائڻو پوندو. دهشتگرديءَ خلاف جنگ ۾ ميڊيا، مذهبي اڳواڻن، تعليمي ادارن ۽ سول سوسائٽي جو ڪردار به انتهائي اهم آهي. انتهاپسندي، نفرت ۽ تشدد واري سوچ جو مقابلو صرف قانون لاڳو ڪندڙ ادارا نٿا ڪري سگهن. برداشت، رواداري، قومي يڪجهتي ۽ آئين جي بالادستيءَ بابت آگاهي پيدا ڪرڻ سماج جي هر شعبي جي گڏيل ذميواري آهي. نوجوان نسل کي اهڙو ماحول فراهم ڪرڻ گهرجي جتي هو نفرت جي بجاءِ تحقيق، تخليق ۽ تعمير جي راهه اختيار ڪن. سياسي اختلافن کان مٿي ٿي قومي سلامتيءَ جي معاملن تي گڏيل موقف اختيار ڪيو وڃي. جڏهن رياست، سياسي قيادت، سيڪيورٽي ادارا، ميڊيا ۽ عوام هڪ صفحي تي بيٺل هوندا، تڏهن ئي دهشتگرديءَ جو مستقل خاتمو ممڪن ٿيندو. ٽانڪ جي شهيدن جي قربانيءَ اسان کان اها ئي تقاضا ڪري ٿي ته سندن رت کي صرف جذباتي بيانن تائين محدود نه رکيو وڃي پر ان کي قومي اتحاد، مؤثر پاليسين ۽ پائيدار امن جي صورت ۾ عملي نتيجن تائين پهچايو وڃي. اهڙي ريت ئي پاڪستان هڪ محفوظ، مستحڪم ۽ ترقي يافته رياست طور اڳتي وڌي سگهندو.

عبرت پوسٽ (اداري جو خط جي متن سان متفق هجڻ ضروري ناهي)

سنڌ مان اغوا ٿيل ٻارن واري مامري ۾ حڪومت سنجيده ڇو نه آهي؟

سنڌ ۾ معصوم ٻارن جي گمشدگين وارو مسئلو هڪ انتهائي حساس ۽ انساني همدرديءَ جو طلبگار معاملو آهي. [illegible]

(فدا حسين /حيدرآباد)

لطيفي لات — شاهه عبداللطيف ڀٽائي

منڌ ٿي منڌل وڃڻا، ٿاڙي ڪي ٿنڀا،
هارين هر سنڀاهيا، سرها ٿيا سنگهار،
اڄ پنهنجي يار، وسڻ جا ويس ڪيا.

[illegible] ٿيندي هئي جڏهن پاڻي واهن شاخن ۾ واٽر ڪورسن ۾ پهچڻ شروع ٿيندو هو ته مقامي ماڻهو ڍول وڄائي خوشيون به ڪندا هئا ته اوتي پاڻي يا پڇڙيءَ جي آبادگارن کي ڄاڻ به ڪندا هئا ته پاڻي پهچي ويو آهي" (هاڻ اها رسم ختم ٿي ڪي به ڪافي عرصو گذري چڪو آهي) اهڙي طرح لطيف سائين به ساوڻ جي ان منڌ کي جنهن لاءِ ماڻهو واجهائيندا رهندا آهن تن جي خوشين جو انداز ٻڌائيندي جهڙ ۽ ککرن کي جيڪي وسڻ لاءِ پريا بيٺا آهن تن کي کوڏائتا ڏيندي "يار" جي لقب سان ڪوٺي ٿو ته منهنجي يار اڄ ڀرپور وسڻ جي تياري ڪئي آهي (تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

اي جي عباسي: هڪ شخص جيڪو اسان تي مهربان هو

عابد علي بيگ

صبح جو لڳ ڀڳ ٽين وڳي جو وقت هوندو جو اوچتو لڳاتار گولين جي وسڪاري، گولاباري ۽ جهاز ڪيرائڻ وارين توپن جي ڌماڪن جي آواز تي منهنجي اک کلي وئي آهي آواز ڪجهه پنڌ تان اچي رهيا هئا. ڪڏهن ڪڏهن ڪا فائرنگ ويجهو به پڌڻ ۾ اچي رهي هئي ان دوران ڪجهه وڏا ڌماڪا به ٿيا، جن مان لڳو پئي ته بم ڪريا آهن مون 1965ع ۽ 1971ع جون جنگيون پنهنجي اکين سان ڏٺيون هيون، تنهن ڪري انهن سڀني آوازن کي چڱيءَ ريت سڃاڻي سگهيس ٿوري ئي دير ۾ گهر واريءَ جي به اک کلي وئي هن گهٻرائجي مون کان پڇيو: 'اهي ڪهڙيون آوازون آهن؟' مون ڪيس آٿت ڏيندي چيو: 'هتان ڪجهه پنڌ تي فوجي علائقو آهي شايد اتي فوج جي ڪا مشق هلي رهي هوندي' هي واقعو ٻهرين آگسٽ 1982ع جو آهي مون کي ڪينيا آئي مس چار مهينا ٿي ٿيا هئا، جڏهن ته منهنجي گهرواري ۽ ڪجهه مهينن جي ننڍڙي ڌيءَ مهينو اڳ ئي نيروبي پهتا هئا. گهرواري ايترو چئي ٿي پاسي منهن ورائي آرام سان سمهي رهي ته 'هتي ڪي به مشقون ڪرڻ لاءِ اهو ئي وقت مليو آهي!' ڪنهن جي ننڊ جو به خيال نٿا رکن، عجيب ماڻهو آهن' پر منهنجي اکين مان ننڊ ته اڏامي چڪي هئي مون کي چڱيءَ ريت خبر هئي ته ڪينيا جي ڪنهن به پاڙيسري ملڪ سان جنگ ٿيڻ جو پري پري تائين ڪو امڪان نه هو البته آفريڪا جي ڪجهه ٻين ملڪن ۾ فوجي بغاوتون ٿينديون رهنديون هيون مان ويٺو اهو ئي سوچي رهيو هئس ته شايد هتي به اهڙو ئي ڪو واقعو پيش آيو هوندو

ان وقت ايترو سوير ريڊيو يا ٽي وي تان نشريات شروع ٿيڻ جو رواج ئي نه هوندو هو گهر ۾ ٽيليفون به موجود نه هو ٻاهر اڃا مڪمل اونده ڇانيل هئي ۽ گهٽين جون بتيون به بند ٿي ويون هيون ڪڏهن ڪڏهن گولين جا آواز ايترا ويجهو پڌڻ ۾ ايندا هئا، جو دل ڌهلجي ويندي هئي منهنجي ننڊ ته بلڪل ختم ٿي چڪي هئي مان بستري تي پاسا ورائيندي صبح ٿيڻ جو انتظار ڪندو رهيس آخر جو ڏينهن شروع ٿي چڪو هو رڳو اها ڳالهه سڪون ڏيندڙ هئي ته صبح جو آفيس ناهي وڃڻو آخرڪار صبح جو ستين وڳي ريڊيو تان مختصر خبرن ۾ ٻڌايو ويو ته ملڪ جي هوائي فوج جي ڪجهه دستن صدر هائوس تي قبضو ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي هئي پر اها ڪوشش ناڪام بڻائي وئي آهي ملڪ جي مختلف علائقن ۾ اڃا به جهيڙا ۽ فائرنگ جاري آهي اسين پارڪ لينڊ واري علائقي ۾ هڪ ڪمپائونڊ اندر ٺهيل گهرن ۾ رهندا هئاسين ڪمپائونڊ ۾ اچڻ وڃڻ لاءِ رڳو هڪ ئي دروازو هو جيڪو هميشه بند رهندو هو اتي مقرر چوڪيدار، جن کي سواحلي ٻوليءَ ۾ 'عسڪري' چيو ويندو آهي اچڻ وڃڻ وارن کي سڃاڻي پوءِ ئي دروازو کوليندا هئا ان ڪمپائونڊ ۾ لڳ ڀڳ ٻه درجن گهر هئا ۽ انهن سڀني ۾ ايشيائي برادريءَ سان واسطو رکندڙ ماڻهو رهندا هئا. صبح جو روشني ٿيڻ سان ئي پاڙي وارا پنهنجن گهرن مان نڪري ڪمپائونڊ جي باغ ۾ گڏ ٿي ويا. هر ڪنهن وٽ شهر جي مختلف علائقن مان ٽيليفون ذريعي مليل خبرون هيون. جيڪي هُو هڪٻئي سان ونڊي رهيا هئا. خوشقسمتيءَ سان منهنجي بئنڪ جو هڪ ساٿي ڪوثر ڪاظمي به ساڳئي ڪمپائونڊ ۾ رهندو هو اسان جو پاڻ ۾ تمام ويجهو ۽ دوستاڻو ناتو هو هُو اڳ ئي هتي رهائش پذير هو ۽ سندس گهر ۾ ٽيليفون جي سهولت به موجود هئي شهر جي مختلف علائقن مان خبرون اچي رهيون هيون ته صدر ڊينيل ارپ موئي خلاف بغاوت ته لڳ ڀڳ ڪنٽرول ۾ اچي وئي آهي پر جيڪي باغي ناڪام ٿي ڀڄي رهيا هئا، سي رستي ۾ ڦرلٽ ڪندا پئي ويا. اسان جي گهر کان لڳ ڀڳ ڏهه منٽن جي ڊرائيو تي رهندڙ اسان جي بئنڪ جو هڪ ٻيو ساٿي شاهه صاحب، به ان ڦرلٽ جو شڪار ٿيو هو جيئن ئي ڪيس موقعو مليو، هو پنهنجي سڀني ڪتابن سميت اسان جي ڪمپائونڊ ۾ اچي پهتو. سڀ کان وڌيڪ خوفناڪ خبرَ اها هئي ته شهر جي ڀرپاسي وارين ڪچين آبادين ۾ رهندڙ هزارين ماڻهو ٽولن جي صورت ۾ شهر جي مختلف علائقن ۾ داخل ٿي ويا هئا ۽ کليل نموني ڦرلٽ شروع ڪري چڪا هئا هن ڦرلٽ جو سڀ کان وڏو نشانو معاشي طور خوشحال ايشيائي برادري بڻجي رهي هئي شهر جا تندا توڙي وڏا، هر قسم جا دڪان ڦري ويا. حالت اِها ٿي وئي جو ڪيترن ئي دڪانن ۾ رڳو پيتيون وڃي بچيون. ماڻهو نه دڪانن جا دروازا، دريون ۽ ٻيو سامان به پٽي کڻي ويا. جن گهرن تي به هن بي قابو هجوم جو وار ٿيو، انهن سان به ساڳيو حال ڪيو ويو. جنهن ٿوري به مزاحمت ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي، تنهن کي پنهنجي جان تان هٿ ڌوئڻا پيا. جيستوڻيڪ سڄي شهر ۾ سرڪاري طور ڪرفيو لاڳو ڪيو ويو هو، پر هزارين ماڻهن جي هن بي قابو ڦرلٽ کي روڪڻ ڪنهن جي وس جي ڳالهه نه رهي هئي ڪجهه هنڌن تي ته قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جا ماڻهو به انهيءَ ڦرلٽ مان پنهنجو حصو وٺندي ڏٺا ويا.

اسان جي گهر ۽ نيروبي جي آغا خان اسپتال جي وچ ۾ رڳو هڪ سنهو روڊ هو. اسان دريءَ مان ڏسي رهيا هئاسين ته ماڻهو ڦريل سامان پنهنجن مٿن تي کڻي پنهنجن گهرن ڏانهن وڃي رهيا هئا. ڪنهن جي مٿي تي ترڪ جو ٿَلهو ٿئلر هو، ته ڪو وري ڏهي ۾ بند ٽئون 29 انچن وارو ٽي وي مٿي تي کڻي لڏندو لمندو گهر وڃي رهيو هو (شايد انهن کي گهر پهچڻ کان پوءِ اهو خيال آيو هوندو ته سندن علائقي ۾ اڃا بجلي ئي ناهي ته وري وٽن ڪو ٽرڪ آهي جنهن ۾ اهو ٿلهو ڪم اچي سگهي) اسان بئنڪ جا ٽئي ساٿي جن جا ٻار اڃا ڪير پيا هئا، ويهي اهو سوچي رهيا هئاسين ته جيڪڏهن اسان تي به حملو ٿيو ته پاڻ کي ڪيئن بچائجي آخرڪار اهو فيصلو ڪيوسين ته ٻارن جي کير ۽ خوراڪ وارا ٿيلها ۽ جسم تي پاتل ڪپڙا ڇڏڻ کانسواءِ باقي هر شيءِ حملو ڪندڙن حوالي ڪري ڇڏينداسين اسان جو ساٿي شاهه صاحب، جيڪو پنهنجو گهر لٽجڻ کانپوءِ اسان وٽ اچي پهتو هو جو تا پاتل ئي بستري تي ليٽي پيو هو ۽ پنهنجي ڌيان کي ان خوفناڪ صورتحال کان هٽائڻ لاءِ انهن ڏينهن جو هڪ مشهور گيت وڏي آواز سان ڳائي رهيو هو.

هونٽون سي ڇهولو تم ميرا گيت امر ڪردو

اسان جي سامهون واري روڊ تي ٿوري ٿوري دير کانپوءِ فوج جون جيپون گشت ڪري رهيون هيون لڳي اٿين رهيو هو ته سندن مقصد آغا خان اسپتال کي ڦرلٽ ڪندڙن کان محفوظ رکڻ هو شايد انهيءَ ڪري ئي فسادي ٽولا اسان جي گهٽيءَ ڪان پري رهيا. اسان جو هڪ ٻيو بئنڪ ساٿي جيڪو ڪجهه منٽن جي مفاصلي تي رهندو هو ۽ انهن ڏينهن ۾ اڪيلو هو سو به اچي اسان سان گڏ ٿيو دڪانن ۽ بازارن جي ڪلڻ جو ته ڪو سوال ئي نه هو تنهنڪري اسان سڀني پنهنجو پنهنجو موجود کاڌو پيتو گڏ ڪري ڇڏيو ۽ وڏي احتياط سان استعمال ڪرڻ لڳاسين. چو ته ڪنهن کي به خبر نه هئي ته اها صورتحال اڃا ڪيترا ڏينهن هلندي ڪمپائونڊ جي مقامي چوڪيدارن به اسان جو ڀرپور ساٿ ڏنو هُو هر وقت ڏاڍا هوشيار ۽ چوڪس رهيا. اسان به واري واري سان جاڳي پهرو ڏيندا رهياسين اهڙيءَ ريت اهو ڏينهن ۽ رات خيريت سان گذري ويا. جيستوڻيڪ شهر جي مختلف علائقن مان ايندڙ خبرون ڏاڍيون خوفناڪ هيون انهن ۾ ڦرلٽ، ماڻهن تي حملا ۽ ڪيترن ئي جاني نقصانن جون خبرون شامل هيون سومر، 2 آگسٽ تي به صورتحال مڪمل طور معمول تي نه آئي ۽ سڄي شهر ۾ سخت ڪرفيو لاڳو رهيو خبرن مان معلوم ٿي رهيو هو ته صدر سان وفادار فوج باغين کي شڪست ڏئي پڇائي ڇڏيو آهي ۽ ڦرلٽ ڪندڙن خلاف به سخت ڪارروائي شروع ڪئي وئي آهي سرڪاري ريڊيو ۽ ٽيليويزن رڳو محدود خبرون ڏئي رهيا هئا، جڏهن ته باقي گهڻيون خبرون ماڻهن کان ماڻهن تائين افواهن جي صورت ۾ پهچي رهيون هيون. ٽئين ڏينهن اعلان ڪيو ويو ته منجهند کانپوءِ ٻن ڪلاڪن لاءِ ڪرفيو ۾ نرمي ڪئي ويندي، منهنجي ساٿي ڪوثر ٻڌايو ته اسان جي جنرل مينيجر عباسي صاحب جو فون آيو هو هن چيو هو ته 'توهان سڀ پنهنجو ضروري سامان ۽ ڪپڙا کڻي پنهنجن ڪٽنبن سميت منهنجي گهر اچي وڃو' منهنجي گهرواري ٿورو ڪيٻايو ۽ چيائين ته 'چند مهينن جي ننڍڙي ٻارڙيءَ کي کڻي ڪيئن ڪنهن ٻئي جي گهر وڃي رهي سگهنداسين؟' پر حالتن جو تقاضو به اهو ئي هو جيئن ئي ڪجهه وقت لاءِ ڪرفيو هٽايو ويو، اسان چار گاڏين جي قافلي جي صورت ۾ هڪ ٻئي جي اڳيان پٺيان روانا ٿي وياسين جنرل مينيجر صاحب جو گهر لڳ ڀڳ اڌ ڪلاڪ جي مفاصلي تي هو، پر روڊن تي گاڏين جي اچ وڃ نه هجڻ ڪري اسين ويهن منٽن ۾ ئي اتي پهچي وياسين رستي ۾ ڪيترن ئي جاين تي فوج جا دستا گشت ڪندي نظر آيا. عباسي صاحب، سندن گهرواري ۽ ڌيئرن اسان سڀني جو انتهائي پنهنجائپ، محبت ۽ وڏي دل سان استقبال ڪيو سندن گهر تمام وڏو ۽ ڪشادو هو هر ڪٽنب کي رهڻ لاءِ الڳ ڪمرو ڏنو ويو. عباسي صاحب جو هڪ دوست آغا صاحب، جيڪو هڪ ٻئي بئنڪ جو جنرل مينيجر هو سو به پنهنجي گهرواريءَ سان گڏ اتي اچي رهيو سڀني گڏجي اهو فيصلو ڪيو ته وچڻ يا گهبرائڻ جو ڪو فائدو ناهي جيڪو به ٿيندو سڀني سان گڏ ٿيندو تنهن ڪري هن ڏکئي وقت کي به بهتر نموني گذارڻ جي ڪوشش ڪجي

بس پوءِ ڇا هوا گهر جي عورتن رڌڻي ۾ وڃي پنهنجي پنهنجي هنر جا رنگ ڏيکارڻ شروع ڪري ڇڏيا. ڏينهن جو مرد لان ۾ ڪرڪيٽ کيڏندا هئا. شام جو ڪڏهن تاش جون بازيون لڳنديون هيون، ڪڏهن ويهي قصا ڪهاڻيون ٻڌائيندا هئاسين. ڪنهن ڏينهن وي سي آر تي فلم ڏٺي ويندي هئي ته ڪنهن شام ڳائڻ وڄائڻ جي محفل مچي ويندي هئي عباسي صاحب جي دلڪش ۽ پنهنجائپ ڀري شخصيت اهڙي هئي جو هُو اسان جهڙن جونيئر ساٿين سان ايترو نه ملي ويندو هو جو ڪڏهن به اهو احساس نه ٿيڻ ڏيندو هو ته هُو اسان جو وڏو آفيسر ۽ باس آهي سندس گهر واري ۽ ڌيئرون به سڀني مهمانن جي وڏي محبت سان سار سنڀال لهنديون رهيون ٽن ڏينهن کانپوءِ ڏينهن جو ڪرفيو ختم ڪيو ويو پوءِ اسين سڀ آفيسر ٻن گاڏين ۾ گڏجي ڪجهه ڪلاڪن لاءِ بئنڪ وڃڻ لڳاسين انهن ڏينهن ۾ بئنڪ جا ڪم جا ڪلاڪ به گهٽائي ڇڏيا ويا هئا. انهيءَ دوران نيروبي هوائي اڏي تي هر قسم جون اڏامون بند هيون ۽ ملڪ جو ٻاهرين دنيا سان رابطو لڳ ڀڳ ڪٽيل هو ان وقت بين الاقوامي ٽيليفون ڪالون ڪرڻ جي سهولت به عام نه هئي، تنهنڪري وڏي ڏکيائي سان اسان پاڪستان ۾ پنهنجن عزيزن کي رڳو ايترو اطلاع ڏئي سگهياسين ته اسين خيريت سان آهيون بغاوت کان ڇهين ڏينهن اعلان ڪيو ويو ته نيروبي جو هوائي اڏو جزوي طور ٻيهر ڪم شروع ڪري رهيو آهي انهيءَ ڏينهن عباسي صاحب خوشخبري ٻڌائيندي چيو: 'سڀائي کان پي آءِ اي جون نيروبي وارين اڏامون ٻيهر شروع ٿي رهيون آهن ۽ مون سڀاڻي ڪراچي ويندڙ اڏام ۾ سڀني عورتن ۽ ٻارن جون سيٽون اڳواٽ ئي بُڪ ڪرائي ڇڏيون آهن' اسان ٿوري دير لاءِ پنهنجن پنهنجن گهرن ڏانهن وياسين سفر لاءِ هلڪو ڦلڪو سامان تيار ڪيو ۽ پوءِ هن واقعي کان ٺيڪ هڪ هفتي کانپوءِ اسان جون گهرواريون ۽ ٻار ڪراچي روانا ٿي ويا، حالتون اهڙيون هيون، جو گهر وارن کي سندن اچڻ جي اڳواٽ ڪا خبر به نه ڏئي سگهياسين (رات جو اڌئي وڳي ڪراچي پهچڻ جي اها دلچسپ ڪهاڻي وري ڪڏهن)

هوائي اڏي تان واپس اچي، اسان سڀني آفيسرن پنهنجو پنهنجو سامان گڏ ڪيو ۽ عباسي صاحب کان موڪل وٺڻ لاءِ عرض ڪيو. عباسي صاحب پنهنجي هميشه واري مُرڪ سان پڇيو: 'ڪيڏانهن پيا وڃو؟' اسان ڪنڌ جهڪائي وراڻيو: 'سر پنهنجي گهر' سندس مُرڪ اڃا وڌيڪ گهري ٿي وئي، چيائين: 'سٺو! پر گهر وڃي ڇا ڪندؤ؟ ماني ڪير پچائي کارائيندو؟' اسين سڀ هڪ ٻئي ڏانهن ڏسڻ لڳاسين، ڇو ته ان سوال جو جواب ڪنهن وٽ به نه هو. عباسي صاحب پيار ڀري چنڊ ڏيندي چيو: 'سامان اِتي ئي رکو. اوهان مان ڪو به ڪيڏانهن نه ويندو' انهيءَ شام، جڏهن عورتون ۽ ٻار ڪراچي روانا ٿي ويا، ته پوءِ روز شام جو خوب محفلون مچڻ لڳيون. عباسي صاحب ڪيترن ئي ڏينهن تائين وڏي دلچسپ انداز ۾ پنهنجي نوجوانيءَ جي اها يادگار ڪهاڻي ٻڌائيندو رهيو. جڏهن هو پنجاهه واري ڏهاڪي ۾ ڪراچيءَ کان ساموندي جهاز ذريعي انگلينڊ ويو هو. فرصت جي وقت ۾ پراڻيون ۽ نيون هندي فلمون ۽ پاڪستاني ڊراما وي سي آر تي ڏسندا هئاسين. جڏهن ته ڪرڪيٽ جو شوق به جيئن جو تيئن جاري رهندو هو. بئنڪ ۾ آفيس جي وقت عباسي صاحب جي شخصيت جو ايترو رعب هوندو هو، جو اسان مان ڪنهن کي به سندس سامهون ڳالهائڻ جي همت نه ٿيندي هئي، پر شام جو جڏهن گهر پهچندا هئاسين ته هو بلڪل اسان جي همعمر دوست وانگر کلندو، ڳالهائيندو ۽ رهاڻيون ڪندو هو. اسان جي بئنڪ جي موڪل شام جو لڳ ڀڳ پنجين وڳي ٿيندي هئي، پر عباسي صاحب روز هڪ ڪلاڪ اڳ، يعني چئين وڳي، گهر هليو ويندو هو. جڏهن اسين سندس گهر پهچندا هئاسين ته هو مُرڪندي رڌڻي مان ٻاهر ايندو ۽ چلهي تي رکيل ديڳڙي ڏانهن اشارو ڪندي چوندو هو: 'عابد ميان! جڏهن پاڻي سڪي وڃي ته چلهو بند ڪري ڇڏجو' هڪ مهيني کان به وڌيڪ عرصي تائين سندس اهو ئي معمول رهيو. هن اسان لاءِ اهڙا ته لذيذ کاڌا تيار ڪيا، جو اڄ به مون کي سندن هٿن جي پچايل مانيءَ جو ذائقو ياد آهي. مان اڄ به ڪيئن پوري يقين سان چوندو آهيان ته مٽيءَ جي ديڳڙي ۾ سڄي رات پچايل جيڪي پاوا هن اسان کي کارايا هئا، اهڙو ذائقو وري زندگيءَ ۾ ڪڏهن به نصيب نه ٿيو. نيروبيءَ ۾ عباسي صاحب سان منهنجو گڏ رهڻ رڳو هڪ سال رهيو. ان کانپوءِ هُو اسان جي بئنڪ جي آمريڪا واري آپريشن جو صدر بڻجي نيويارڪ هليو ويو. پر ان هوندي به اڄ تائين اسان جا ساڻس ساڳيا ئي پيار، احترام ۽ خلوص وارا لاڳاپا قائم آهن. سيپٽمبر 2001ع ۾ مان آمريڪا ويو هئس. عباسي صاحب سان فون تي ڳالهه ٿي ته چيائين: 'سومر ڏينهن نيويارڪ آفيس اچي وڃجو، ملاقات به ٿي ويندي ۽ گڏجي ماني به کائينداسين' پر سومر جي صبح جو سندس فون آيو: 'عابد ميان! اڄ هتي اچڻ جي ڪوشش نه ڪجو. هتي جا حال نه نيروبي واري بغاوت جي ڏينهن کان به وڌيڪ خراب آهن' اهو ئي ڏينهن هو، جيڪو آمريڪا ۽ سڄي دنيا جي تاريخ ۾ ٽائن اليون جي نالي سان سڃاتو وڃي ٿو. ان کانپوءِ عباسي صاحب گهٽ ۾ گهٽ ٽي ڀيرا مون سان ملڻ لاءِ هانگ ڪانگ به آيو. پنج سال اڳ ڪراچيءَ ۾ به ساڻس ملاقات ٿي. گذريل اپريل ۾ جڏهن آئون آمريڪا ويو هئس ته جنهن ڏينهن عباسي صاحب سان ملاقات جو پروگرام هو انهيءَ ئي ڏينهن منهنجي ان دوست جي ويجهي عزيز جو انتقال ٿي ويو، جيڪو مون کي ساڻس ملائڻ وٺي وڃڻ وارو هو. اهڙيءَ طرح اها ملاقات نه ٿي سگهي، ۽ پوءِ رڳو فون تي ڳالهين تائين ئي رابطو محدود رهيو. اوهان لاءِ دعا طور هڪ شعر مان هميشه پڙهندو رهيو آهيان..

تيرا خاور درخشان رهي تابد فروزان
تيري صبح نور افشان ڪبهي شام تڪ نه پهنچي (آمين)

ياد رهي ته محترم، پيارو ۽ محسن اي جي عباسي صاحب (اڳوڻو جنرل مينيجر، آفريڪا، حبيب بئنڪ اي جي زيورخ ۽ صدر، حبيب آمريڪن بئنڪ، نيويارڪ) به ڏينهن اڳ نيويارڪ ۾ لاڏاڻو ڪري ويو (الله تعاليٰ کين پنهنجي بي پناهه رحمتن جي ڇانوَ ۾ جاءِ عطا فرمائي آمين)

جڏهن ٻچڙن جي بازيابيءَ جو مطالبو به دهشتگردي بڻجي وڃي!

منظور ڪوسو

ڪنهن به رياست جي سڀ کان پهرين ذميواري پنهنجي شهرين جي جان، مال ۽ عزت جو تحفظ هوندو آهي پر جڏهن هڪ ماءُ کي پنهنجي گم يا اغوا ٿيل ٻار جي واپسيءَ لاءِ روڊن تي ويهي ڏينهن هفتا ۽ مهينا احتجاج ڪرڻو پوي، تڏهن سوال صرف هڪ ٻار جي گمشدگيءَ جو نه هوندو آهي پر رياست جي ذميواري، انصاف جي نظام ۽ انساني حقن جو به بڻجي ويندو آهي. ٻيرلوءِ باءِ پاس تي ويٺل مائرون 27 ڏينهن تائين سخت گرميءَ ۾ پنهنجي ٻچڙن جي واپسيءَ لاءِ دانهيندڙيون رهيون. سندن دانهون نه صرف سنڌ پر سڄي ملڪ تائين پهتيون پر وس وارن ۽ باختيار ماڻهن ٻڌڻ ٻڌي اڻٻڌي ڪئي. پڇي وڃي ته جڏهن رياست وٽ سمورا وسيلا ۽ اختيار موجود هئڻ باوجود به هڪ به ٻار بازياب نه ٿي سگهي ته اها صورتحال فڪرجوڳي ضرور آهي آخر نتيجو اهو نڪتو ته گم يا اغوا ٿيل ٻچڙن جي بازيابيءَ جو مطالبو دهشتگردي آهي! جڻ ته ماڻهن کي ٻڌايو پيو وڃي ته هر حال ۾ خاموش رهو نه ته دهشتگرديءَ جا قلم لڳل هڪ ٺهيل ٺڪيل ايف آءِ آر پروفارما ڪيترن ئي ورهين کان تيار پيو آهي فقط خانن ۾ نالا پرڻا آهن ۽ مختلف وقتن تي انهن ۾ مختلف ماڻهن جا نالا پريا ويندا آهن ۽ هن ڀيري ان پروفارما ۾ "پريا ڪماري ايڪشن ڪاميٽي" جي سرگرم اڳواڻن ميمبرن ۽ مائرن جا نالا پريا ويا آهن!!

اسٽيٽ طرفان ڏرڻي وارن تي اها ڪا فريلا ناهي پر هن کي زبان بندي چئي سگهجي ٿو ته اوهان ٻارڙن جي بازيابيءَ جو مطالبو ڇو ڪيو؟ سرڪار جو ٺمائندو چئي پيو ته گم ٿيل ٻار ڳولهيون پيا ۽ توهان وقت ته ڏيو! فضيلا سرڪيءَ کي گم ٿئي 19 سال گذري ويا ۽ پريا ڪماريءَ کي اغوا ٿئي پنج سال!! خبر نه ٿي پئي ته سرڪار کي اڃان وڌيڪ ڪيترو وقت گهرجي؟ ۽ جنهن اندر هوءِ ٻار ڳولي سگهندي؟ جيتوڻيڪ هيءَ سنڌ جو مقامي مسئلو آهي ٻار اغوا ڪري کي ٻاهرين ملڪ ڪونه موڪليا ويا هوندا پر پوءِ به پنهنجي ناڪاميءَ کي لڪائڻ لاءِ ٻارڙن جي مائرن، احتجاج ڪندڙن ۽ صحافين تي اڌ رات جو لٺين جو وسڪارو ڪري کين کهلي کهلي پوليس موبائل ۽ قيدين جي وين ۾ اڇليو ويو سبب ڄاڻايو ويو ته هو ملڪ دشمن سرگرمين ۾ ملوث آهن ۽ دهشتگرد آهن ماڻهن کي خاموش ڪرڻ جي اها تدبير پراڻي آهي آمر ضياءُ الحق جي مارشل لا کان وٺي اڄ ڏينهن تائين ماڻهن کان ان ريت پرامن احتجاج ۽ ڳالهائڻ جو حق کسيو پيو وڃي اهو حق جيڪو انهن جو بنيادي تسليم ٿيل انساني حق آهي ڪڏهن دين خطري ۾ ته ڪڏهن ملڪ پر حقيقت اها آهي ته ٻئي شيون پائنده آباد آهن جيڪڏهن ڪو خطري ۾ آهي ته اهو هتان جو عوام آهي بدامني انصاف جو نه ملڻ نهايت مهانگو ۽ ڳالهائڻ جي قيمت ايڏي وڏي جو ملڪ دشمن ۽ دهشتگردي جهڙا ايڪٽ لڳائي کهلي کهلي ٿاڻن ۾ بند ڪيو وڃي ٿو 25 کان وڌيڪ ٻار گم 27 ڏينهن کان ساهه پوساٽيندڙ اتر سنڌ جي گرميءَ ۾ ڏرڻو لڳل پر سڀئي وسيلا ۽ طاقت هئڻ باوجود به امن امان جا ذميوار ادارا ڪنهن ماءُ جو هڪ به ٻار بازياب نه ڪرائي سگهيا آهن

ملڪ جي اڳوڻو وزيراعظم ۽ موجوده چيئرمين سينيٽ سيد يوسف رضا گيلانيءَ جو پٽ علي حيدر گيلاني ملتان (فاروق آباد) pp21 ۾ پنهنجي چونڊ مهم هلائيندي 9 مئي 2013ع تي اغوا ٿيو هو) گيلاني صاحب ان دوران ڪهڙي صدمي مان گذريو هوندو؟ هن ضرور اهين محسوس ڪيو هوندو ته جيئن مٿس درد جي هماليه اچي هن مٿان ڦهڪو ڪيو هجي!! چوندا آهن "اها جاءِ جلي جتي ٻاهه ٻري" بس ان درد کي جيئن يوسف رضا گيلاني محسوس ڪيو هجي، شايد ئي ڪو ڪري سگهي ٽن سالن کانپوءِ 10 مئي 2016ع تي علي حيدر گيلاني افغانستان جي شهر غزنيءَ مان بازياب ٿيو هو ٻار ٻچا هر ماڻهوءَ لاءِ ڪُل ڪائنات ٿين ٿا محبتون طبقاتي نه ٿينديون آهن 27 ڏينهن تائين مائرون پنهنجن ٻچڙن لاءِ ٻيرلوءِ باءِ پاس تي آهه ۽ پڪار ڪنديون رهيون، سڄي دنيا ڏٺو پئي 3 سال هريل قيامت جهڙو مغوي پٽ جي وڇوڙي ۽ طرحين طرحين وهمن وسون ۾ گذاريندڙ چيئرمين سينيٽ يوسف رضا گيلانيءَ جي ڪنن تي به سنڌ جي انهن امڙين جا سڏڪا پهتا هوندا سنڌ جي ڪافي اپوچهه ماڻهن جي گيلاني صاحب سان روحاني وابستگي پڻ آهي. گهٽ ۾ گهٽ هن کي ته سنڌ جي دهشتگرد مائرن جون دانهون ٻڌڻ گهرجن ها!! اڄ جڏهن سنڌ جون مائرون پنهنجن گم ٿيل ٻچڙن لاءِ سڏڪا ڀري رهيون آهن. تڏهن انهن جي آواز کي سياسي عينڪ سان نه پر انساني همدرديءَ سان ٻڌڻ جي ضرورت آهي انصاف جي تقاضا اها آهي ته گم ٿيل ٻچڙن جي بازيابيءَ کي سڀ کان اولين ترجيح ڏني وڃي ۽ جيڪڏهن ڪنهن خلاف قانوني ڪارروائي ڪرڻي آهي ته اها انهن خلاف ڪئي وڃي جن جي ڪري مائرون روڊن تي آيون آهن جنهن سماج ۾ ٻار ڳولڻ جو مطالبو به ڏوهه بڻجي وڃي اتي سڀ کان وڏو سوال صرف گم ٿيل ٻچڙن جو نه پر انصاف جي مستقبل جو به هوندو آهي

سنڌ ۾ پاڻيءَ جو بحران تاريخ جي آئيني ۾!

ايڊووڪيٽ حق نواز ميمڻ

سنڌ ۾ پاڻيءَ جي کوٽ کي جيڪڏهن صرف هڪ موسمياتي يا زرعي مسئلو سمجهيو وڃي ته اها حقيقت کان اکيون ٻوٽڻ جي برابر هوندي. اصل ۾ اهو مسئلو تاريخ، آئين، ماحول، معيشت ۽ وفاقي لاڳاپن سان سلهاڙيل آهي سنڌي عوام جو احتجاج رڳو پاڻيءَ جي کوٽ خلاف نه پر انهن خدشن ۽ امڪاني منصوبن خلاف آهي ته جيڪڏهن درياهه جو قدرتي وهڪرو مسلسل متاثر ٿيندو رهيو ته ان جا نتيجا فقط فصلن تائين محدود نه رهندا پر سنڌ جي سماجي ۽ ماحولياتي وجود تي به اثرانداز ٿيندا سنڌو درياهه هزارين سالن کان سنڌ جي تهذيب، زراعت ۽ معيشت جو بنياد رهيو آهي موهن جي دڙي کان وٺي اڄ تائين سنڌ جي آبادڪاري، شهرن جي اوسر ۽ زرعي خوشحاليءَ جو مرڪز سنڌو درياهه ئي رهيو آهي ان ڪري جڏهن به پاڻيءَ جي ورڇ يا نئين منصوبي جو سوال اٿي ٿو ته سنڌ ۾ ان کي صرف هڪ ترقياتي منصوبي طور نه پر پنهنجي مستقبل سان لاڳاپيل سوال طور ڏٺو وڃي ٿو.

پاڻيءَ بابت هلندڙ اختلاف ملڪ ٺهڻ کان اڳ جا آهن برطانوي دور ۾ 1859ع کان پنجاب ۾ نوان ڪئنال ۽ آبپاشي منصوبا تعمير ٿيڻ لڳا، جن سان مٿئين وهڪري تي پاڻيءَ جو استعمال وڌڻ لڳو ان وقت به سنڌ خدشو ظاهر ڪيو ته جيڪڏهن مٿان پاڻيءَ جي ڪٽت وڌندي وئي ته هيٺين وهڪري تي ان جا ناڪاري اثر پوندا اينڊرسن ڪميشن راءِ ڪميشن ۽ ٻين ڪئي رپورٽن به هيٺئين وهڪري بابت اهڙن خدشن جو ذڪر ڪيو، جنهن مان ثابت ٿئي ٿو ته اهو تڪرار ڪو اڄ جو پيدا ڪيل سياسي موضوع ناهي بلڪ گڏيل هندستان ۽ انگريزن جي دور جو آهي پاڪستان ٺهڻ کان پوءِ اميد هئي ته صوبن وچ ۾ پاڻيءَ جي ورڇ آئين ۽ انصاف جي بنياد تي ٿيندي پر وقت سان گڏ اختلاف وڌندا ويا. 1960ع جو سنڌ طاس معاهدو ٻن ملڪن وچ ۾ دريائن جي ورڇ بابت اهم معاهدو هو پر ملڪ اندر پاڻيءَ جي ورڇ جو سوال برقرار رهيو ان کان پوءِ وڏا ڊئم، لنڪ ڪئنال ۽ آبپاشي منصوبا ٺهندا رهيا، جن بابت سنڌ مسلسل پنهنجا تحفظات ظاهر ڪندي رهي آهي

1991ع جو پاڻي ٺاهه مسئلي ۾ بنيادي حيثيت رکي ٿو انهيءَ معاهدي جو مقصد صوبن جي پاڻيءَ جي حقن کي تحفظ ڏيڻ ۽ پاڻيءَ جي منصفاڻي ورڇ کي يقيني بڻائڻ هو. سنڌ جو بنيادي موقف اڄ به اهو آهي ته جيڪڏهن هن معاهدي تي ان جي اصل روح مطابق عمل ڪيو وڃي ته ڪيترائي تڪرار پاڻمرادو گهٽجي سگهن ٿا ان ڪري ضرورت نون تڪرارن پيدا ڪرڻ جي نه پر موجوده معاهدن تي ايمانداريءَ سان عمل ڪرڻ ۽ ڪرائڻ جي آهي ويجهڙ ۾ نون ڪئنالن ۽ ڪارپوريٽ فارمنگ بابت تجويزن سنڌ ۾ نئين بحث کي جنم ڏنو حڪومتن جو موقف آهي ته اهي منصوبا زرعي ترقي ۽ خوراڪ جي سلامتيءَ لاءِ ضروري آهن جڏهن ته سنڌي عوام جو خدشو آهي ته جيڪڏهن موجوده پاڻيءَ جي دستيابي ۽ هيٺين وهڪري جي ضرورتن کي نظرانداز ڪري نوان منصوبا شروع ڪيا ويا ته سنڌ ۾ پاڻيءَ جي کوٽ وڌيڪ شدت اختيار ڪري سگهي ٿي اهڙين حالتن ۾ سڀ کان وڌيڪ اهم ڳالهه اها آهي ته هر فيصلي کان اڳ شفاف ڊيٽا، فني جاچ، آئيني ادارن جي راءِ ۽ صوبن جي اعتماد کي ترجيح ڏني وڃي

سنڌ جي پاڻيءَ واري بحران جو سڀ کان حساس رُخ ڪوٽڙي بئراج کان هيٺ سنڌو درياهه جي گهٽجندڙ وهڪرن سان لاڳاپيل آهي سنڌ ڊيلٽا، جيڪو هڪ وقت دنيا جي شاهوڪار ڊيلٽائن ۾ شمار ٿيندو هو، اڄ سامونڊي چاڙهه، زمين جي کاراڻ، تمر جي ٻيلن جي تباهي ۽ سامونڊي حياتيات جي گهٽتائيءَ کي منهن ڏئي رهيو آهي ماحولياتي ماهرن جو خيال آهي ته ڊيلٽا جي بقا لاءِ هيٺين وهڪري تائين مناسب مقدار ۾ پاڻي پهچڻ لازمي آهي ٻي صورت ۾ قدرتي نظام کي بحال رکڻ ڏکيو ٿيندو پاڻيءَ جي بحران ۾ موسمياتي تبديلي به هڪ نئون عنصر بڻجي سامهون آئي آهي سنڌ جي پاڻيءَ تي ڳالهائڻ لکڻ پڙهڻ ۽ جوڙڻ جو مقصد ڪنهن ٻئي صوبي جو حق کسڻ نه پر پنهنجي آئيني ۽ قانوني حقن جو تحفظ ڪرڻ آهي مضبوط وفاق جو بنياد به اهو ئي آهي ته هر صوبي کي پنهنجي وسيلن بابت اعتماد حاصل هجي ۽ فيصلا صلاح مشوري، قانون ۽ انصاف جي بنياد تي ڪيا وڃن پاڻيءَ جي مسئلي کي جيڪڏهن مستقل بنيادن تي حل ڪرڻو آهي ته جذباتي ٿيڻ کان ٻهرين حقيقتن شڪ شهبن کان وڌيڪ شفافيت ۽ بيانن کان وڌيڪ عملي قدم کڻڻ جي ضرورت آهي تاريخ ٻڌائي ٿي ته پاڻيءَ بابت غلط فيصلا صدين تائين پنهنجا اثر ڇڏيندا آهن جڏهن ته انصاف تي ٻڌل پليسيون نسلن جي خوشحاليءَ جو سبب بڻجنديون آهن سنڌو درياهه رڳو سنڌ جي نه پر ملڪي معيشت، ماحول ۽ وفاقي استحڪام جي ساهه واري رڳ آهي ان جي وهڪري، ڊيلٽا ۽ هيٺين وهڪري جي حقن جو تحفظ ڪنهن هڪ صوبي جي عوام جو مطالبو نه پر ملڪ جي روشن مستقبل جي ضمانت آهي جيڪڏهن پاڻيءَ جي ورڇ ۾ آئين سائنس، ماحوليات ۽ صوبائي اعتماد کي بنياد بڻايو ويو ته اختلاف گهٽجي سگهن ٿا پر جيڪڏهن تاريخ جي سبقن کي نظرانداز ڪيو ويو ته اهو بحران ايندڙ سالن ۾ وڌيڪ پيچيده ۽ سنگين صورت اختيار ڪري سگهي ٿو جو ته جڏهن درياهه زنده رهندو، تڏهن ئي زراعت، معيشت، ماحول ۽ وفاق به مضبوط رهندو

اڄوڪو ڏينهن ..... 26 جولاءِ

آصف علي زرداري

اڄ موجوده صدرِ پاڪستان ۽ پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي ڪو چيئرمين آصف علي زرداريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن جو جنم 26 جولاءِ 1955ع تي ڪراچيءَ ۾ ٿيو سندس والد حاڪم علي زرداري شهيد بينظيرآباد ضلعي جي ڳوٺ مير خان زرداريءَ جو رهواسي هو ۽ پنهنجي ٿَر جو هڪ وڏو زميندار هو. آصف علي زرداريءَ ابتدائي تعليم مريم اسڪول نواب شاهه مان حاصل ڪئي ۽ ان بعد سينٽ پيٽرڪ اسڪول ڪراچيءَ ۾ پڙهيو. هن ٻارهين ڪلاس جو امتحان ڪيڊٽ ڪاليج پيٽاري مان پاس ڪيو ۽ وڌيڪ تعليم لنڊن جي اسڪول آف اڪنامڪس اينڊ بزنس مان حاصل ڪئي 1987ع ۾ محترمه بينظير ڀُٽو سان شادي ڪرڻ بعد هن ملڪي سياست ۾ حصو وٺڻ شروع ڪيو. هو 1990ع ۽ 1993ع وارين چونڊن ۾ سوڀارو ٿي قومي اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊجي آيو ۽ ماحوليات ۽ سيڙپڪاريءَ وارن کاتن جو وفاقي وزير مقرر ٿيو. 1997ع کان 1999ع تائين پاڪستان جي سينيٽ جو ميمبر (سينيٽر) رهيو. 1987ع کان 2007ع وارن سالن دوران هن تي ڪيترائي ڪرپشن جا ڪيس داخل ڪيا ويا ۽ هن لڳ ڀڳ 11 سال جيل ۾ گذاريا. هن تي شهيد مرتضيٰ ڀُٽي جي قتل جو الزام پڻ لڳايو ويو پر انهن مان ڪو به ڪيس عدالت ۾ سچو ثابت نه ٿيو هن 2008ع کان 2013ع تائين صدرِ پاڪستان طور ذميداريون سنڀاليون ۽ 10 مارچ 2024ع کان هڪ ڀيرو ٻيهر انهيءَ عهدي تي فائز آهي زرداري صاحب کي جنم ڏينهن تي مبارڪباد پيش ڪجي ٿي

رياض پارس ملاح

رياض پارس ملاح جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1979ع ۾ تعلقي ٺاري ضلعي خيرپورميرس جي ڳوٺ جمال الدين ملاح ۾ ٿيو. هن 1998ع ڌاري ادبي دنيا ۾ پير پاتو ۽ هڪ شاعر ۽ نثر نويس طور پنهنجي سڃاڻپ پيدا ڪئي آهي هو "جديد تاريخ نارو" ۽ "ريگستان" رسالن جو چيف ايڊيٽر ۽ رسالي "سرهي سوچ" جو سب ايڊيٽر رهي چڪو آهي سندس ڇپيل ڪتابن ۾ "پيچ پريت جو"، "ٻاراڻا ٻول ۽ رانديون" ۽ "سنڌوءَ جي ڪناري" شامل آهن

سيد علي محمد شاهه داڻرائي

سيد علي محمد شاهه داڻرائي پنهنجي دور جو جيد عالم، مصنف ۽ مدرس ٿي گذريو آهي ڪيس فقه حنفي تي وڏو عبور حاصل هو. سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا مطابق هن بزرگ جي ولادت 26 جولاءِ 1811ع تي مٽياري ضلعي جي ڳوٺ لڏيري لال ۾ ٿي. هن ابتدائي ديني تعليم داڻري شريف واري مدرسي مان حاصل ڪئي. ان بعد مٽياريءَ جي عالم مخدوم عبدالڪريم متعلوي ۽ ٻين عالمن وٽ اعليٰ ديني تعليم حاصل ڪري فارغ التحصيل ٿيو. فقط ٽن سالن جي ننڍڙي ڄمار ۾ داڻري شريف واري درگاهه جي سجاده نشين طور گادي نشين ٿيو. درگاهه جا معاملات هلائڻ سان گڏ هو داڻري شريف واري مدرسي ۾ درس ڏيندو هو. سندس دور ۾ اهو مدرسو سنڌ جي وڏن مدرسن ۾ شمار ڪيو ويندو هو. هن ڪيترائي ڪتاب تصنيف ڪيا، جن مان "مصلح المفتاح" (نماز جا مسئلا)، "بياض سيدي" (مختلف فقهي مسئلا) ۽ "زبدة المواليد" (سيرت النبي ﷺ) گهڻو مشهور ٿيا. هن بزرگ 21 اپريل 1870ع تي رحلت ڪئي

عبدالحفيظ قريشي

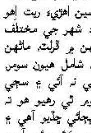

اڄ مشهور قانوندان ۽ قوم پرست اڳواڻ عبدالحفيظ قريشيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن کي "حفيظ قريشي سينيئر" ۽ "ڇلها حفيظ قريشيءَ" جي نالي سان به ياد ڪيو ويندو آهي. هو هن 26 جولاءِ 1920ع تي هالا پراڻا ۾ اکيون کوليون اڃا سال کن جو ابهم ٻارڙو هو جڏهن هن جي والد قاضي شفيع محمد وفات ڪئي ان ڪري هن جي پالنا سندس وڏي ڀاءُ قاضي محمد بچل ڪئي ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين ۽ سيڪنڊري تعليم ٽنڊي باگي هاءِ اسڪول مان حاصل ڪري ممبئي يونيورسٽيءَ مان مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيائين بي اي جي سند ممبئي يونيورسٽيءَ مان ۽ قانون جي سند ڪراچي لا ڪاليج مان حاصل ڪيائين هن ڪجهه عرصو سنڌ مدرسي اسڪول ۾ پڙهايو ۽ بعد ۾ ڪراچيءَ ۾ وڪالت شروع ڪيائين هن کي ٻلاڙي پٽ ڏٽيءَ، علامه اقبال ۽ غالب جي شاعريءَ تي عبور حاصل هو هو سچي عمر سائين جي ايم سيد جو ساٿي رهيو. بزم صوفياءِ سنڌ، ون يونٽ مخالف تحريڪ ۽ سنڌ متحده محاذ ۾ سرگرميءَ سان حصو ورتائين 1970ع واري ڏهاڪي ۾ رسول بخش پليجي جي سنڌ عوامي تحريڪ جو صدر بڻيو پر ٿوري عرصي کان پوءِ اها پارٽي ڇڏي ڏنائين تقرير ۽ تحرير ۾ سندس ڪو مٽ ۽ ثاني نه هو قومي تحريڪ ۾ ڀرپور وڙهڻ سبب ڪيترائي ڀيرا قيد ۽ بند جون سعوبتون برداشت ڪيائين هن 29 جولاءِ 1997ع ۾ وفات ڪئي

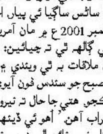
مختيار انڙ

انيس انصاري

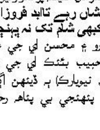

اڄ مشهور شاعر، ڪهاڻيڪار ۽ محقق انيس انصاريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي سندس جنم 26 جولاءِ 1923ع تي احمد بخش انصاريءَ جي گهر ۾ ٿيو هن جي ٻانگ جو نالو الهه بخش انصاري هو. مئٽرڪ تائين تعليم پنهنجي اباڻي شهر لاڙڪاڻي مان حاصل ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات 1943ع ۾ ڪلارڪ طور ڪيائين ۽ ترقي ڪندو ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر جي عهدي تائين پهچي رٽائر ٿيو هن لڳ ڀڳ 60 ڪهاڻيون ۽ افسانا لکيا، جيڪي سندس ڪتابن "انيس جا افسانا" ۽ "ناسور" ۾ ڇپيل آهن سنڌي، اردو ۽ هنديءَ ۾ شاعري ڪيائين هن 2 مارچ 2000ع تي دم ڏنيءَ جي حوالي ڪيو سندس آخري آرامگاهه لاڙڪاڻي ۾ آهي سندس پونئرن سندس ياد ۾ "انيس انصاري اڪيڊمي" قائم ڪئي آهي جنهن ٻارن ڪهاڻين تي "انيس انصاري ايوارڊ" ڏنو وڃي ٿو.

گلاب راءِ رامچندائي

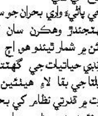

پاڪستان ٺهڻ کان پهريائين سنڌ جي پنهنجي هڪ ڪرڪيٽ ٽيم هئي ۽ گلاب راءِ ميرچندائي انهيءَ ٽيم جو مشهور رانديگر هو. هن جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1927ع ۾ ڪراچيءَ ۾ ٿيو هو پهريون ڀيرو 1945-46ع ڌاري سنڌ جي ٽيم ۾ شامل ٿيو ۽ مهاراشٽر جي ڪرڪيٽ ٽيم سان ٿيل مئچ ۾ حصو ورتائين ان بعد ٻن وڌيڪ فرسٽ ڪلاس ڪرڪيٽ مئچن ۾ سنڌ جي نمائندگي ڪيائين ورهاڱي کان پوءِ ڀارت جي ڪرڪيٽ ٽيم جو حصو بڻجي ويو ۽ 1952ع ۽ 1960ع جي وچ ۾ 33 ٽيسٽ مئچن ۾ حصو ورتائين هن آسٽريليا خلاف هڪ مئچ ۾ ڀارتي ٽيم جي اڳواڻي پڻ ڪئي تاريخ 8 سيپٽمبر 2003ع تي سندس لاڏاڻو ٿيو.

نظير احمد پنڌ

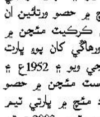

هن مشهور ليکڪ ۽ سماج سڌارڪ جو جنم 26 جولاءِ 1947ع تي خداآباد ويجهو ڳوٺ بلاول پنڌ ۾ ٿيو هو. هن بي اي تائين تعليم حاصل ڪئي هو سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن خداآباد جي باني ميمبرن مان هڪ هو ۽ انهيءَ ايسوسيئيشن جو مرڪزي عهديدار رهيو. ٻين به ڪيترن ئي سماجي تنظيمن جو ميمبر رهيو. هڪ ليکڪ طور هن جا ڪيترائي تحقيقي مضمون ڇپجي پڌرا ٿيا. هن جو ترتيب ڏنل ڪتاب "تختگاهه خداآباد" سنڌ جي تاريخ جو هڪ اهم ڪتاب قرار ڏئي سگهجي ٿو. هن 28 جنوري 2017ع تي دم ڏنيءَ حوالي ڪيو.

رياض حسين ميمڻ

اڄ مشهور ليکڪ، شاعر ۽ صحافيءَ رياض حسين ميمڻ جي جنم جو ڏينهن آهي پاڻ سنڌ جي ٻرڪ صحافيءَ ۽ تحريڪ آزاديءَ جي سپاهيءَ مرحوم حاجي محمود هالائيءَ جو فرزند آهي سندس جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1963ع ۾ ميرپور خاص ۾ ٿيو رياض حسين ننڍي ڄمار ۾ مختلف بيمارين ۾ مبتلا ٿي ويو، جنهن جي نتيجي ۾ سندس ڪرنگهي واري هڏيءَ ۾ نقص ٿي پيو ۽ سندس اکيون، ڪن ۽ گلو پڻ متاثر ٿيا ۽ هو جسماني طور تي معذور ٿي پيو انهيءَ ڪري هو ڪنهن به اسڪول ۾ باقاعدي تعليم حاصل نه ڪري سگهيو البت هن همت نه هاري ۽ پنهنجي والد، ڀائرن ۽ ڀينرن کان سنڌي، اردو ۽ ٿوري گهڻي انگريزي سکي ورتائين ۽ هن 1992ع ۾ مئٽرڪ جو امتحان پرائيويٽ طور پاس ڪري ورتو. رياض حسين کي ننڍي هوندي کان ئي ادب سان دلچسپي رهي هن اخبارن ۽ رسالن ۾ ٻارن جون ڪهاڻيون ۽ مضمون لکڻ شروع ڪيا. ريڊيو ۽ ٽيليويزن لاءِ به اسڪرپٽ لکيائين هن جي ڇپيل ڪتابن ۾ "آشائن جا ديپ" (ڪهاڻيون - 1990ع)، "ڳوڙ لهرون سڏڪا" (آتم ڪٿا - 2018ع) ۽ "ميرپور خاص جا ذات ڏٽي" (2022ع - سوانحي خاڪا) شامل آهن هو ميرپورخاص جي سماجي ۽ ثقافتي تنظيمن جو سرگرم ڪارڪن ۽ عهديدار پڻ رهيو آهي

“CLASSIFIED ADVERTISMENT”

بقايا	1	هڪ فوت

ڪري پيا جن کي علائقي واسين ٻاهر ڪڍي فوري طور ضلعي هيڊڪوارٽر اسپتال عمرڪوٽ آندو جتان فوتي جو لاش وارثن حوالي ڪيو ويو ۽ ٻن ٻارن کي حيدرآباد منتقل ڪيو ويو واقعي ڪانيءَ ڳوٺ ۾ سوڳ جي لهر ڇانيل آهي ۽ فوتي جي گهر ڪهرام مچي ويو جڏهن ته علائقي واسين انتظاميه کان مطالبو ڪيو آهي ته برساتي پاڻي سان ڍهندڙ خطرناڪ گهرن کي فوري طور پرايو وڃي ۽ اهڙن هنڌن تي حفاظتي اپاءَ ورتا وڃن جيئن مستقبل ۾ اهڙن المناڪ حادثن کان بچي سگهجي هوڏانهن برسات سبب هيٺيان علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا بجلي ۽ مواصلاتي نظام درهم برهم ٿي ويو ڪچين رستن وارن ڳوٺن جا زميني رستا ڪٽجي ويا جڏهن ته عمرڪوٽ ۽ ڪنري شهرن جي مختلف پاڙن ۽ بازارن ۾ پڻ پاڻي بيهجي ويو خاص ڪري تازو لکين روپين سان ٺاهيل سرڪاري بلاڪ وارا روڊ تباهه ٿي ويا ناقص ۽ غير معياري ڪم سبب لڳايل بلاڪ لڙهي ويا

بقايا	2	اسپتال منتقل

پرسان نشو ڪندي فوت ٿيو آهي ۽ سندس لاش مليو آهي

بقايا	3	خلاف احتجاج

جسقم شهيد بشير خان ضلعي خيرپور جي جنرل سيڪريٽري ڪامريڊ زاهد حسين شنباڻي ڪئي جڏهن ته نواز شنباڻي ڪامريڊ فريد خاصخيلي گدا حسين شنباڻي ۽ ٻين قومي ڪارڪنن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته پريا ڪماري سميت سنڌ مان اغوا ٿيل سمورا معصوم ٻارڙا بنا دير بازياب ڪيا وڃن هنن وڌيڪ چيو ته پرامن احتجاج هر شهري جو آئيني ۽ جمهوري حق آهي پر احتجاج ڪندڙن تي تشدد ڪرڻ بيگناهه ماڻهن جي گرفتاري ڪرڻ ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ انتهائي افسوس ناڪ عمل آهي مظاهرين سخت نعريبازي ڪندي مطالبو ڪيو ته جسقم جي مرڪزي جنرل سيڪريٽري پنهل خان ساريو پريا ڪماري ايڪشن ڪاميٽي جي چيئرمين سهڻي پارس شهناز شيخ صحافي مٺل کهڙو ۽ مغوي ٻارن جي وارثن ۽ ٻين قومي ڪارڪنن مٿان داخل ڪيل سمورا ڪوڙا ڪيس فوري طور ختم ڪيا وڃن.

بقايا	4	پاڻي هيٺ

ڪمزور ٿي ويا آهن جنهن ڪري گهارا پوڻ روز جو معمول بڻيل آهن جنهن ڪري آبادگارن کي لکين روپين جو نقصان ٿي رهيو آهي ان موقعي تي هنن آبپاشي کاتي جي اعلیٰ اختيارين کان نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي.

بقايا	5	نوجوان فوت

سهڻدي فوت ٿي ويو مرحوم جو مڙهه گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو ۽ علائقي ۾ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي هوڏانهن حادثي جو سبب بڻجندڙ اڻڄاتل ڪار ڊرائيور جو اڃا تائين پتو نه پئجي سگهيو آهي

بقايا	6	ريلي ڪڍي وئي

۽ ٻين شرڪت ڪئي ان موقعي تي ڊاڪٽرن چيو ته هيپاٽائيٽس جي عالمي ڏينهن جي مناسبت سان آگاهي ريلي جو مقصد عوام ۾ بيماري بابت شعور پيدا ڪرڻ وقت سر جاچ ڪرائڻ احتياطي تدبيرون اختيار ڪرڻ ۽ علاج جي اهميت کي اجاگر ڪرڻ آهي هنن عوام کي اپيل ڪئي ته هيپاٽائيٽس کان بچاءَ لاءِ احتياطي اپاءَ اختيار ڪن غير معياري سرنجن ۽ اوزارن جي استعمال کان پاسو ڪن ۽ ڪنهن به شڪ جي صورت ۾ فوري طور طبي معائنو ڪرائن

بقايا	7	

ڪيو جڏهن ته ٻارن جي رڙين تي علائقي واسي گڏ ٿي ويا ۽ علائقي واسين کي ڏسي فرار ٿي ويا هنن جو وڌيڪ اهو به چوڻ هو ته اسان جي مٿان ڪنهن به قسم جو ڪو به ڪيس داخل نه آهي ۽ سپاهي عباس ملڪ ڪنهن جي چوڻ تي ناجائز حملو ڪيو آهي هنن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي سکر ايس ايس ڪشمور ايٽ ڪنڌڪوٽ ۽ ايس ايس پي خيرپور ميرس کي اپيل ڪندي گهر ڪئي آهي ته معملي جو نوٽيس وٺي اسان سان انصاف ڪيو وڃي.

بقايا	8	جاچ جو مطالبو

ڪرائي آهي جنهن ۾ الزام لڳايو آهي ته هنن سندس پٽ حسنين ولد پرويز احمد دستي سان جنسي زيادتي ڪئي آهي هن الزام ۾ ڪا به صداقت ناهي ۽ ڪين بنا جواز بدنام ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي. هنن مطالبو ڪيو ته واقعي جي شفاف، اڻ ڌري ۽ قانون موجب جاچ ڪرائي وڃي ته جيئن حقيقتون سامهون اچي سگهن. هنن ڊي ايس پي ميرواهه ۽ ايس ايڇ او ميرواهه سميت اعليٰ اختيارين کي اپيل ڪئي ته واقعي جي منصفاڻي جاچ ڪرائي کين انصاف سان گڏ تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا	9	ڌمڪين جا الزام

ڪندو هو جنهن جي منع ڪرڻ تي هن پنهنجي گهرواري مسمات آسيه کي گذريل چار مهينن کان وٺي هٿ چڙهي ويو آهي جنهن کي پيٽ به هوان جو آپريشن گذريل ڏينهن ڪنڌڪوٽ جي نجي اسپتال مان ڪرايو جنهن دوران مئل پٽ جو ٻار پيدا ٿيو جيڪو به ظالم پاڻ سان گڏ کڻي ويو جنهن جو قتل الزام اسان مٿان هڻي رات اسان گهر ۾ گهڙي هٿيارن جي زور تي اسان مٿان تشدد ڪري نياڻي کي قتل جون ڌمڪيون ڏئي فرار ٿي ويو جنهن واقعي جي اين سي به اي سيڪشن ٿاڻي تي داخل ٿيل آهي اسين وس وارن اعليٰ اختيارين کي اپيل ڪريون ٿا جلد لوفر کي قانون جي گرفت ۾ آڻي نياڻي جي زندگي بچائي وڃي

بقايا	10	احتجاجي مظاهرو

رجب زرداري، ذاڪر حسين ممتاز زرداري، نذير احمد محمد زرداري ۽ سليم زرداري جي گهر واريءَ سيما زرداري ميڊيا اڳيان ڏانهيندي چيو آهي ته اسان جي مڪرياري وقت جي ليڊر مطلب پيپلز پارٽي جو قلعو هئي ۽ ان وقت جي مخالفن جي دور ۾ اسان مٿان ڪيس داخل ڪيا ويا ۽ اسان کي طرح طرح جون تڪليفون ڏنيون ويون جن جو رڪارڊ اڄ به موجود آهي هاڻي وري پنهنجي ئي پارٽي جي حڪومت ۾ پوليس اسان سان ناجائزي ڪري پنهنجي ٻچڙن سان شهر ڏانهن ويندڙ ماڻهن کي ڪنهي گم ڪري بعد ۾ پيسن جي گهر ڪئي وڃي ٿي جيڪا نه ڏيڻ تي چرس ۽ منشيات جا ڪيس داخل ڪيا وڃن ٿا. هنن چيو ته اسان جي ڏانهن جي داد رسي ڪرڻ وارو ڪو ناهي رهيو اسان بي يارو مددگار بڻيل آهيون جنهن سبب پوليس اسان سان ناانصافي ڪري رهي آهي هنن الزام هڻندي چيو ته ڪجهه ڏينهن پهريان سليم زرداري جيڪو پنهنجي عورتن سان گڏ فوتگي جي اطلاع تي تعزيت ڪرڻ لاءِ وڃي رهيو هو ته ڪيس پوليس طرفان ڪنهي گم ڪيو ويو بعد ۾ پئسن جي گهر ڪئي وئي نه ڏيڻ تي ايس ايس پي نوشهروفيروز پاران ڪيس پريا سٽي ۾ چرس جو ڪوڙو ڪيس لڳائي ظاهر ڪيو ويو آهي متاثر ماڻهن پاران پنهنجي برادري جي سردار صدر پاڪستان آصف علي زرداري بلاول ڀٽو زرداري ميڊم فريال ٽالپر حاجي علي حسن زرداري عاشق حسين زرداري سميت وس وارن کان مطالبو ڪيو ويو آهي ته نوٽيس وٺي سليم زرداري مٿان داخل ڪيس ختم ڪري ساڻن انصاف ڪيو وڃي ني صورت سخت احتجاج ڪيو ويندو.

بقايا	11	استادن جو احتجاج

علي اصغر شاهه اسڪول کان گهنٽا گهر چوڪ ۽ اتان آزاد پريس ڪلب ميهڙ تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي احتجاج ۾ وڏي انگ ۾ استادن شرڪت ڪئي جن بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي زوردار نعريبازي ڪئي ان موقعي تي پ ٽ الف جي مرڪزي جنرل سيڪريٽري اعجاز علي چانڊيو تعلقي صدر اعجاز منگي جنرل سيڪريٽري عبدالصمد بگهيو مطلوب ناريجو ۽ ٻين اڳواڻن آزاد پريس ڪلب ميهڙ صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته پرائمري استاد شمس الدين سولنگي جي معصوم نياڻي اجالا پروين اسڪول کان موڪل بعد اغوا ٿي هئي جنهن کي اڄ 100 ڏينهن گذري چڪا آهن پر اڃا تائين سندس ڪو به پتو نه پئجي سگهيو آهي هنن چيو ته اها انتهائي افسوسناڪ ڳالهه آهي ته معصوم ٻارڙي جي بازيابي لاءِ رياستي ادارا اطمينان جوڳو ڪردار ادا ڪرڻ ۾ ناڪام رهيا آهن جنهن سبب وارث سخت ذهني اذيت ۾ مبتلا آهن هنن الزام هنيو ته ٻيرلوءِ باءِ پاس تي اغوا ٿيل ٻارڙن جي بازيابي لاءِ جاري پرامن ڌرڻي تي پوليس چڙهائي ڪري عورتن نياڻين وڪيلن صحافين ۽ احتجاج ۾ شامل ٻين ماڻهن تي تشدد ڪيو جڏهن ته اجالا پروين جي والد شمس الدين سولنگي سندس چاچي سردار سولنگي ۽ ٻين کي گرفتار ڪري سندن مٿان دهشتگردي جا ڪيس داخل ڪيا ويا جيڪو عمل مذمت جوڳو

آهي استادن جي اڳواڻن چيو ته حڪومت ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي ذميواري آهي ته اغوا ٿيل ٻارڙن کي جلد بازياب ڪرائي وارثن کي انصاف فراهم ڪن پر ان جي ابتڙ پرامن احتجاج ڪندڙن کي هراسان ڪري سندن آواز دٻائڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي جيڪا ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي ويندي هنن مطالبو ڪيو ته اجالا پروين سولنگي پريا ڪماري ۽ سنڌ جي مختلف شهرن مان اغوا ٿيل ٻين سمورن ٻارڙن کي بنا دير بازياب ڪيو وڃي پرائمري استاد شمس الدين سولنگي ۽ ٻين احتجاج ڪندڙن خلاف داخل ڪيل ڪوڙا ڪيس فوري طور ختم ڪيا وڃن پوليس تشدد ۾ ملوث اهلڪارن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ متاثر خاندانن کي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي آخر ۾ احتجاج ڪندڙن خبردار ڪيو ته جيڪڏهن سندن جائز مطالبا تسليم نه ڪيا ويا ته پ ٽ الف سميت مختلف سماجي ۽ شهري تنظيمون احتجاج جو دائرو وڌائينديون ۽ سڄي سنڌ ۾ وڌيڪ سخت احتجاجي تحريڪ هلائي ويندي

بقايا	12	جي دعويٰ

پوليس موجب گرفتار جوابدار کان وڌيڪ جاچ ۽ پڇا ڳاڇا جاري آهي جڏهن ته قانوني ڪارروائي مڪمل ڪرڻ بعد ڪيس لاڳاپيل عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو ايس ايڇ او اشفاق احمد شر چيو ته ڏوهارين خلاف بنا ڪنهن فرق جي ڪارروائيون جاري رهنديون ۽ علائقي ۾ امن امان برقرار رکڻ لاءِ پوليس پنهنجون ذميواريون ڀرپور نموني نڀائيندي

بقايا	13	

ڪينال جيڪي صرف دريائي ٻوڏ دوران سنڌ حڪومت جي اجازت سان کولڻا آهن پر وفاقي حڪومت ۽ پنجاب جو حڪمران طبقو سنڌي عوام جي سخت احتجاجن ۽ اعتراضن جي باوجود وهائي سنڌ جي حصي پٽيءَ جو پاڻي ڪليو وڃي، جنهن جي ڪري سنڌ جون لکين ايڪڙ آباد ۽ سرسبز زمينون رڻ پٽ ۽ بيابان ٿي ويون آهن مٿان وري غير قانوني جلالپور ڪينال ٺاهي سنڌ جي حصي پٽيءَ جي پاڻي تي وڌيڪ ڌاڙو هنيو ويو آهي اڳواڻن چيو ته ٻئي پاسي پيپلزپارٽي جيڪا گذريل ارڙهن سالن کان سنڌ مٿان حڪمراني ڪندي اچي ان سنڌ جي پاڻي، زمينن ۽ وسيلن جو دفاع ڪرڻ بدران ڪرسي خاطر سنڌ جي وسيلن کي مال غنيمت سمجهي سڀ ڪجهه وفاق حوالي ڪري ڇڏيو آهي اڳواڻن چيو ته پيپلزپارٽي جو وڏيرڪو، عوام دشمن ۽ ڪرسي پرست حڪمران طبقو گذريل ارڙهن سالن جي اقتدار دوران سنڌي عوام کي گمراهه ڪرڻ ۽ سنڌو درياءَ ۽ سنڌ جي وسيلن کي بچائڻ لاءِ هلندڙ جدوجهدن کي ناڪام ڪرڻ ۽ عوام جو ڌيان هٽائڻ لاءِ سوين رنگن ۽ روپن ۾ ناٽڪ مڪر دوکوفريب ۽ چالاڪي کان ڪم وٺي سنڌ دوستي جو ڪوڙو جبو پائي "مرسون مرسون، سنڌ نه ڏيسون" جي نالي ۾ مودي سرڪار خلاف مظاهرا ڪري پئي، جڏهن ته غير قانوني ٺاهيل جلالپور ڪينال سميت سنڌو درياءَ جي پاڻي تي وفاقي حڪومت ۽ پنجاب جي حڪمران طبقي طرفان لڳندڙ ڌاڙي خلاف خاموش بڻيل آهي. وڏي افسوس جي اها ڳالهه آهي پيپلزپارٽي جو سينيٽ جو ميمبر پاڻي بابت سينيٽ ڪميٽي جو چيئرمين چوي ٿو ته جلالپور ڪينال ٺاهڻ ۽ کولي وهائڻ جي مون کي ڪابه خبر ڪونهي ۽ پيپلزپارٽي سنڌ جو صدر چوي ٿو ته "پنجاب جلالپور ڪينال الائي ڪڏهن ٺاهيو ۽ وهايو آهي". اڳواڻن چيو ته پيپلزپارٽي جا حڪمران سنڌي عوام سان اهو مذاق ڪرڻ بند ڪن اڳواڻن چيو ته پيپلزپارٽي جي ان ڊرامي بازيءَ کي عوام چڱي ريت سمجهي ٿو پيپلزپارٽي جي وزير اعليٰ وزيرن ۽ مشيرن جهن ڪينالن بابت به ساڳيو ڊرامو ڪيو هو ته ڪينال ڪٽي پيا ٿهن ڊجيٽل آدمشماري دوران به مخالفت جو ڪوڙو ڊرامون ڪري وري وڃي بوگس سنڌ دشمن ڊجيٽل آدمشماري جي انگن اکرن تي صحيح ڪري آيا. اڳواڻن سنڌ جي عوام کي اپيل ڪئي آهي ته پيپلزپارٽي جي ڪوڙن ڊرامن، مڪر، ٺڳي ۽ دوکي ۾ نه اچن. سنڌو درياءَ جيڪو اسان جي جيئڻ جو واحد وسيلو آهي ان کي بچائڻ سنڌ جي زمينن وسيلن ۽ پنهنجي وجود کي بچائڻ لاءِ پرامن جمهوري جدوجهد ڪن

بقايا	14	ڪري ڇڏيو

ڪارروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو پوليس موجب واقعي بابت مختلف پاسن کان جاچ جاري آهي جڏهن ته پوسٽ مارٽم رپورٽ اچڻ ڪانپوءِ موت جا اصل ڪارڻ سامهون اچي سگهندا، جنهن جي بنياد تي وڌيڪ قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي هوڏانهن واقعي ڪانپوءِ علائقي واسين پڻ افسوس جو اظهار ڪيو آهي جڏهن ته پوليس جو چوڻ آهي ته جاچ مڪمل ٿيڻ تائين ڪنهن به امڪان کي رد نٿو ڪري سگهجي

بقايا	15	گارڊ گرفتار

ڪمينين جي نالن تي اربين روپين جا ڌاڙا هڻندڙ سرڪاري ملازمن خلاف ڪارروائي جو مطالبو تفصيل موجب ضلعي انتظاميه ۽ گهوٽڪي ضلعي جي چونڊيل نمائندن جو آشيرواد حاصل هجڻ سبب ميرپور ماٿيلو جي سمورن ڪاتن اندر انڌير نگري چوپٽ راڄا وارو جهان هلندڙ آهي ان سلسلي ۾ شهرين جي شڪايتن بعد گذريل ڏينهن ايف آئي اي سکر جي ٽيم پاسپورٽ آفيس ميرپور ماٿيلو تي چڙهائي ڪري شهرين کان في پاسپورٽ تي 6500 مبينه طور رشوت

وصول ڪندڙ سيڪيورٽي گارڊ عبدالوهاب کي گرفتار ڪري تحويل ۾ وٺي جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي جڏهن ته ٻيا ايجنٽ ۽ عملو فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو اهڙي قسم جي ايف آئي جي ڪارروائي تي سياسي سماجي اڳواڻن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته قانون صرف گارڊ لاءِ نه هجڻ گهرجي ايف آئي اي سکر کان مطالبو ڪندي گهر ڪيون ٿا ته ڊي سي آفيس گهوٽڪي ايريگيشن ڊپارٽمينٽ، پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ توڙي جو ضلع ڪائونسل جي ملازمن پاران پنهجن عزيزن جي نالن تي اربين روپين جا ڌاڙا هڻندڙ سرڪاري ملازمن کي تحويل ۾ وٺي اثاثا چيڪ ڪيا وڃن ته وڏا راز فاش ٿيندا ياد رهي ته سال 2019 کان 2026 تائين ڊي سي آفيس پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ ايريگيشن توڙي جو ضلع ڪائونسل ۾ ڪم ڪندڙ ملازمن پاران پنهجن عزيزن جي فرضي ڪمينين جي نالن تي مبينه طور اربين روپين جي بلنگ ڪرائي آهي پر هن وقت تائين احتساب ڪندڙ ادارن پاران ڪابه جاچ شروع نه ڪئي وئي آهي

بقايا	16	ڇهه زخمي

ڪيو ويو جتي زخمن جا سور نه سهندي نوجوان اشرف علي پنهور فوت ٿي ويو فوتي جو لاش قانوني ڪارروائي لاءِ ڊي ايڇ ڪيو اسپتال دادو آندو ويو جتان ضروري ڪارروائي بعد وارث لاش گهر کڻي پهتا ته گهر ۾ ڪهرام مچي ويو واقعي جي اين سي داخل ڪئي وئي آهي جڏهن ته آخري اطلاعن تائين ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو

بقايا	17	اميدوارن جو احتجاج

ن پر انهن هزارين قابل محنتي ۽ ميرٽ تي پورو لهندڙ نوجوانن جي نمائندگي ڪري ٿو جيڪي 50٪ مارڪون حاصل ڪرڻ باوجود ڀرتي جي عمل کان محروم آهن. اسان جو مطالبو آهي ته 50٪ پاسنگ مارڪس رکندڙ سڀني اهل اميدوارن کي ميرٽ، انصاف ۽ برابري جي بنياد تي ڀرتي جي عمل ۾ شامل ڪيو اسان سڀني ساٿين صحافين ميڊيا جي نمائندن ۽ هر اُن فرد جا دل جي گهراين سان ٿورائتا آهيون، جنهن هن پرامن جدوجهد دوستن ڪنهن به صورت ۾ ساٿ ڏنوانهن جي مدد سان، ميڊيا جي ساٿ سان انشاءالله گڏجي سنڌ جي ۽ پرامن جدوجهد سان اسان پنهنجي جائز حق جي جدوجهد جاري ساري رکنداسين حق وٺڻ لاءِ خاموش نه رهنداسين پنهنجي حقن خاطر جي اڳ ڪراچي پريس ڪلب آڏيان احتجاج ڪرڻو پوندو اسين پرامن احتجاج ڪنداسين.

بقايا	18	متاثرن سان

موقعي تي صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري خاطري ڪرائي ته هن ڳوٺ ۾ ٿيل نقصان جو ازالو ڪرايو ويندو ۽ ڳوٺ کي ٻيهر آباد ڪري ماڊل وليج ۾ تبديل ڪيو ويندو پوليس گردي ڪندڙ عملدارن ۽ روينيو عملدارن خلاف سخت کان سخت ڪارروائي ڪئي ويندي صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري وڌيڪ چيو ته هن ڳوٺ طرف هاڻي ڪنهن کي به اچڻ نه ڏنو ويندو ڳوٺ عارب سولنگي جا چوڪيدار هاڻي اسان آهيون انشاءالله 2 آگسٽ تائين ڳوٺ عارب سولنگي ۾ پوليس گردي سميت ملوث روينيو آفيسرن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي ويندي ان موقعي تي پاڪستان پيپلز پارٽي جي ضلعي جنرل سيڪريٽري امتياز احمد قريشي، اڳوڻو ميونسپل ڪميٽي ٺٽي جو چيئرمين ممتاز علي ميمڻ، شاهنواز لوهار، منور علي هيلايو پورو سرڪي، نور حسن سرڪي، واپاري اڳواڻ ڊاڪٽر ڪامران قريشي ۽ ٻيا پڻ موجود هئا

بقايا	19	جو مطالبو

جانب عاقلاڻي قبضو ڪري ڪوڙا ڪاتا ٺهرائڻ جي چڪر ۾ آهن جڏهن ته ڪورٽ سڳوري ۾ پڻ ڪيس هلندڙ آهي ۽ هاڻ هو اسان کي پنهنجو حق گهرڻ تان موت مار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن جي اسان کي ڪجهه ٿيو ۽ اسان جي زرعي زمين جا ڪوڙا ڪاتا ٺاهيا ويا ته اُن جو ذميوار ڊپٽي ڪمشنر جامشورو اسسٽنٽ ڪمشنر جامشورو مختيارڪار جامشورو علي خان وارا هوندا.

بقايا	20	۾ فوت گهر ۾ ڪهرام

واپرائي جنهن بعد سندس وارثن کيس ڳڀي جوڳي حالت ۾ ميهڙ تعلقا اسپتال منتقل ڪيو جتي ڊاڪٽرن پاران ابتدائي طبي امداد فراهم ڪرڻ ڪانپوءِ وڌيڪ علاج لاءِ لاڙڪاڻي جي اسپتال اماڻيو ويو پر هو اتي علاج دوران زخمن جي سٽ نه سهي سگهيو ۽ فوت ٿي ويو واقعي جي اطلاع ملندي ئي وارثن ۽ علائقي واسين ۾ ڏک ۽ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي فوتي جو لاش ضروري قانوني ڪارروائي مڪمل ٿيڻ ڪانپوءِ وارثن حوالي ڪيو ويو جڏهن ته سندس جنازي نماز ۽ تدفين بابت آخري اطلاعن تائين ڪا سرڪاري ڄاڻ سامهون نه اچي سگهي هئي

بقايا	21	مارڪيٽ ۾ اچي ويو

۾ اچي ويو آهي ليکڪ عبيدالله چچڙ سنڌ جي سرموڙ سماجهڙي صحافڻ سهڻي پارس کي پنهنجي هڪ ڪتاب ارپنا ڪيو آهي جنهن گذريل هڪ مهيني کان سکر لڳ ٻيرلوءِ باءِ پاس پرسان احتجاج ڪئمپ لڳائي پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ پرامن احتجاج ڪيو هن ڪتاب ۾ ايڊووڪيٽ عبيدالله چچڙ لکيو آهي ته اهڙي جاکوڙ تي سهڻي پارس جس لهڻي، ڪتاب جي ٽائيٽل عڪس ۾ پريا ڪماري ٻانهون ٻڌي رياستي ادارن کان انصاف جي گهُر ڪري رهي آهي 96 صفحن تي ٻڌل ڪتاب ۾ ليکڪ عبيدالله چچڙ سنڌ ۾ نه صرف

بقايا	27	جي گڏجاڻي

فوج جي شهيدن جي وارثن سان يڪجهتي ۽ رٽائرڊ فوجين کي درپيش ايندڙ مسئلن جي حل لا ڪوششون ڪرڻ آهي هن چيو ته پاڪستان جي آزادي وارو ڏهاڙي تي آگاهي سرگرميون ڪري ڀرپور نموني ملهائينداسين جيئن اڄ جي نوجوان نسل کي پاڪستان جي اصل اهميت جي خبر پئجي سگهي

بقايا	33	سيد محمد شاهه

ڳالهه ۽ افسوس جو اظهار ڪندي چيو آهي ته ضلعي جي مختلف علائقن خاص ڪري سيٽا روڊ، رڪڻ راڄو ديرو راڌڻ ۽ جوهي ۾ ٿي چوري، رسدا روڪ ۽ ٻين ڏوهاري واقعن

Government of Pakistan
FINANCE DIVISION
VACANCY ANNOUNCEMENT

The Government of Pakistan has established a Macro-Fiscal Policy Unit (MFPU) in the Ministry of Finance and Revenue to enhance the capacity of the Ministry in developing the Medium Term Fiscal Framework (MTFF) and Fiscal Risk Management under Public Management Reforms and intends to hire the services of dynamic and high caliber professional for Macro-Fiscal Policy Unit (MFPU) on contract basis initially for a period of three (03) years:

S.#	Name of Post	Pay Package	No of Post(s)
1	Director (Fiscal)	MP-III	01

2. Details of required qualification and professional experience can be downloaded from the website of Finance Division (**www.finance.gov.pk**).
3. Qualified and eligible interested candidates **should apply online through “National Job Portal”** (**http://njp.gov.pk/**) till **09.08.2026**.
4. The terms and conditions as contained in Establishment Division’s O.M. dated 12.01.2021 (MP Scales Policy, 2020) **https://establishment.gov.pk/SiteImage/Misc/files/MP%20Policy.pdf** and Finance Division’s O.M. dated 31.10.2023 (Revision of MP Scales), as amended from time to time **https://www.finance.gov.pk/circulars/circular_14072017.pdf** shall apply.
5. Incomplete applications and those received after closing date will not be entertained. Only shortlisted candidates fulfilling the laid down criteria will be called for interview. No TA/DA will be admissible.
6. Finance Division reserves the right to cancel the recruitment process at any time without assigning any reason.

(Zeeshan Mazhar)
Section Officer (HR-IV)
Room No. 129, “S” Block, Pak Secretariat,
Finance Division, Islamabad
Ph: (0092)51-9209930

URAAN PAKISTAN

PID(I)786/26

دفتر ضلع ايجوڪيشن آفيسر (ايليمينٽري/سيڪنڊري ۽ هائير سيڪنڊري)، ضلعو ٺٽو

اي ميل: doeelemthatta@gmail.com

بي پي ايس-01 کان بي پي ايس-04 جي
غير فني آسامين تي ڀرتي

اسڪول ايجوڪيشن اينڊ لٽريسي کاتو، سنڌ حڪومت تحت دفتر ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر (ايليمينٽري، سيڪنڊري ۽ هائير سيڪنڊري) ٺٽي ۾ خالي غير فني آسامين (BPS-01 کان BPS-04) تي ابتدائي مقررين لاءِ درخواستون گهربل آهن.

نمبر	آساميءَ جو نالو	پي اسڪيل	قابليت ۽ تجربو	عمر جي حد	مٿين عمر ۾ رعايت	آسامين جو تعداد
1	ليبارٽري اٽينڊنٽ	03	خوانده (ترجيحاً)	18 کان 28 سال	سنڌ حڪومت جي نوٽيفڪيشن موجب	10
2	نائب قاصد	01				10
3	نائب قاصد / چوڪيدار	01				38
4	مالهي	01				02
5	بورچي (ڪُڪ)	01				02
6	همال	01				01
7	چوڪيدار	01				01
8	سنيٽري ورڪر (خاڪروب)	01				08
					ڪل آساميون	72

شرط ۽ ضابطا / عام هدايتون:

- اهي درخواستون صرف ضلعي ٺٽي جو ڊوميسائل رکندڙ اميدوارن کان شروعاتي مقرريءَ لاءِ گهربل آهن.
- سڀئي درخواستون هن اشتهار جي اشاعت جي 15 ڏينهن اندر هن دفتر تائين پهچي وڃڻ گهرجن.
- اڌوريون يا دير سان ملندڙ درخواستن تي غور نه ڪيو ويندو.
- اڳ ۾ ئي ملازمت ۾ موجود اميدوار لاڳاپيل شعبي/مناسب طريقيڪار ذريعي درخواست ڏين.
- عورتن، اقليتن ۽ معذور ماڻهن لاءِ ڪوٽا حڪومتي پاليسيءَ موجب برقرار رکي ويندي.
- نوٽيفڪيشن نمبر SO-II(SGA&CD)5-64/2011(Part-II) ڪراچي تاريخ 06 مارچ 2025 تحت ڏنل حڪومتي پاليسي/قاعدن موجب مٿين عمر جي حد ۾ (5) سالن جي عمومي رعايت هوندي.
- اهي آساميون مڪمل طور عارضي بنيادن تي آهن ۽ سنڌ سروس (اپوائنٽمينٽ، پروموشن اينڊ ٽرانسفر) رولز 1973 تحت پروبيشن جو مدو مڪمل ٿيڻ کانپوءِ مستقل ڪيون وينديون.
- ٽيسٽ/انٽرويو ۾ شرڪت لاءِ ڪو به TA/DA نه ڏنو ويندو.
- مجاز اٿارٽيءَ وٽ بنا ڪنهن سبب ٻڌائڻ جي آسامين جي تعداد ۾ گهٽتائي، واڌارو يا انهن کي رد ڪرڻ جو مڪمل اختيار محفوظ آهي.
- ڀرتي مڪمل طور ميرٽ ۽ شفافيت جي بنياد تي ڪئي ويندي.

ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر
(ايليمينٽري/سيڪنڊري ۽ هائير سيڪنڊري)،
ضلعو ٺٽو

I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com — JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

INF/KRY/3146/2026

ڊائريڪٽوريٽ آف ٽائون پلاننگ، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي

فون نمبر: 70-99244761، فيڪس: 99244766
اي ميل: Info@mda.gos.pk
هيڊ آفيس: G-4/B، بلاڪ-17، گلشن اقبال، ڪراچي

پبلڪ نوٽيس

عنوان: سروي نمبر 173، ديهه طور، تپو ڪونڪر، ضلعو ملير ڪراچي جي 01 ايڪڙ 10 گهنٽا ۽ 43 چورس ميٽر (ڪل ايراضي 6093 چورس ميٽر) جي تجويز ڪيل ڪمرشل لي آئوٽ پلان جي منظوري.

هر عام خاص کي آگاهه ڪيو وڃي ٿو ته ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر_I، ضلعو ملير، ڪراچي سروي نمبر 173، ديهه طور، تپو ڪونڪر، ضلعو ملير ڪراچي جي 01 ايڪڙ 10 گهنٽا ۽ 43 چورس ميٽر (ڪل ايراضي 6093 چورس ميٽر) زمين جي مالڪي حقن جي تصديق ڪندي، ڊائريڪٽر جنرل ايم ڊي اي ڏانهن، مسمات ارم بلوائي زال عظيم بلوائي، شناختي ڪارڊ نمبر 42301-8678837-6، رهاڪو گهر نمبر T2/1 ، ST-5، ڊي ايڇ اي، فيز_6، خيابانِ بادبان، ڪراچي ڏکڻ جي حق ۾ پنهنجي خط نمبر DC/Malir/K/Rev.Br/1314/2026، تاريخ 24-06-2026 ذريعي موڪليو آهي. ان سان گڏ مختيارڪار، تعلقو مراد ميمڻ، ضلعو ملير ڪراچي جو خط نمبر Mukh/M.M/Malir/K/1008/2026 تاريخ 24-06-2026 پڻ شامل آهي، جنهن کي اسسٽنٽ ڪمشنر، سب ڊويزن مراد ميمڻ، ضلعو ملير ڪراچي پنهنجي خط نمبر AC/M.M/Malir/K/448/2026 تاريخ 24-06-2026 ذريعي صرف پلاننگ جي نقط نظر کان لي آئوٽ پلان جي منظوري لاءِ موڪليو آهي.

ان سلسلي ۾، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي (MDA) ايڪٽ 94-1993 ۽ (ترميم) ايڪٽ 2013 ۽ KBTPR-2002 (تازي ترميم سان) ۽ ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي ٽائون پلاننگ ريگوليشنز_2015 جي ڪلاز نمبر 2-15.5 تحت هي عوامي اطلاع شايع ڪيو وڃي ٿو. جيڪڏهن ڪنهن به لاڳاپيل شخص/تنظيم کي ڪو اعتراض هجي ته هو پنهنجو اعتراض براهِ راست ڊائريڪٽر جنرل، MDA، ڊائريڪٽر (اسٽيٽ ۽ انفورسمينٽ) يا ڊائريڪٽر، ٽائون پلاننگ ڊپارٽمينٽ، MDA، جنهن جي آفيس G-4/B ، بلاڪ_17، گلشن اقبال، ڪراچي ۾ واقع آهي، فون نمبر 021_99239120، 021_99244762 تي هن نوٽيس جي شايع ٿيڻ جي تاريخ کان 07 ڏينهن اندر جمع ڪرائي سگهي ٿو.

مقرره تاريخ گذرڻ کان پوءِ وصول ٿيل ڪنهن به اعتراض تي غور نه ڪيو ويندو.

لوڪيشن پلان:

اسسٽنٽ ڊائريڪٽر (T.P)
ٽائون پلاننگ ڊپارٽمينٽ
ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي

INF/KRY/3157/26

I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com — JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

عمرڪوٽ ۾ ٻرپاسي برساتي وسڪارا، ٽي ٻار برساتي پاڻي ۾ ٻڏي ويا، هڪ فوت

عمرڪوٽ، ڪنري سميت ضلعي جي مختلف علائقن ۾ ٻئي ڏينهن به وقفي وقفي سان برسات جاري

گوٺ ڪيرلو ۾ هڪ ئي گهر جا ٽي معصوم ٻار برساتي پاڻي ۾ ٻڏي ويا، 8 سالن جو ثناالله فوت ٿي ويو

12 سالن جو راشد ۽ ٽي ورهين جي اسد کي نازڪ حالت ۾ حيدرآباد منتقل ڪيو، لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام

عمرڪوٽ(ذ ر) عمرڪوٽ ڪنري سميت ضلعي جي مختلف علائقن ۾ ٻئي ڏينهن به وقفي وقفي سان برسات جو سلسلو جاري رهيو جڏهن ته عمرڪوٽ جي رڻ علائقي جي ڳوٺ ڪيرلو ۾ افسوسناڪ واقعي ۾ هڪ ئي گهر جا ٽي معصوم ٻار برساتي پاڻي ۾ ٻڏي ويا جن مان 8 سال ثناالله فوت ٿي ويو 12 سال راشد ۽ ٽي سال اسد کي نازڪ حالت ۾ حيدرآباد منتقل ڪيو ٻڌايو پيو وڃي ته ٽئي ٻار پنهنجي گهر ڀرسان برساتي پاڻي سان پريل کڏي وٽ راند ڪندي اوچتو پير ترڪڻ سبب پاڻي ۾

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام ۾ تيز رفتار ڪار جي ٽڪر ۾ نجي اسڪول جو نوجوان فوت

ناڪو اسٽاپ ڀرسان تيز رفتار ڪار جو موٽرسائيڪل سان زوردار ٽڪر ٿي پيو

حادثي جي نتيجي ۾ 30 ورهين جو فرهاد قائمخاني زخمي ٿيو، ڪراچي اسپتال ۾ فوت

لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو، حادثي جو ذميوار اڻڄاتل ڪار ڊرائيور فرار

ٽنڊوڄام (ت ر) ٽنڊوڄام ۾ نجي اسڪول جو نوجوان مالڪ ٽريفڪ حادثي ۾ فوت، علائقي ۾ سوڳ جي لهر. خبر موجب ٽنڊوڄام جي علائقي مظفرآباد جو رهواسي، نجي اسڪول جو مالڪ، 30 ورهين جو فرهاد قائمخاني موٽرسائيڪل تي فوٽو اسٽيٽ ڪرائڻ لاءِ وڃي رهيو هو ته ناڪو اسٽاپ ڀرسان تيز رفتار اڻڄاتل ڪار کيس ٽڪر هڻي فرار ٿي وئي، جنهن جي نتيجي ۾ هو سخت زخمي ٿي پيو. واقعي بعد زخمي کي ڳڻتي جوڳي حالت ۾ ٽنڊوڄام اسپتال منتقل ڪيو ويو جتان طبي امداد ڏيڻ بعد وڌيڪ علاج لاءِ ڪراچي جي اسپتال آڻيو ويو پر هو زخمن جا سور نه

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: پ پ جي ايم اين اي ڊاڪٽر مهرين رزاق ڀٽو تقريب کي خطاب ڪندي

ٽنڊو محمد خان ۾ ڏاڍ خلاف احتجاج ڪندي

خيرپور ۾ هيپاٽائيٽس جي عالمي ڏينهن حوالي سان سول اسپتال جي ڊاڪٽرن پاران آگاهي ريلي ڪڍي وئي

خيرپور(ذ ر) هيپاٽائيٽس جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي هيپاٽائيٽس سينٽر جي ڊاڪٽرن ۽ عملي پاران سول اسپتال جي او پي ڊي کان آگاهي ريلي ڪڍي وئي ريلي

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

خيرپور جي بي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ نامعلوم شخص جو لاش هٿ، سول اسپتال منتقل

خيرپور (ذ ر)خيرپور سول اسپتال ڀرسان اڻڄاتل شخص جو لاش هٿ آيو علائقي واسين لاش ڏسي پوليس کي اطلاع ڏنو جنهن کان پوءِ پوليس پهچي ڪري لاش کي سول اسپتال جي سرد خاني منتقل ڪرائي ڇڏيو جڏهن ته لاش جي سڃاڻپ نه ٿي سگهي آهي ٻڌايو پيو وڃي ته نوجوان نشي جو عادي هو جيڪو سول اسپتال

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ويجهو لاڙ واهه کي گهارو، فصل پاڻي هيٺ

ڳوٺ ساٿول ميتلو وٽان لڳل گهاري جي اطلاع باوجود آبپاشي عملو نه پهتو

ڳوٺاڻن پنهنجي مدد پاڻ تحت گهارو بند ڪيو، متاثرن پاران عملدارن خلاف ڪارروائي جو

گمبٽ (ت ر) احمدپور ڀرسان ڳوٺ ساٿول ميتلو وٽان لاڙ واهه کي 5 فوٽن کان وڌيڪ گهارو پئجي ويو جنهن ڪري ڪيترن ئي ايڪڙن تي بيٺل مختلف فصل پاڻي هيٺ اچي ويا اطلاع ملڻ جي باوجود به آبپاشي عملو نه پهتو ۽ ڳوٺاڻن پنهنجي مدد پاڻ تحت گهارو بند ڪري وڌيڪ فيلڻ کي نقصان ٿيڻ کان بچائي ورتو ان ڏس ۾ ڳوٺاڻن جو چوڻ هو ته لاڙ واهه جا ڪپر

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ۾ فقيرآباد واسين جو پوليس اهلڪار جي زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ استاد رحم علي ملڪ واسين عرفان، نصيرالله مهربان ۽ ٻين احتجاج ڪيو

ڪشمور پوليس جي سپاهي عباس ملڪ ساٿين سان گڏجي گهرن تي حملو ڪيو آهي، انصاف ڪيو وڃي

گمبٽ (ت ر) گمبٽ لڳ فقيرآباد جي ڳوٺ استاد رحم علي ملڪ جي رهواسين ريٽائرڊ استاد رحم علي ملڪ عرفان علي ملڪ نصرالله ملڪ مهربان ملڪ ۽ ٻين احتجاج ڪندي چيو آهي ته ڪشمور پوليس جو سپاهي عباس ملڪ چٽين بنا وردي پوليس اهلڪارن سان گڏ پوليس موبائيل تي اچي اسان جي گهرن مٿان حملو ڪري گهرن ۾ گهڙي عورتن سميت اسان مٿان تشدد

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ۾ جسٽم ڪارڪن جو بيولوجي ٽرانسپورٽ ۽ گرفتارين خلاف احتجاج

حيدرآباد: عورت مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪندي رهي آهي

پيپلزپارٽي جا حڪمران سنڌي عوام سان مذاق ڪرڻ بند ڪن: ستار رند

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ميهڙ ۾ اجالا پروين سولنگي جي اغوا کي 100 ڏينهن ٿي اسٽادن جو احتجاج

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

ڪيرو ويجهو نوجوان ناري ٿاهو ڪاٽي آبگهات ڪري ڇڏيو

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

خانپورمهر پوليس پاران قتل ڪيس ۾ گهربل جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

موجب ڳجهي اطلاع تي پوليس ٽيم ڪامياب ڪارروائي ڪندي خان محمد ولد حمزه پتافي کي گرفتار ڪري ورتو ايس ايڇ او موجب گرفتار ڪيل جوابدار پتافي برادري جي ڪن چٽن جي قتل ۽ ڪن چٽن کي زخمي ڪرڻ واري سنگين ڪيس ۾ گهربل هو سندس خلاف خانپورمهر ٿاڻي تي اڳ ۾ ئي ڪيس داخل ٿيل هو ۽ هو ڪجهه عرصي کان پوليس کي گهربل هو.

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ٺري ميرواهه: جنسي زيادتي جي الزام هيٺ آيل ڌر پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

ڪنڊڪوٽ ۽ پرهيٽ جو نالي خلاف احتجاج، ڏوهه تي تشدد ۽ ڌمڪين جو الزام

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

مورو ۾ زرداري برادري پاران مبينا پوليس جي زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ مڪرياري زرداري واسين غلام اڪبر زرداري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج

پوليس بنا جواز اسان جي ماڻهن کي ڪوڙي پريشان ڪري رهي آهي، انصاف ڪيو وڃي: مظاهرين

مورو (ن ع) مورو ڀرسان ڳوٺ مڪرياري زرداري جي رهواسين زرداري برادري جي ماڻهن پاران پنهنجي عورتن معصوم ٻارڙن سان گڏجي پوليس جي ناجائزين خلاف هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي احتجاجي مظاهرو ڪيو جنهن جي حاجي غلام اڪبر زرداري، ڪامريڊ خادم حسين، زنوار قاضي حسين

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ميرپور ماٿيلو پاسپورٽ آفيس تي ايف آءِ اي جو ڇاپو، گارڊ گرفتار

عوامي شڪايت تي سيڪورٽي گارڊ عبدالوهاب کي گرفتار ڪيو آهي: عملدار

نه صرف گارڊ لاءِ نه هڻڻ گهرجي پر ڪرپشن ملوث هر عملدار کي گرفتار ڪيو وڃي: رهواسي

ميرپور ماٿيلو (ن ع) ميرپور پاسپورٽ آفيس ۾ ڪرپشن عروج تي پهچي وئي شهرين جي شڪايتن تي ايف آءِ اي سکر جي ڪارروائي ڪرپشن ۾ ملوث گارڊ کي تحويل ۾ وٺي ڇڏيس شهرين ۽ سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن پاران ايف آءِ اي سکر کان گهوٽڪي ضلعي ۾ فرضي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

دادو ۾ پنهور برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ ۾ نوجوان قتل، ٽي ڄڻا زخمي

ٽي بي اسپتال ڪالوني ۾ پنهور برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ پراڻي رشتيداري تڪرار تان جهيڙو ٿي پيو

فائرنگ ۽ ڏنڊا لڳڻ سبب مسمات آمنه، سندس ٽي پٽ مظهر، اشرف ۽ احسان علي زخمي ٿي پيا

زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو، جتي زخمن جا سور نه سهندي اشرف علي دم ڏئي حوالي ڪيو

دادو(ذ ر) دادو ۾ پنهور برادري جي ٻن ڌرين ۾ خونريز جهيڙو نوجوان فوت، ماءُ سميت ٽي ڄڻا زخمي، دادو بي سيڪشن ٿاڻي جي حد ٽي بي اسپتال ڪالوني ۾ پنهور برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ پراڻي رشتيداري تڪرار تان جهيڙو ٿي پيو جنهن دوران فائرنگ ۽ ڏنڊن جا وار لڳڻ سبب مسمات آمنه زال سڪندر پنهور ۽ سندس ٽي پٽ مظهر علي پنهور اشرف علي پنهور ۽ احسان علي پنهور جيڪي عبدالجبار پنهور جا پٽ آهن سخت زخمي ٿي پيا، زخمين کي فوري طور سول اسپتال دادو منتقل ڪيو ويو جتي طبي امداد ڏيڻ بعد سندن حالت ڳڻتي جوڳي هئڻ سبب سيوهڻ اسپتال ريفر

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

غلام الله: صوبائي وزير علي حسن زرداري جو ڳوٺ عارب سولنگي جو دورو، متاثرن سان ملاقات

صوبائي وزير متاثرن سان ملاقات ڪري نقصان جي ازالي ۽ ڪارروائي جي خاطري ڪرائي

ڳوٺ عارب سولنگي جا چوڪيدار هاڻي اسان آهيون، متاثرن کي اڪيلو نه ڇڏينداسين: علي حسن زرداري

پوليس گردي ڪندڙ عملدارن ۽ روينيو عملدارن خلاف سخت کان سخت ڪارروائي ڪئي ويندي

غلام الله (ن ع) صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري ڳوٺ عارب سولنگي پهچي متاثرين سان ملاقات ڪري تفصيل معلوم ڪيا ان موقعي تي صوبائي وزير حاجي علي حسن زرداري سان گڏ پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي ٺٽي جي صدر ۽ ايم اين اي صادق علي ميمڻ، ضلعي ڪائونسل ٺٽي جو چيئرمين عبدالحميد پنهور، عاشق حسين زرداري گڏ هئا ان موقعي تي سينيئر صحافي ۽ تعليم لاءِ جاکوڙيندڙ حاجن سولنگي ۽ ٻين کين پوليس گردي بابت معلومات ڏني ان

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ ۾ جي ايس ٽي جي ٽيسٽ ڏيندڙ اميدوارن جو احتجاج

50سيڪڙو مارڪون باوجود حق کان محروم ڪيو پيو وڃي:مظاهرين

ميرٽ، انصاف ۽ برابري جي بنياد تي ڀرتي ۾ شامل ڪيو وڃي

ڪنڊڪوٽ (ذ ر) ڪنڊڪوٽ ۾ 25 جولاءِ تي 50+ JSTجي دوستن پاران ڪنڊڪوٽ پريس ڪلب اڳيان پرامن احتجاج ڪيو ويو. احتجاج ڪندڙن اميدوارن مختيار علي جاڳيراڻي منصور احمد جکراڻي ياسر ڪوسو ثناء الله گولو منير احمد ڀهلڪاڻي ۽ ٻين ساٿين ڀرپور شرڪت ڪندي پنهنجي جائز حق لاءِ پرامن انداز ۾ مضبوط آواز بلند ڪيو هي احتجاج صرف چند اميدوارن جو

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان پوليس جي ڪارروائي، قتل ڪيس ۾ گهربل اشتهاري جوابدار گرفتار

منور علي خاصخيلي ٻه سال پراڻي اشفاق علي خاصخيلي قتل ڪيس ۾ گهربل هو

گرفتار جوابدار وٽان پسٽل ۽ 3 گوليون هٿ ڪيون ويون، وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي: پوليس

ٽنڊو محمد خان (ذ ر) ٽنڊو محمد خان پوليس ڪارروائي ڪندي قتل ڪيس ۾ گهربل اشتهاري جوابدار منور علي خاصخيلي گرفتار جوابدار ٻه سال اڳ 35 ورهين جي اشفاق علي خاصخيلي جي قتل ڪيس ۾ گهربل هو پوليس موجب گرفتار جوابدار جي قبضي مان واردات ۾ استعمال ٿيل هڪ پسٽل ۽ 3 گوليون پڻ هٿ ڪيون ويون

اوڏيرولال واسي جو زرعي زمين تي قبضي خلاف احتجاج، تحفظ ۽ انصاف جو مطالبو

اوڏيرولال (ن ع) اوڏيرولال اسٽيشن لڳ ڳوٺ فارسي فارم جي رهواسي علي نواز عاقلاڻي عوامي پريس ڪلب اوڏيرولال اسٽيشن ۾ صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته اسان جي زرعي زمين جيڪا جام شوري ضلع جي ديهه ڀال ۾ واقعي جنهن تي بااثر يارو عاقلاڻي بجايو عاقلاڻي علي خان ۽

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ايم ڪيو ايم پاڪستان پاران خالد مقبول صديقي جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي پئي وڃي

حيدرآباد: چوڪي گهٽي تاجر برادري اڳواڻ ريحان علي، محسن ميمڻ پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪندي

ميهڙ زهريلي دوا پي خودڪشي جي ڪوشش ڪندڙ نوجوان لاڙڪاڻي اسپتال ۾ فوت، گهر ۾ ڪهرام

ميهڙ (ن ع) ميهڙ جي حاتا محلي ۾ گهرو پريشاني سبب زهريلي دوا ڪائي خودڪشي جي ڪوشش ڪندڙ نوجوان عرفان سمون علاج دوران لاڙڪاڻي جي اسپتال ۾ فوت ٿي ويو ملنيل چاڻ موجب حاتا محلي جو رهواسي عرفان سمون مبينا طور گهرو پريشانين کان تنگ اچي زهريلي دوا

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

نامياري ليکڪ عبيدالله چڇڙ جو ڪتاب "سنڌ جي پريا ڪماري" مارڪيٽ ۾ اچي ويو

ليکڪ پاران 96 صفحن تي ٻڌل ڪتاب سنڌ جي سرموڙ صحافتي سهڻي ٻارس کي ارپنا ڪيل

ڪتاب جي ٽائٽل عکس ۾ پريا ڪماري ۽ ٻين ٻيٺي رياستي ادارن کان انصاف جي گهر ڪري ٿي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) روزاني عبرت اخبار جي ڪالم نگار ۽ سنڌ جي نامياري قانوندان ۽ ليکڪ عبيدالله چڇڙ ايڊووڪيٽ جو "سنڌ جي پريا ڪماري" جي نالي سان شايع ٿيندڙ ڪتاب ڇپجي ڪاٿيو مارڪيٽ

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

شڪارپور پوليس پاران 20 کان وڌيڪ ڪيسن ۾ گهربل جوابدار کي مقابلي ۾ مارڻ جي دعويٰ

پوليس تي فائرنگ ڪري ڏني: ايس ايس پي

پوليس ۽ ڌوهارين وچ ۾ ٻنهي طرفن کان فائرنگ جي ڏي وٺ دوران هڪ بدنام اشتهاري ڌوهاري مارجي ويو جڏهن ته سندس ساٿي جوابدار فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

پنوعاقل مان عورت جو گهر مان ڪرنٽ لڳل لاش هٿ، وارثن پاران ويڳي پڻ تي قتل جو الزام

بشيرآباد واري علائقي مان مائي پناهه خاتون جو مبينا ڪرنٽ لڳل لاش سندس گهر مان هٿ آيو

اطلاع تي پوليس ڪٺائي اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪري ڏني

جوابدار نظام انڊڙ ۽ ٻين ملڪيت تان پناهه خاتون کي قتل ڪري ڪرنٽ جو ڪوڙو ڊرامون ناهيو آهي، جاچ ڪئي وڃي: وارث

پنوعاقل(ن ع) پنوعاقل جي علائقي بشيرآباد ۾ مائي پناهه خاتون جو لاش سندس گهر مان هٿ آيو جنهن بعد علائقي ۾ ڏهڪاءُ پکڙجي ويو وارثن الزام هنيو آهي ته نظام انڊڙ ۽ ٻين جوابدارن ملڪيت جي تڪرار تان مائي پناهه خاتون کي قتل ڪيو سندن چوڻ موجب جوابدارن قتل بعد لاش مٿان بجلي جي تار اڇلائي اهو تاثر ڏيڻ جي ڪوشش ڪئي ته عورت جو موت ڪرنٽ لڳڻ سبب ٿيو آهي واقعي جي اطلاع تي پوليس پهچي لاش تحويل ۾

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

لکي غلام شاهه: گهٽي جي لنگهه تان جهيڙي ۾ مارجي ويل نوجوان جو لاش اسٽريچر تي پيل آهي

مسوپرڳڙي: ڪامريڊ دوست علي لغاري جي چاچي جي وفات تي تعزيت جو سلسلو جاري

مسوپرڳڙي (ن ع) پورهيت مزاحمت تحريڪ جي مرڪزي اڳواڻ ڪامريڊ دوست علي لغاري جي چاچي سانوڻ خان لغاري جي وفات تي تعزيت جو سلسلو هلندڙ تفصيل موجب ڪامريڊ دوست علي لغاري سان پورهيت مزاحمت تحريڪ جي جنرل سيڪريٽري ڪامريڊ نثار لغاري، سنڌين نيشنل ڪانگريس جي اڳواڻ محب آزاد

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: جي ايس ٽي جي ٽيسٽ ڏيندڙ اميدوار مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪندي

ٽنڊو محمد خان ۾ ڪولهي برادري جو زميندارن جي ڏاڍاين خلاف احتجاج

پاڻي جي معاملي تان تڪرار بعد تشدد ۽ ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا:مظاهرين

آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان نوٽيس وٺي

ٽنڊو محمد خان (ذ ر) ٽنڊو محمد خان جي ڳوٺ قمبر مگسي جي رهواسين ڪولهي برادري جي پورهيت هارين جو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪندي ميڊيا اڳيان ڳالهائيندي شنڪر لال شريمتي شامون ۽ ٻين چيو ته بااثر زميندار اسان خلاف ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي اسانجا نوجوان پوليس کي ڇٽي ڪر ڪرائي ڇڏيا آهن انهن وڌيڪ چيو ته اسانجو پاڻي ڪولڻ تان مسئلو ٿيو

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم لڳ هٿياربند ڌاڙيلن کان موٽرسائيڪل ڦري ويا، اين سي داخل

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم جي علائقي الهيار ڳوٺ ۾ نامعلوم هٿيار بند ڦورو هٿيارن جي زور تي راشد ملڪ کان موٽر سائيڪل ڦر ڪري فرار ٿي ويا واقعي جي اين سي بي سيڪشن ٿاڻي تي داخل ڪرائي وئي آهي.

نصيرآباد: مقتول جو لاش رکي وارث احتجاج ڪندي

لکي غلام شاهه ويجهو شر برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، هڪ قتل، عورتن سميت 5 زخمي

ڳوٺ ارباب شر ۾ گهٽي جي لنگهه جي پراڻي تڪرار تان ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو زخمي

زخمين کي تعلقي اسپتال نيو ويو جتان نازڪ حالت ۾ سکر نيو ويو ته ڪرم الله ولد زهرو شر فوت ٿي ويو

فوتي جي وارثن جي اچڻ ڪانپوءِ لاش جو پوسٽ مارٽم ڪرائي قانون موجب وڌيڪ ڪارروائي ڪئي ويندي: پوليس

لکي غلام شاهه(رپورٽ عبدالرزاق مهر) لکي غلام شاهه ٿاڻي جي حد ۾ ڳوٺ ارباب شر ۾ گهٽي جي لنگهه تان شر برادري جي ٻن ڌرين جاويد شر ۽ غلام نبي شر وچ ۾ پراڻي تڪرار تان جهيڙو ٿي پيو جيڪو ڏسندي ئي ڏسندي سخت ويڙهه ۾ تبديل ٿي ويو جهيڙي دوران ٻن عورتن سميت پنج ڄڻا زخمي ٿي پيا. زخمين کي فوري طور تعلقي اسپتال لکي غلام شاهه منتقل ڪيو ويو جتي ڪوٽ سبب کين وڌيڪ علاج لاءِ سکر

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

ميرپور ماٿيلو جج لائيٽ بند ڪرڻ تي لائين سپريٽنڊنٽ کي هٿڪڙيون هڻائي ڇڏيون، عملدار طلب

سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج غير اعلانيل لوڊشيڊنگ ۽ بجلي بار بار بند ڪرڻ واري درخواست جي ٻڌڻي ڪئي

ٻڌڻي دوران ڪاورڙ جو اظهار ڪندي لائين سپريٽنڊنٽ امجد نوناري کي هٿڪڙيون هڻائي ايڪسين ۽ ٻين کي طلب ڪيو

ميرپور ماٿيلو (رپورٽ: اشفاق بلوچ) ميرپور ماٿيلو سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج غير اعلانيل لوڊشيڊنگ ۽ بجلي بار بار بند ڪرڻ تي لائين سپريٽنڊنٽ امجد نوناري کي هٿڪڙيون هڻائي ڇڏيون ايس اين ۽ سيپڪو جي ٻئي عملو طلب ڪري ورتو تفصيل موجب سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج ميرپور ماٿيلو جي عدالت ۾ غير اعلانيل لوڊشيڊنگ ۽ بجلي بار بار بند ڪرڻ تي ٻڌڻي دوران ڪاوڙ جو اظهار ڪندي لائين سپريٽنڊنٽ

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ پاڪستان ايڪس مين سوسائٽي جي گڏجاڻي

گڏجاڻي جو مقصد رٽائرڊ فوجين کي درپيش اينڊ مسئلن جي حل لاءِ ڪوششون ڪرڻ آهي: ذوالفقار ميمڻ

اسان جي تنظيم وسائل نه هئڻ باوجود پنهنجي ذاتي خرچ تي شهيدن جي وارثن جي هر ممڪن مدد ڪري پئي

ٽنڊوالهيار (ذ ر) ٽنڊوالهيار ۾ پاڪستان ايڪس مين سوسائٽي طرفان جيمر خانه ۾ گڏجاڻي ڪوٺائي وئي جنهن ۾ رٽائرڊ برگيڊيئر ذوالفقار احمد ميمڻ سميت وڏي انگ ۾ رٽائرڊ فوجين شرڪت ڪئي انهي موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ذوالفقار احمد ميمڻ چيو ته اڄ جي گڏجاڻي جو مقصد هڪ ٻئي ۾ ويجهڙايون ڪري پاڪ

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ڪهڙو پوليس پاران پيرو ڪولهي جو قتل ڪيس ۾ گهربل ٽن جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ماهيگير برادري روزگار ۽ وسيلن جي مسئلن کي منهن ڏئي رهي آهي:مهراڻ شاهه

فشر مين ڪو آپريٽو سوسائٽي ۾ مبينا ڪرپشن جي ذميوارن خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي

بدين (ذ ر) پاڪستان فشر فوڪ فورم جي چيئرمين سيد مهراڻ علي شاهه چيو آهي ته فشر فوڪ فورم ماهيگيرن جي حقن جي جدوجهد ڪري ماهيگير پورهيتن جي حقن لاءِ هر فورم تي آواز اٿاري رهيو آهي شادي لارج ۾ تقريب کي خطاب ڪندي هن چيو ته فشر مين ڪو آپريٽو سوسائٽي ۾ مبينا

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ملاڪاتيار سنڌو درياهه ۾ وهنجندي 30 سالن جو نوجوان ٻڏي فوت

ميرواهه وٽ ڳوٺ پيراڻي واسي سنتوش ڪمار راملو ميگهواڙ ٻڏي ويو

اطلاع تي پوليس پهتي، ڪافي ڪوشش باوجود لاش هٿ اچي نه سگهيو

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام زرعي يونيورسٽي ۾ شاگردن جي ٻئي ڏينهن به علامتي بک هڙتال

50کان 60 سيڪڙو فين واڌ ۽ هاسٽلن جي مسئلن سبب پريشان

مطالبا منظور نه ٿيڻ جي صورت ۾ احتجاجي تحريڪ تيز ڪئي ويندي

ٽنڊوڄام (ت ر) سنڌ زرعي يونيورسٽي جي شاگردن پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ ٻئي ڏينهن به علامتي بک هڙتال جاري رهي سنڌ زرعي يونيورسٽي شاگرد جدوجهد اتحاد جي سڏ تي فين ۾ ڳاٽي ٻڃي اضافي هاسٽلن ۾ لوڊشيڊنگ ۽ پوائنٽ بس سروس بند ڪرڻ خلاف هاسٽل جي مين گيٽ آڏو

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

فقيرآباد لڳ ڳوٺ خان محمد ڳاهو جو ڊرينيج اسڪيم ڪرپشن جو شڪار

خان محمد ڳاهو ۾ فقيرآباد ٽائون ڪاميٽي وارڊ نمبر چار جي ڳوٺ زوار خان محمد ڳاهو جي ڪروڙين رپين جي لاڳت سان ٺهندڙ ڊرينيج اسڪيم رولڙي جو شڪار ٺيڪيدار غائب ٿي ويو برسات سبب ڳوٺاڻن کي وڏي مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پيو ڳوٺاڻن سابقا ڪائونسلر وڏيرو احمد رضا ڳاهو ڳوٺ جي نيڪ مرد ڏيرو نجب علي ڳاهو صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته اسان جي ڳوٺ زوار خان

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

ميهڙ ۾ گرلس ماڊل هاءِ اسڪول جي نئين عمارت مڪمل

ميهڙ: اياز ڪالوني ۾ نياڻين جي تعليم تعمير ڪندڙ کي اعزاز سان نوازيو ويو وئي آهي اسڪول جي پرنسپال سائين

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

بدين ۾ ظهير حسين حيدري جي نئين ڪتاب "لهو مان لاٽ ٻرندي آ" جي مهورتي تقريب

تقريب ۾ اديبن، دانشورن ۽ سياسي سماجي شخصيتن جي وڏي شرڪت

ظهير حسين حيدري جهڙا لکڻيون ظلم ۽ ناانصافي خلاف مزاحمت جو آواز آهن: اخلاق احمد اخلاق

بدين (ذ ر) سنڌ جي نامياري سياسي سماجي علمي ادبي شخصيت ليکڪ ۽ مزاحمتي قلمڪار ظهير حسين حيدري جي نئين سنڌي ڪتاب "لهو مان لاٽ ٻرندي آ" جي مهورتي تقريب نذير حسين حيدري

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم تعلقي اسپتال پاران سب جيل ۾ قيدين لاءِ طبي ڪيمپ لڳائي چڪاس بعد دوائون فراهم ڪيون ويون

ٽنڊوآدم (ن ع) سب جيل ٽنڊوآدم ۾ قيدين جي صحت ۽ ڀلائي کي نظر ۾ رکندي خصوصي طبي ڪيمپ منعقد ڪئي وئي. جنهن دوران جيل ۾ موجود سمورن انڊر ٽرائل قيدين جو طبي معائنو ڪري کين مفت دوائون فراهم ڪيون ويون. طبي ڪيمپ ميڊيڪل سپرٽنڊنٽ تعلقه اسپتال ٽنڊوآدم ڊاڪٽر غلام علي سمون جي هدايتن تي منعقد ڪئي وئي ان موقعي تي مختيارڪار ۽ سپرٽنڊنٽ سب جيل ٽنڊوآدم امام الدين لاڙڪ طبي ڪيمپ جي انتظامن جي نگراني ڪئي. جڏهن ته ميڊيڪل ٽيم جي اڳواڻي ميڊيڪل آفيسر ڊاڪٽر آفتاب ڏاهري ڪئي ٽيم ۾ وسيم خاصخيلي ۽ ٻيا

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

فقيرآباد پي پي ايڇ آءِ عوام لاءِ بي لاڀ بڻيل، رهواسي سخت پريشان

ڊاڪٽر ۽ عملي جي غير حاضر هجڻ ڪري ايندڙ مريض دربدر ٿيڻ لڳا

علائقي واسين پاران اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺي علاج جون سهولتون ڏيڻ جو مطالبو

فقير آباد (ن ع) فقيرآباد لڳ ڳوٺ امام بخش پلهه جي بي پي ايڇ آءِ سرڪاري اسپتال بگهڙن جي حوالي ڊاڪٽر ۽ عملي

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ڪولهي برادري جي پورهيت هارين جو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو

ٽنڊوالهيار ۾ ڳوٺ بچل خاصخيلي جي رهواسين جو بااثرن خلاف احتجاج

نوجوان کي ڪٽيي تشدد ڪري پوليس ذريعي هراسان ڪيو پيو وڃي: ڳوٺاڻا

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ڪيرو : مقتول جي ڪيس ۾ نامزد ٻن جوابدارن

پان سيدآباد ويجهو ٻهه جي واپارين جو موٽر وي پوليس خلاف گاڏين بيهاري احتجاج، ڊرٽو مين روڊ بلاڪ

ڳوٺ واهڙ وٽ انڊس هاءِ وي تي واپارين اسلم برهماڻي، مهتاب، اسلم ۽ سهيل پنهور جي اڳواڻي ۾ ڊرٽو هنيو ويو

ڌرڻي سبب روڊ مڪمل طور تي بند، گاڏيون بيهجي ويون، مظاهرين ۽ مسافرن ۾ جهيڙيون پڻ ٿينديون رهيون

آءِ جي سنڌ کان گاڏين لوڊ ڪرڻ جي اجازت مليل آهي، پر موٽر وي پوليس چالان هڻي زيادتيون ڪري ٿي: اڳواڻ

پان سيد آباد (ن-ع) پان سيدآباد شهر جي ويجهو وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي ڳوٺ واهڙ وٽ انڊس هاءِ وي تي ٻهه جي واپارين اسلم برهماڻي، مهتاب، اسلم ۽ سهيل پنهور جي اڳواڻي ۾ واپارين ۽ پورهيتن روڊ تي ٻهه جون ٽرڪون بيهاري ڊرٽو هڻي روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو ڌرڻي سبب روڊ جي ٻنهي پاسن کان ڪيترين ئي گاڏين بيهجي ويون هن موقعي تي مظاهرين چيو ته آءِ جي سنڌ کان گاڏين لوڊ ڪرڻ جي اجازت مليل آهي، پر موٽر وي پوليس چالان هڻي زيادتيون ڪري ٿي جيڪا سائين وڏي زيادتي آهي. هوڏانهن ڌرڻي سبب لاڙڪاڻو حيدرآباد انڊس هاءِ وي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

نصيرآباد ۾ گهٽيءَ ۾ ويهڻ تان ٻن ڌرين جهيڙو ٿي پيو، فائرنگ هڪ ڄڻو قتل، 4 زخمي

مسڻ محلا جي گهٽيءَ ۾ ويٺلن کي منع ڪرڻ تان مسڻ ۽ سولنگي ذات جي ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو

فائرنگ دوران مسڻ برادري جا پنج ڄڻا خادم حسين، شاهد علي، عدل، علي رضا ۽ مزمل زخمي ٿي پيا

نصيرآباد (ن ع) گذريل رات مسڻ محلا جي گهٽيءَ ۾ ويٺلن کي منع ڪرڻ تان مسڻ ۽ سولنگي ذات جي ٻن ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو جيڪو فائرنگ ۾ تبديل ٿي ويو فائرنگ جي نتيجي ۾ مسڻ برادري جا پنج ڄڻا سخت زخمي ٿي پيا، زخمين ۾ خادم حسين مسڻ شاهد علي مسڻ عدل مسڻ علي رضا مسڻ ۽ مزمل مسڻ شامل

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

دادو ۾ وڌندڙ بدامني ۽ ٻين ڏوهن ۾ اضافو انتهائي تشويشناڪ آهي:سيد محمد شاهه

عوام جي جان ۽ مال جو تحفظ رياست جي بنيادي ذميواري آهي، پر افسوس ماڻهو غير محفوظ آهن

آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي دادو کان پوليس گشت وڌائڻ ۽ ڌوهارين خلاف ڪارروائي جي اپيل

دادو(ذ ر) چيئرمين ضلع ڪائونسل دادو سيد محمد شاهه پاران دادو ضلعي ۾ امن امان جي خراب صورتحال تي عبرت سان ڳالهه ٻولهه ڪندي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو چيئرمين ضلع ڪائونسل دادو سيد محمد شاهه دادو ضلعي ۾ ڏينهون ڏينهن خراب ٿيندڙ امن امان جي صورتحال تي سخت

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم ۾ بدامني ۾ ٻاڻڻ نه آئي ڦورو لکين رپين جا موبائل فون ۽ روڪ رقم ڦري ويا

ڪنڊو روڊ تان موٽرسائيڪل سوار هٿياربند معيز ڀلمر ۽ فهد شيخ کان ڦرلٽ ڪئي

متاثرن پاران جوابدارن کي گرفتار ڪري ڦر ٿيل سامان واپس ڏيارڻ جو مطالبو

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم ڪنڊو روڊ تي پوليس چيڪ پوسٽ لڳ موٽر سائيڪل تي سوار نامعلوم هٿياربندن انجمن تاجران

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

نصيرآباد: جهيڙي ۾ قتل ٿيل نوجوان جو لاش روڊ تي رکي احتجاج ڪيو پيو وڃي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي.